

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA Den Haag

Aan de voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20017
2500 EA Den Haag

**Ministerie van
Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties**

Turfmarkt 147
Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
Nederland
www.rijksoverheid.nl

Kenmerk
2025-0000296955

Uw kenmerk

Bijlage(n)
3

Datum 26 juni 2025
Betreft Uitvoeringsagenda's en Uitvoeringsrapportages
Landspakketten no.1 2025

Sinds de ondertekening van de Onderlinge Regeling Samenwerken bij Hervormingen is door de Uitvoeringsorganisaties van de Caribische Landen en de Tijdelijke Werkorganisatie van mijn ministerie gewerkt aan het ondersteunen, begeleiden en monitoren van de hervormingen uit de Landspakketten.

Onlangs zijn de Uitvoeringsagenda's en -rapportages Landspakketten Aruba, Curaçao en Sint Maarten over de periode 1 april 2025 tot en met 30 september 2025 in nauwe samenwerking met de landen opgesteld en door zowel respectievelijk de minister-president van Aruba, de heer Eman, de minister-president van Curaçao, de heer Pisas, en de minister-president van Sint Maarten, de heer Mercelina, als door mijn ambtsvoorganger vastgesteld en ondertekend.

De Uitvoeringsagenda's en -rapportages beschrijven op gedetailleerde wijze de voortgang op resultaatniveau over een periode van zes maanden.

De staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Herstel Groningen, Digitalisering en Koninkrijksrelaties

Eddie van Marum

Uitvoeringsagenda en Uitvoeringsrapportage Landspakket

ARUBA

1 april — 30 september 2025

INHOUD

1. Inhoud	2	10. Economie	44
		Inleiding	45
2. Inleiding	4	Resultaatketen	46
		Resultaten	47
3. Begrippen	7	11. Zorg	51
4. Symbolen	8	Inleiding	52
5. Overzicht thema's	9	Resultaatketen	53
		Resultaten	54
6. Financieel beheer	10	12. Onderwijs	58
Inleiding	11	Inleiding	59
Resultaatketen	12	Resultaatketen	60
Resultaten	13	Resultaten	61
7. Kosten en effectiviteit publieke sector	20	13. Overige maatregelen	64
Inleiding	21	Resultaten	65
Resultaten	23		
8. Belastingen	26		
Inleiding	27		
Resultaatketen 1	28		
Resultaten 1	29		
Resultaatketen 2	31		
Resultaten 2	32		
9. Arbeidsmarkt en sociale zekerheid	34		
Inleiding	35		
Resultaatketen	36		
Resultaten	37		

Aruba en Nederland werken samen aan de implementatie van het Landspakket Aruba, op basis van de Onderlinge Regeling “Samenwerking bij Hervormingen”

Op de voorzijde van deze Uitvoeringsagenda en Uitvoeringsrapportage staat de *Aratinga pertinax arubensis* (Prikichi), welke in 2017 is benoemd tot nationale vogel van Aruba. De Prikichi is een beschermde diersoort en een weerspiegeling van de overlevingskracht van Aruba. Door op gelijke voet binnen het Koninkrijk samen te werken aan de hervormingen uit het Landspakket, wordt hieraan een bijdrage geleverd. In de Uitvoeringsagenda en Uitvoeringsrapportage worden de lijnen uitgezet voor deze hervormingen en wordt de voortgang bijgehouden. Dit wordt gesymboliseerd door het potlood: de Prikichi zit klaar om de lijnen uit te zetten en te volgen. De vormgeving van deze Uitvoeringsagenda en Uitvoeringsrapportage is gebaseerd op de kleuren van de vlag van Aruba.

INLEIDING

Op 13 november 2020 hebben Aruba en Nederland het Landspakket Aruba ondertekend. Dit Landspakket bevat een breed palet aan hervormingen. Het beoogt een bijdrage te leveren aan de weerbaarheid en veerkracht van economie en samenleving en het verbeteren van de publieke dienstverlening. In het Landspakket zijn hervormingen opgenomen op het gebied van financieel beheer, publieke sector, belastingen, de financiële sector, economie, zorg, onderwijs en rechtsstaat.

De samenwerking tussen Aruba en Nederland voor het Landspakket heeft op 4 april 2023 een nieuwe juridische basis gekregen in de Onderlinge Regeling Samenwerking bij Hervormingen. Deze regeling kent een looptijd van vier jaar met de mogelijkheid tot verlenging. Eigenaarschap, gelijkwaardigheid en gemeenschappelijkheid vormen de leidende beginselen van de Onderlinge Regeling.

De hervormingen uit het Landspakket worden periodiek uitgewerkt in een Uitvoeringsagenda, met concrete stappen die genomen moeten worden om de hervormingen te realiseren. Ook wordt periodiek gerapporteerd over de voortgang in een Uitvoeringsrapportage. Deze agenda en rapportage worden

gezamenlijk door Aruba en Nederland opgesteld en vastgesteld. Voor u ligt de eerste Uitvoeringsagenda en -rapportage van 2025.

Samenhang

De gesprekken die zijn gevoerd in het kader van het bewerkstelligen van de Onderlinge Regeling Samenwerking bij Hervormingen, vormden het startpunt van een nieuwe periode. Belangrijk wordt bevonden dat het landspakket in goede samenwerking met de beleidsvisie van Aruba wordt uitgevoerd, waarbij de verbinding gezocht wordt tussen het Landspakket en de nationale plannen. Zo heeft het Landspakket Aruba een samenhang met het masterplan 'Repositioning our Sails' uit 2020. Dit plan is op basis van brede dialoog tussen circa

150 deskundigen en overige Arubaanse actoren opgesteld. Uit deze dialoog zijn een tal van nationale missies voortgekomen. Daarnaast heeft Aruba ook een nationale Sustainable Development commissie die verantwoordelijk is voor de coördinatie van de Sustainable Development Goals (SDG). Het gaat hierbij vooral om het vertalen van de SDG naar de lokale context. Ook hier is er sprake van een connectie met het Landspakket. Het streven is om het Landspakket als katalysator te beschouwen voor het bereiken van de nationale doelen.

Samenvatting

Deze uitvoeringsagenda/rapportage is de eerste, die tot stand gekomen is na de kabinetswissel in Aruba. De agenda heeft een beleidsarm karakter. Dat wil zeggen dat de huidige invulling in hoofdzaak bestaat uit reeds lopende acties en resultaten die voortvloeien uit eerdere fasen van het Landspakketproces. Nieuwe beleidsmatige keuzes of prioriteringen zijn nog niet opgenomen. De reden hiervoor is dat het nieuwe bestuur nog in interne consultatie is met stakeholders om gezamenlijk de prioriteiten en accenten vast te stellen binnen de bestaande kaders van het Landspakket. Deze consultatie is essentieel om te komen tot een breed gedragen en uitvoerbaar plan dat recht doet aan de lokale context en behoeften. Een geactualiseerde, meer beleidsrijke versie van de uitvoeringsagenda/rapportage wordt op een later moment voorzien, zodra dit traject is afgerond.

Vanwege de demissionaire status van het kabinet Wever Croes was het noodzakelijk een aantal besluiten die aanvankelijk voor de afgelopen periode stonden gepland, over te dragen aan het nieuwe kabinet. Dit komt tot uiting in de statusaanduiding van verschillende deelactiviteiten in deze UA/UR als zijnde niet op schema of nog niet gestart.

Voor de komende periode staat daarom onder meer een aantal bestuurlijke besluiten ingepland, bijvoorbeeld over het onderwerp Sociale zekerheid en

Arbeidsmarkt en over de doorontwikkeling van de overheid. Nadat deze besluitvorming heeft plaatsgevonden door de nieuwe regering, zullen de bijbehorende activiteiten (weer) worden opgepakt en uitgevoerd. Tegelijkertijd zal in het kader van de herinrichting overheid een uitgebreid leiderschapstraject worden aanbesteed en zal er ook tezamen met O&P Rijk van het ministerie van BZK in Nederland gewerkt worden aan verdere invulling van de overheidsorganisatie. Tevens zal de overheid de komende periode een Transitie Management Office inrichten die een cruciale rol zal spelen bij het implementeren van het herinrichtingsproject.

Belangrijke actie in het kader van Financieel Beheer is de implementatie van het ‘three lines model’, die overigens later dan gepland start vanwege uitloop van het aanbestedingstraject. Daarnaast zal besloten worden over de wijze van uitvoering van de externe audit, dit onder meer gezien de beperkte capaciteit van het Centrale Accountantsdienst CAD.

Verder wordt de samenwerking tussen FIOT Aruba en FIOD Nederland opgestart inzake het tegengaan van fiscale fraude. Op het gebied van economische ontwikkeling is er extra aandacht voor de verbeterde samenwerking tussen Aruba, Curaçao en Sint Maarten, waarbij onder meer wordt ingezet op gezamenlijke handel in nieuwe markten. Daarnaast staat een nadere oriëntatie ten aanzien van de stedelijke vernieuwing in San Nicolaas en Oranjestad op de agenda voor de komende

periode. Om de wetgevingscapaciteit in Aruba te versterken, wordt de komende periode gestart met de realisatie van een wettenbank en met het introduceren van een Beleidskompas, dit naast de werving en selectie van nieuwe medewerkers. Terugkijkend op de afgelopen periode (vanaf 1 oktober 2024) valt op dat door de regeringswissel voor met name het onderwerp sociale zekerheid bewust is besloten om een aantal belangrijke besluiten aan het nieuwe kabinet voor te leggen, waaronder besluiten over de adviezen die nodig zijn om uitvoering te geven aan het principebesluit arbeidsmarkt en sociale zekerheid. Vervolgstappen kunnen op basis van die besluiten genomen worden.

Het Deelnemingen- en Dividendbeleid, dat de verhouding tussen overheid en overheids-NV's regelt, is opgesteld en is gereed voor bestuurlijke besluitvorming. Ook is de landsverordening bijzondere rechtspositieregeling Arumil opgesteld. Daarmee wordt de gewenste zelfstandige juridische basis gelegd voor de Arubaanse militie. Tot slot is een nieuw contracteringssysteem afgesproken tussen huisartsen (de eerste lijn) en ziekenkostenverzekeraar AZV, wat bijdraagt aan doelgerichte inzet van het zorggeld met oog voor kwaliteit.

Leeswijzer

Deze Uitvoeringsagenda en Uitvoeringsrapportage volgt een vaste opzet per themahoofdstuk, waarin plannings- en voortgangsinformatie wordt gecombineerd. Elk thema start met een visie een beschrijving van de samenhang met andere nationale beleidsdocumenten en/of de Sustainable Development Goals. Ook worden reeds behaalde resultaten gepresenteerd.

Daarna volgt een resultaatketen, waarin de link tussen de beoogde resultaten en lange termijn doelstellingen is gevisualiseerd en

geconcretiseerd. Aan de hand van deze resultaatketen kan verder in kaart gebracht worden in hoeverre de gevoerde inspanningen het gewenste effect hebben en of daarmee de doelen ook dichterbij komen. Bij de uitvoering van het Landspakket ligt de focus op het realiseren van de resultaten door Aruba. Nederland ondersteunt daarbij via de Tijdelijke Werkorganisatie (TWO). Daarom volgt tenslotte voor elk thema een nadere uitwerking van de plannen voor realisatie van de resultaten via deelresultaten, en de rapportage van de voortgang daarop.

M.G. Eman, Minister-president van Aruba

F.Z. Szabó, Staatssecretaris van
Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Activiteit

Werkzaamheden, acties, actions, activities

Het werk dat nodig is om een deel- of tussenresultaat tot stand te brengen. Wordt per agenda geconcretiseerd en gerealiseerd. Kost doorgaans meerdere weken tot maanden.

Deel-/ tussenproduct

Deelresultaat, deliverable, component, tussenstap, tussenresultaat, tussentijds resultaat

Component van een resultaat en opbrengst van de uitgevoerde activiteiten. Wordt tussentijds opgeleverd en per agenda geactualiseerd. Kost meestal meerdere maanden tot een jaar.

Effect

Outcome, baat, voordeel, benefit

Meetbare, positieve effecten van de veranderingen die het landspakket tot stand probeert te brengen; beslaat soms meerdere jaren om op het gewenste niveau te brengen (afhankelijk van complexiteit, ambitieniveau, beschikbare tijd).

Eigenaar

Project-verantwoordelijk opdrachtgever

Het desbetreffende ministerie van het land, eindverantwoordelijke voor de realisatie van een resultaat.

Impact

Doel, bedoeling, objective, goal, purpose

Kernachtige omschrijving van wat het landspakket uiteindelijk beoogt te bereiken op het thema en wanneer het succesvol is in het werken aan het toekomstbeeld.

Resultaat

Product, output

Datgene wat we nodig hebben om in staat te zijn bepaalde effecten te kunnen realiseren; vaak combinaties van mensen, processen en systemen. Kost een jaar, soms enkele jaren.

Samenhang

Coherentie

Samenhang tussen het landspakket en nationaal beleid en interventies (inclusief SDG's).

Visie

Voornemens, vision

Korte beschrijving van het toekomstbeeld op dit thema, waaraan het landspakket bijdraagt, op basis van de doelstellingen uit het landspakket.

SYMBOLEN

Voor het aanduiden van de voortgang op resultaatniveau en deelresultaatniveau, worden de volgende symbolen gebruikt in dit document.

Gereed

Dit (tussen)resultaat is afgerond of opgeleverd; voor de laatste keer op deze plek in de rapportage.

Loopt op schema

De realisatie van dit (tussen)resultaat ligt op schema; geen verdere maatregelen of bespreking nodig.

Aandachtspunt

De realisatie van dit (tussen)resultaat ligt niet op schema. Er zijn veel of grote uitdagingen om op te lossen, welke een risico vormen voor tijdige realisatie van de geplande effecten. Dit vraagt aandacht en/of besluitvorming op bestuurlijk niveau.

Niet op schema

De realisatie van dit (tussen)resultaat ligt niet op schema. Onderliggende activiteiten hebben te maken met uitdagingen op het gebied van planning, kwaliteit of scope. Deze uitdagingen zijn oplosbaar en TWO en uitvoeringsorganisatie Land hebben afspraken gemaakt om weer op schema te komen en/of nieuwe deadlines afgesproken.

Nog niet gestart

De onderliggende activiteiten die moeten bijdragen aan de realisatie van dit (tussen) resultaat zijn nog niet gestart.

OVERZICHT THEMA'S

A.

FINANCIËEL BEHEER

INLEIDING

Visie

De begrotingscyclus is doelmatig en doeltreffend waardoor de Landsoverheid 'in control' is van de openbare financiën en aan de volksvertegenwoordiging wordt adequaat verantwoording afgelegd.

Samenhang

Dit thema hangt samen met:

- National Mission 1: The public sector of Aruba is an agile, lean, trusted and value-added public service provider;
- National Mission 2: Achieve island-wide systemic transition toward circular economy that is affordable and realizable.

Sustainable Development Goals

Dit thema draagt bij aan SDG 8 (Eerlijk werk en economische groei), SDG 11 (Duurzame steden en gemeenschappen), SDG 13 (Klimaatactie), SDG 16 (Vrede, justitie en sterke publieke diensten).

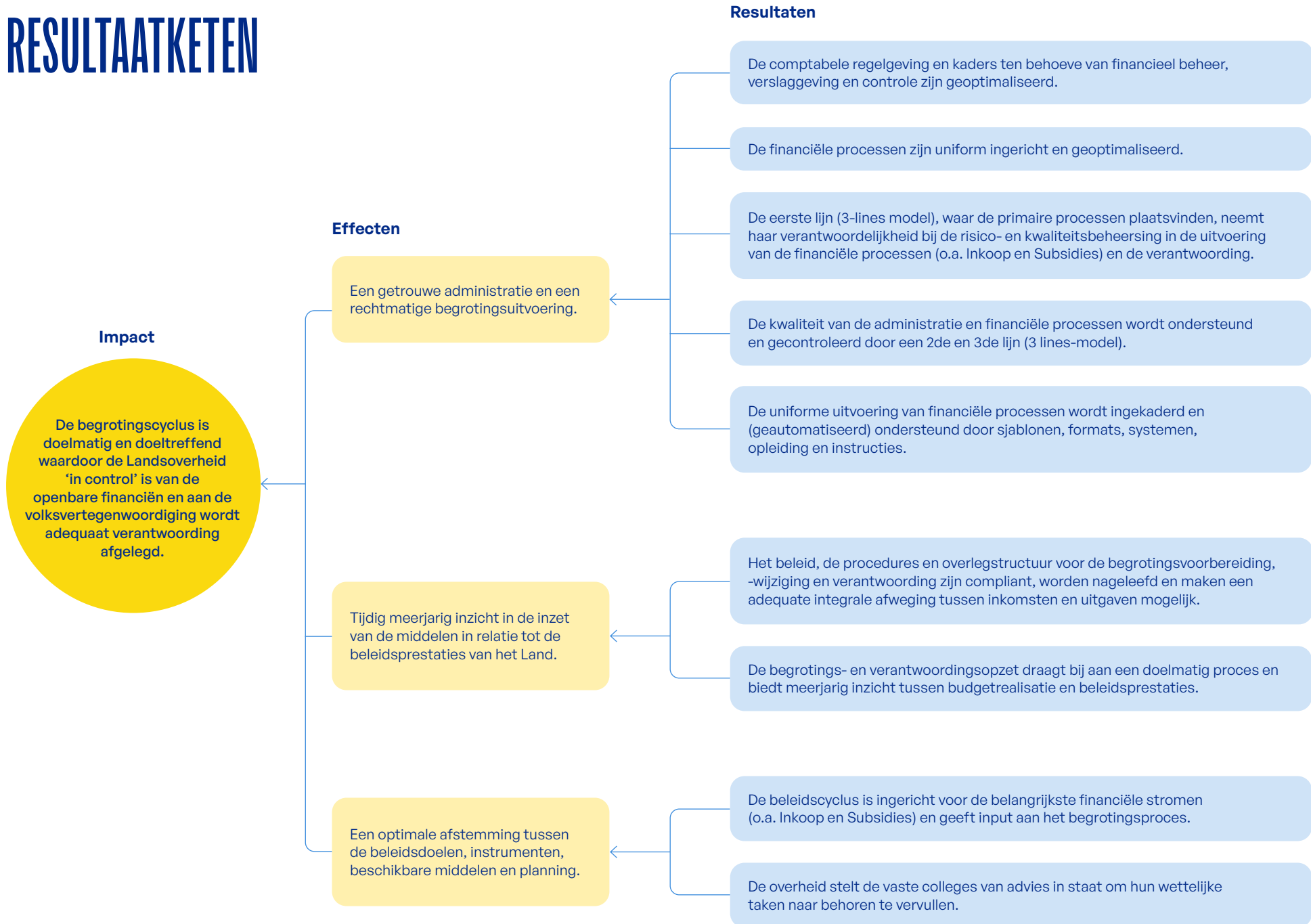
Owner

Ministerie van Financiën & Cultuur.

Reeds opgeleverde (deel)resultaten

- Nieuw verslaggevingsstelsel in wetgevingstraject gebracht.
- Verbeteringen in het begrotingsproces doorgevoerd (tijdigheid en invoering Voorjaarsnota).
- Nieuwe aanbestedingsregelgeving in wetgevingstraject gebracht.
- Nulmeting controleerbaarheid financiële gegevens Douane afgerond.
- Blauwdruk en implementatieplan vastgesteld voor de inrichting van de financiële werkprocessen (incl. organisatie, personeel en systemen) en het '3-lines' model.

RESULTAATKETEN

RESULTATEN

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status		Realisatiedatum
De comptabele regelgeving en kaders ten behoeve van financieel beheer, verslaggeving en controle zijn geoptimaliseerd.	 De wetgevingstrajecten staan door capaciteitsgebrek onder druk, maar hebben hoge prioriteit. De beoogde tussenresultaten zullen naar verwachting nog binnen de beoogde planning behaald worden.	Wetgevingstraject nieuwe aanbestedingsregels doorlopen.	 Op 24 februari 2025 is door het parlement unaniem ingestemd met de wijziging van de verordening, waarna het proces tot afkondiging wordt doorlopen.	Q1 2025
		Nieuwe aanbestedingsregels ingevoerd.	 Project start na afronding van de lopende aanbesteding voor externe ondersteuning.	Q4 2025
		Wetgevingstraject wijziging Comptabiliteitsverordening (CV) doorlopen.	 De concepten zijn in regelgeving uitgewerkt en liggen intern ter toetsing voor. De wetgevingscapaciteit is beperkt en de werkvoorraad is groot, waardoor er meer tijd nodig is voor de toetsing.	Q4 2025
		Nieuwe regeling materieel beheer ingevoerd.	 De concepten zijn in regelgeving uitgewerkt en liggen intern ter toetsing bij DWJZ. De wetgevingscapaciteit is beperkt en de werkvoorraad is groot, waardoor er meer tijd nodig is voor de toetsing. Invoering kan naar verwachting wel nog tijdig plaatsvinden.	Q1 2026
		Nieuw verslaggevingsstelsel ingevoerd.	 De concepten zijn in regelgeving uitgewerkt en liggen intern ter toetsing voor. De wetgevingscapaciteit is beperkt en de werkvoorraad is groot, waardoor er meer tijd nodig is voor de toetsing. Invoering kan naar verwachting wel nog worden meegenomen in begrotingsvoorbereiding 2026.	Q1 2026

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum
De financiële processen zijn uniform ingericht en geoptimaliseerd.	 Ondanks vertragingen bij het aantrekken van de benodigde externe ondersteuning wordt de invoering van de beoogde verbeteringen in de materiële geldstromen eind 2025 nog haalbaar geacht.	Nulmeting controleerbaarheid financiële gegevens DIMP afgerond. T.o.v. de eerdere planning is er meer tijd nodig om dit traject uit te voeren. Momenteel is een aanbestedingsproces gaande voor het inhuren van een SAP expert om beter inzicht te krijgen in de boekings- en procesgang in het financiële systeem van DIMP (fase A). Nadat deze aansluiting kan worden gemaakt, kunnen aanbevelingen worden geformuleerd t.a.v. het totale proces en de controleerbaarheid (fase B).	Q3 2025
		De resterende aanbevelingen uit de overige nulmetingen, die noodzakelijk zijn voor het behalen van een goedkeurende controleverklaring, zijn volledig projectmatig belegd. De herijking van de lijst met aanbevelingen is afgerond.	Q4 2024
		Implementatie aanbevelingen knelpunten controleerbaarheid financiële gegevens in de centrale administratie afgerond. Vele aanbevelingen zijn reeds afgerond. Een groot deel wordt daarnaast meegenomen in het grotere implementatietraject van de 3-lines en de financiële processen. Voor knelpunten, die nog niet zijn belegd, wordt separaat een project ingericht. Afronding van de voornaamste knelpunten is eind 2025 voorzien.	Q4 2025
		Financiële processen voor de materiële geldstromen zijn beschreven en ingericht. Betreft een groot project waarvan de aanbesteding van de externe implementatiepartner langer heeft geduurd dan verwacht, waardoor op onderdelen vertraging is ontstaan. Exacte planning zal met deze partij nog worden vastgesteld, maar als einddatum van het totale project is nog steeds eind 2025 voorzien.	Q4 2025

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum		
De eerste lijn (3-lines model), waar de primaire processen plaatsvinden, neemt haar verantwoordelijkheid bij de risico- en kwaliteitsbeheersing in de uitvoering van de financiële processen (o.a. Inkoop en Subsidies) en de verantwoording.	 Ondanks vertragingen bij het aantrekken van de benodigde externe ondersteuning wordt de implementatie van de beoogde financiële organisatie eind 2025 haalbaar geacht.	 Draagvlak, bewustzijn en eigenaarschap voor de controle en uitvoering van financiële processen is gecreëerd.	Betreft een groot project waarvan de aanbesteding van de externe implementatiepartner langer heeft geduurd dan verwacht, waardoor op onderdelen vertraging is ontstaan. Exacte planning zal met deze partij nog worden vastgesteld, maar als einddatum van het totale project is nog steeds eind 2025 voorzien.	Q2 2025	
		Control- en proceseigenaren in de 1e lijn zijn aangewezen en opgeleid.		Betreft een groot project waarvan de aanbesteding van de externe implementatiepartner langer heeft geduurd dan verwacht, waardoor op onderdelen vertraging is ontstaan. Exacte planning zal met deze partij nog worden vastgesteld, maar als einddatum van het totale project is nog steeds eind 2025 voorzien.	Q2 2025
		Een control framework op basis van de Risk Control Matrix (RCM) is ingevoerd.		Betreft een groot project waarvan de aanbesteding van de externe implementatiepartner langer heeft geduurd dan verwacht, waardoor op onderdelen vertraging is ontstaan. Exacte planning zal met deze partij nog worden vastgesteld, maar als einddatum van het totale project is nog steeds eind 2025 voorzien.	Q4 2025

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status		Realisatiedatum
De kwaliteit van de administratie en financiële processen wordt ondersteund en gecontroleerd door een 2de en 3de lijn (3 lines-model).	 Ondanks vertragingen bij het aantrekken van de benodigde externe ondersteuning wordt de implementatie van de beoogde financiële organisatie eind 2025 haalbaar geacht.	Overheid breed ondersteunende AO/ IC functie is operationeel bij Directie Financiën.	 Betreft een groot project waarvan de aanbesteding van de externe implementatiepartner langer heeft geduurd dan verwacht, waardoor op onderdelen vertraging is ontstaan. Exacte planning zal met deze partij nog worden vastgesteld, maar als einddatum van het totale project is nog steeds eind 2025 voorzien.	Q2 2025
		Controlecapaciteit bij de Centrale Accountantsdienst is op peil.	 Het wervingtraject heeft voorsnog niet tot het gewenste resultaat geleid. Vanuit de verschillende publicatierondes heeft CAD 32 sollicitanten gehad waarvan 3 geschikte kandidaten zijn aangenomen. Recent zijn de salarisvoorwaarden wel iets verbeterd, wat mogelijk een gunstig effect zal hebben. De werving wordt voortgezet, maar er wordt ook gekeken naar andere oplossingen.	Q1 2026

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum
De uniforme uitvoering van financiële processen wordt ingekaderd en (geautomatiseerd) ondersteund door sjablonen, formats, systemen, opleiding en instructies.	 Verschillende trajecten zijn iets vertraagd en er vindt bijsturing plaats.	Basismodule E-LOFA financiële opleiding is gelanceerd. Dit project is in uitvoering met ondersteuning van een externe partij. Het gedigitaliseerde cursusmateriaal wordt eind april 2025 opgeleverd, waarna het testen en de implementatie kan plaatsvinden. Live-gang van de e-cursus is in juni voorzien.	Q2 2025
		Aanbesteding begrotings-ondersteunings-applicatie afgerond. De voorbereiding van de aanbesteding is gestart, maar door de demissionaire status van de regering kon nog geen besluit genomen worden over de aanbesteding en implementatie. Afronding van de aanbesteding wordt nog wel in 2025 verwacht.	Q4 2025
		Nieuwe IT- en IM organisatie operationeel. Dit project is in uitvoering met ondersteuning van een externe partij. Op basis van de eerste bevindingen kan worden geconcludeerd dat het implementatietraject, door de benodigde visievorming, langer zal duren en gefaseerd zal worden uitgevoerd, waarbij de afronding van de eerste fase nog in 2025 wordt verwacht.	Q4 2025
		Strategisch besluit over het vervangingsmoment van het financiële systeem (GFS/E1). Loopt op schema.	Q4 2025
		Begrotings-ondersteunings-applicatie is volledig operationeel. Nog niet gestart.	Q2 2026

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status		Realisatiedatum
Het beleid, de procedures en overlegstructuur voor de begrotingsvoorbereiding, -wijziging en verantwoording zijn compliant, worden nageleefd en maken een adequate integrale afweging tussen inkomsten en uitgaven mogelijk.	 Loopt op schema.	Ontwerp voor planning& control-cyclus en organisatie-opzet ter ondersteuning van de begrotingscyclus is opgeleverd.	 Aanbesteding heeft wat langer geduurd, maar gunning heeft inmiddels plaatsgevonden. Het project gaat naar verwachting begin april van start met een doorlooptijd van 8 maanden. Verwachte oplevertijd is dus eind november 2025.	Q4 2025
		Planning& control-cyclus en aangepaste organisatie-opzet ter ondersteuning van de begrotingscyclus is ingevoerd.	 Nog niet gestart.	Q4 2026
De begrotings- en verantwoordingsopzet draagt bij aan een doelmatig proces en biedt meerjarig inzicht tussen budgetrealisatie en beleidsprestaties.	 Loopt op schema.	Ontwerp-model met versterking beleidskoppeling aan begrotingscyclus is afgerond.	 Aanbesteding heeft wat langer geduurd, maar gunning heeft inmiddels plaatsgevonden. Het project gaat naar verwachting begin april van start met een doorlooptijd van 8 maanden. Verwachte oplevertijd is dus eind november 2025.	Q4 2025
		Achterstand tot en met Jaarrekening 2023 ingehaald.	 Traject loopt conform verwachting.	Q3 2025
		Nieuw model met versterkte beleidskoppeling aan begrotingscyclus gerealiseerd.	 Nog niet gestart.	Q3 2026

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status		Realisatiedatum
De beleidscyclus is ingericht voor de belangrijkste financiële stromen (o.a. Inkoop en Subsidies) en geeft input aan het begrotingsproces.	 Loopt op schema.	Inhaalslag vaststelling subsidies is afgerond.	 De voorbereidingen zijn afgerond, maar door de demissionaire status van de regering kon de finale besluitvorming over de aanpak nog niet plaatsvinden.	Q2 2025
		Evaluatie van de bestaande subsidierelaties is afgerond.	... Nog niet gestart.	Q3 2025
		Ontwerp nieuw subsidiestelsel is afgerond.	... Nog niet gestart.	Q4 2025
		Wetgevingstraject nieuw subsidiestelsel is doorlopen en het nieuwe stelsel is ingevoerd.	... Nog niet gestart.	Q4 2026
De overheid stelt de vaste colleges van advies in staat om hun wettelijke taken naar behoren te vervullen.	... Nog niet gestart	Nog niet gestart	Aan dit resultaat wordt vooralsnog bijgedragen vanuit de andere opgenomen resultaten en deel- of tussenproducten. De geplande verbeteringen in het financieel beheer, zoals het op orde brengen van de (comptabele) regelgeving, de inrichting en controle van de financiële werkprocessen door middel van het 3-lines model en het doorvoeren van verbeteringen in het begrotingsproces/-opzet, zullen de vaste colleges van advies beter in staat stellen om hun wettelijke taken naar behoren te vervullen.	Nog niet gestart

Thema

KOSTEN EN EFFECTIVITEIT PUBLIEKE SECTOR

INLEIDING

Visie

Hogere kwaliteit, effectiviteit en doelmatigheid van de publieke sector.

Samenhang

Dit thema hangt samen met:

- National Mission 1: The public sector of Aruba is an agile, lean, trusted and value-added public service provider.
- National Mission 6: Aruban citizens, visitors and local industries benefit from an enhancement of the shared value of tourism.
- National Mission 7: Aruba has a flexible labor market and adaptable local work force that have the tools and skills to maximize their earnings potential and to adapt with a moving market.

Sustainable Development Goals

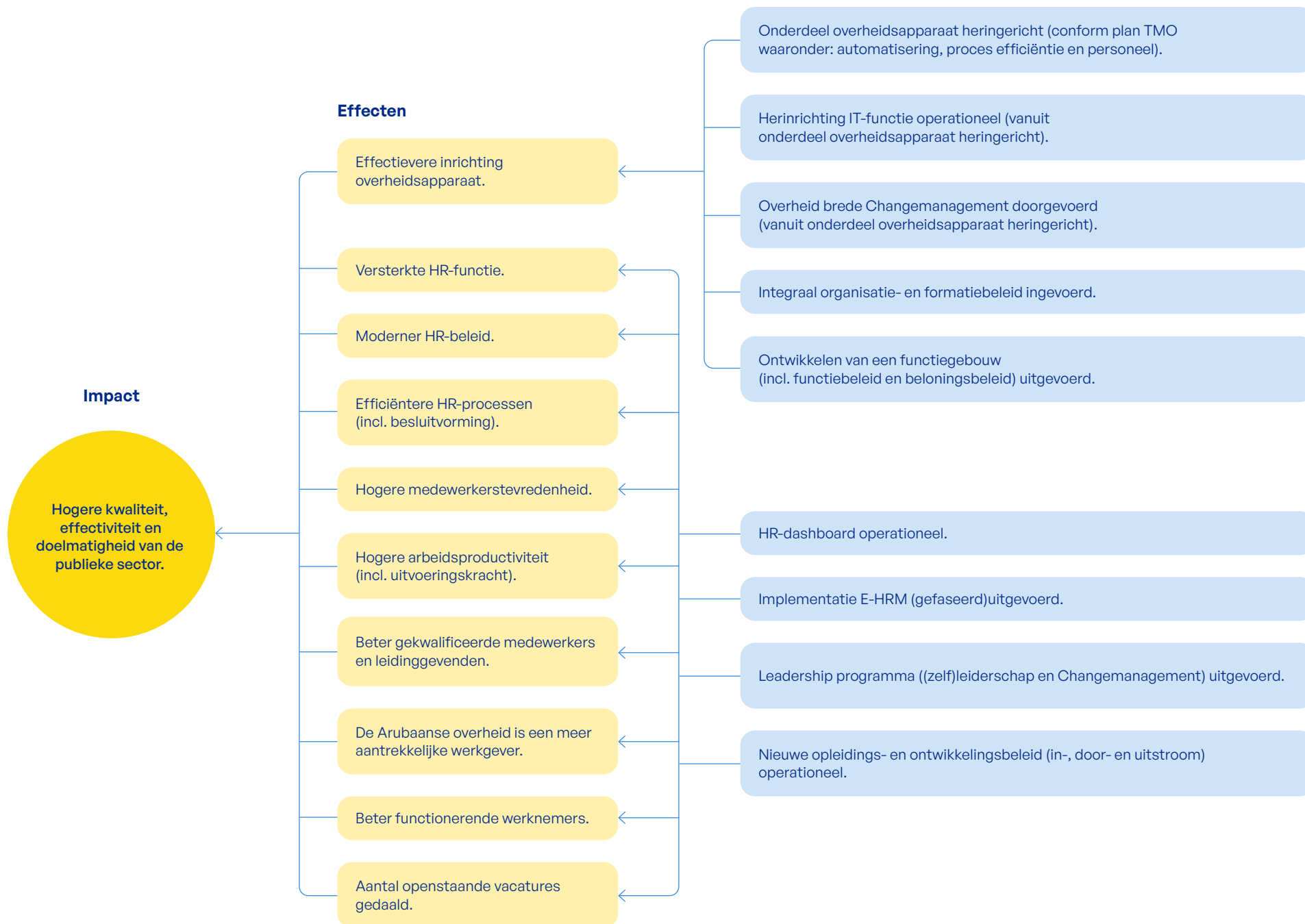
Dit thema draagt bij aan SDG 4 (Kwaliteitsonderwijs), SDG 5 (Gendergelijkheid), SDG 8 (Eerlijk werk en economische groei), SDG 9 (Industrie, innovatie en infrastructuur), SDG 10 (Ongelijkheid verminderen), SDG 11 (Duurzame steden en gemeenschappen), SDG 13 (Klimaatactie), SDG 16 (Vrede, justitie en sterke publieke diensten), SDG 17 (Partnerschap om doelstellingen te bereiken).

Eigenaar

Ministerie van Algemene zaken, Innovatie, Overheidsorganisatie, Infrastructuur en Ruimtelijke Ordening.

Reeds opgeleverde (deel)resultaten

- Analyse formatie v.s bezetting uitgevoerd.
- HR-functie doorgelicht.
- Overheidsbreed prestatimanagementsysteem ingevoerd.
- HR-portal en HR-dashboard live.
- Land Aruba Academy live.
- Werving en selectie instroom en doorstroom beleid ingevoerd.
- Beleid i.h.k.v. niet-integer gedrag ingevoerd.
- Beleid i.h.k.v. proefplaatsing ingevoerd.
- Procesmatige aanpak non-actieven ingevoerd.
- HR strategie ontwikkeld.
- Advies Afwegingskader en topstructuur herinrichting van het overheidsapparaat opgeleverd.
- Diverse plannen van aanpak, waaronder Leiderschap en changemanagement en Implementatie E-HRM (incl visie).

RESULTATEN

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum
Onderdeel overheidsapparaat heringericht (conform plan TMO waaronder: automatisering, proces efficiëntie en personeel).	... De eerste fase van de herinrichting overheidsapparaat is reeds verleden jaar afgerond. De tweede fase (incl instelling van de Transitie Management Office (TMO)) zal starten zodra de nieuwe regering haar besluitvorming hierover heeft laten plaatsvinden.	Voorstel instellingsbesluit en formatie-rapport TMO ingediend voor bestuurlijke besluitvorming. ... Nog niet gestart.	Q2 2025
		Reorganisatieplan TMO is opgesteld (waaronder automatisering, proces efficiëntie en personeel). ... Nog niet gestart.	Q3 2025
Herinrichting IT-functie operationeel (vanuit onderdeel overheidsapparaat heringericht).	... De eerste fase van de herinrichting overheidsapparaat is reeds verleden jaar afgerond. De tweede fase (incl instelling van de Transitie Management Office (TMO)) zal starten zodra de nieuwe regering haar besluitvorming hierover heeft laten plaatsvinden.	Voorstel instellingsbesluit en formatie-rapport TMO ingediend voor bestuurlijke besluitvorming. ... Nog niet gestart.	Q2 2025
		Reorganisatieplan TMO is opgesteld (waaronder automatisering, proces efficiëntie en personeel). ... Nog niet gestart.	Q3 2025
Overheid brede Changemanagement doorgevoerd (vanuit onderdeel overheidsapparaat heringericht).	... De eerste fase van de herinrichting overheidsapparaat is reeds verleden jaar afgerond. De tweede fase (incl het change management deel) zal starten zodra de nieuwe regering haar besluitvorming hierover heeft laten plaatsvinden.	Voorstel instellingsbesluit en formatie-rapport TMO ingediend voor bestuurlijke besluitvorming. ... Nog niet gestart.	Q2 2025
		Reorganisatieplan TMO is opgesteld (waaronder automatisering, proces efficiëntie en personeel). ... Nog niet gestart.	Q3 2025

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum
Integraal organisatie- en formatiebeleid ingevoerd.	 Loopt op schema. Voorbereidingen zijn gaande in samenwerking met O&P Rijk voor het uitvoeren van inventarisatie aangaande organisatie en formatiebeleid	Contractering voor opstellen O&F beleid gereed. 	Vanwege het integreren van een offerte van zowel het functiegebouw alsmede E-HRM via O&P Rijk, heeft het offertetraject langer geduurd dan aanvankelijk was ingeschat
		Nieuw organisatie- en formatiebeleid is opgesteld en ingediend voor bestuurlijke besluitvorming en implementatie van het integraal organisatie- en formatiebeleid is van start. 	Het DRH is al van start gegaan met bepaalde sub-onderdelen van het project. Het traject van afstemming over projectuitvoering met O&P-Rijk is reeds van start.
Ontwikkelen van een functiegebouw (incl. functiebeleid en beloningsbeleid) uitgevoerd.	 Loopt op schema. Voorbereidingen zijn gaande in samenwerking met O&P Rijk voor het uitvoeren van inventarisatie aangaande functiegebouw	Contractering voor opstellen functiegebouw gereed. 	Vanwege het integreren van een offerte van zowel het functiegebouw beleid alsmede E-HRM via O&P Rijk, heeft het offertetraject langer geduurd dan aanvankelijk was ingeschat.
		Functiegebouw is ontwikkeld en bestuurlijk vastgesteld, en de implementatie van het functiegebouw is van start 	Loopt op schema. Het DRH is van start gegaan met bepaalde sub-onderdelen van het project. Het traject van afstemming over projectuitvoering met O&P-Rijk is van start.
HR-dashboard operationeel.	 Loopt op schema. De KPIs voor het meten van kwaliteit, effectiviteit en uitvoeringskracht die in de vorige periode zijn opgesteld, vormen hier input voor. Ook de nieuwe KPIs zijn in een digitaal dashboard geplaatst.	Eerste versie digitaal dashboard is live. 	Afgerond.
		Uitbreiding digitaal dashboard is live. 	Nog niet gestart.
		Evaluatie digitaal dashboard is afgerond. 	Nog niet gestart.

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status		Realisatiedatum
Implementatie E-HRM (gefaseerd) uitgevoerd.	 Loopt op schema. Gesprekken met P-Direkt zijn gaande voor ondersteuning bij inrichting en keuze E-HRM pakket	Contractering E-HRM gereed.	 Loopt op schema.	Q3 2025
		Eerste modules E-HRM live.	... Nog niet gestart.	Q4 2025
Leadership programma ((zelf) leiderschap en Changemanagement) uitgevoerd.	 Loopt op schema. Het Leadership programma en Changemanagement programma zijn in de markt uitgezet middels een Europese aanbesteding, ondersteund door de RIS	Leadership programma en PvA opgesteld.	✓ Afgerond.	Q4 2024
		Aanbesteding Leadership programma gestart.	✓ Afgerond.	Q1 2025
		Contractering Leadership programma gereed.	... Nog niet gestart.	Q2 2025
		Leadership programma opgesteld.	... Nog niet gestart.	Q4 2025
		Eerste cyclus Leadership programma afgerond en geëvalueerd.	... Nog niet gestart.	Q1 2027
Nieuwe opleidings- en ontwikkelingsbeleid (in-, door- en uitstroom) operationeel.	 Loopt op schema. Voorbereidingen zijn gaande in samenwerking met O&P Rijk voor het uitvoeren van inventarisatie aangaande opleidings- en ontwikkelingsbeleid	Contractering voor opstellen o&o beleid gereed.	 Vanwege het integreren van een offerte van zowel het O&O beleid alsmede E-HRM via O&P Rijk, heeft het offertetraject langer geduurd dan aanvankelijk was ingeschat.	Q1 2025
		Nieuwe opleidings- en ontwikkelingsbeleid is opgesteld en ingediend voor bestuurlijke besluitvorming, en de implementatie van het nieuwe opleidings- en ontwikkelingsbeleid is van start.	 Het DRH is la van start gegaan met bepaalde sub-onderdelen van het project. Het traject van afstemming over projectuitvoering met O&P-Rijk is reeds van start.	Q1 2026

Thema

BELASTINGEN

INLEIDING

Visie

Het creëren van een belastingstelsel dat eerlijk, efficiënt en transparant is en dat bijdraagt aan een gezonde economische groei en sociale ontwikkeling op Aruba.

Samenhang

Belastinghervormingen dienen zich te richten op het versterken van de fiscale infrastructuur door middel van (1) heldere en toegankelijke belasting wet- en regelgeving om de naleving door belastingbetalers te bevorderen, (2) technologische innovatie om de efficiëntie van belastingheffing en -inning te verbeteren, door middel van de beschikbaarheid van elektronische aangiften en belastingssystemen, en (3) effectief risicobeheer om potentiële belastingontduiking en -ontwijking te identificeren en aan te pakken. Dit hangt samen met National Mission 1 project 17, National Mission 1 project 18, National Mission 2 project 19.

Sustainable Development Goals

Dit thema draagt bij aan SDG 8 (Eerlijk werk en economische groei), SDG 9 (Industrie, innovatie en infrastructuur) en SDG 12 (Verantwoorde consumptie en productie).

Eigenaar

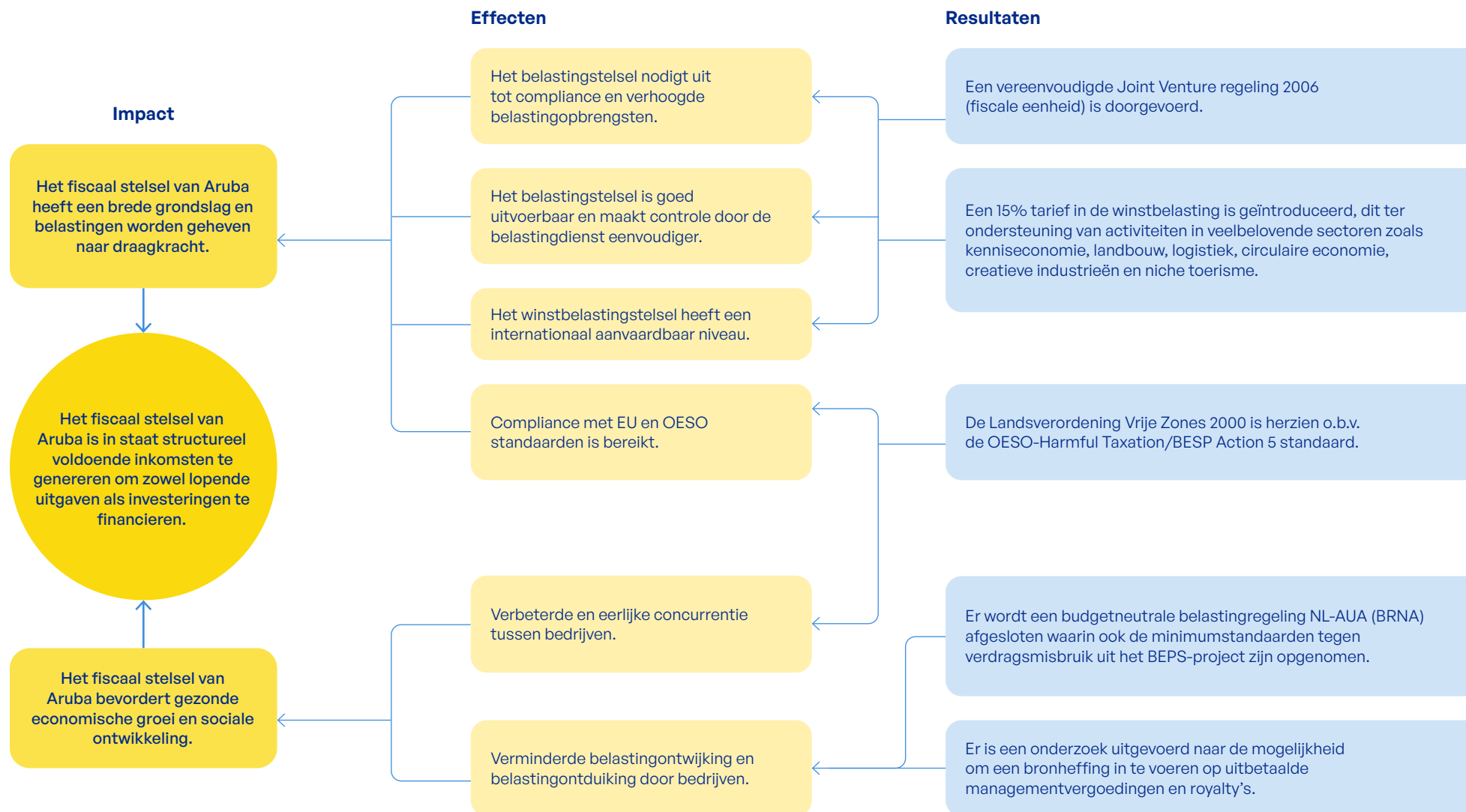
Ministerie van Financiën & Cultuur.

Reeds opgeleverde (deel)resultaten

- Gegevensuitwisseling Fiscus - Banken gecodificeerd.
- Internationale gegevensuitwisseling gerealiseerd.
- Diverse aanpassingen doorgevoerd, waaronder inkomstenbelasting, loonbelasting, winstbelasting, dividendbelasting, belasting over bedrijfsomzetten, overdrachtsbelasting, toeristenheffing, en algemene landsverordening belastingen.

RESULTAATKETEN 1

Hervorming van het belastingstelsel

RESULTATEN 1

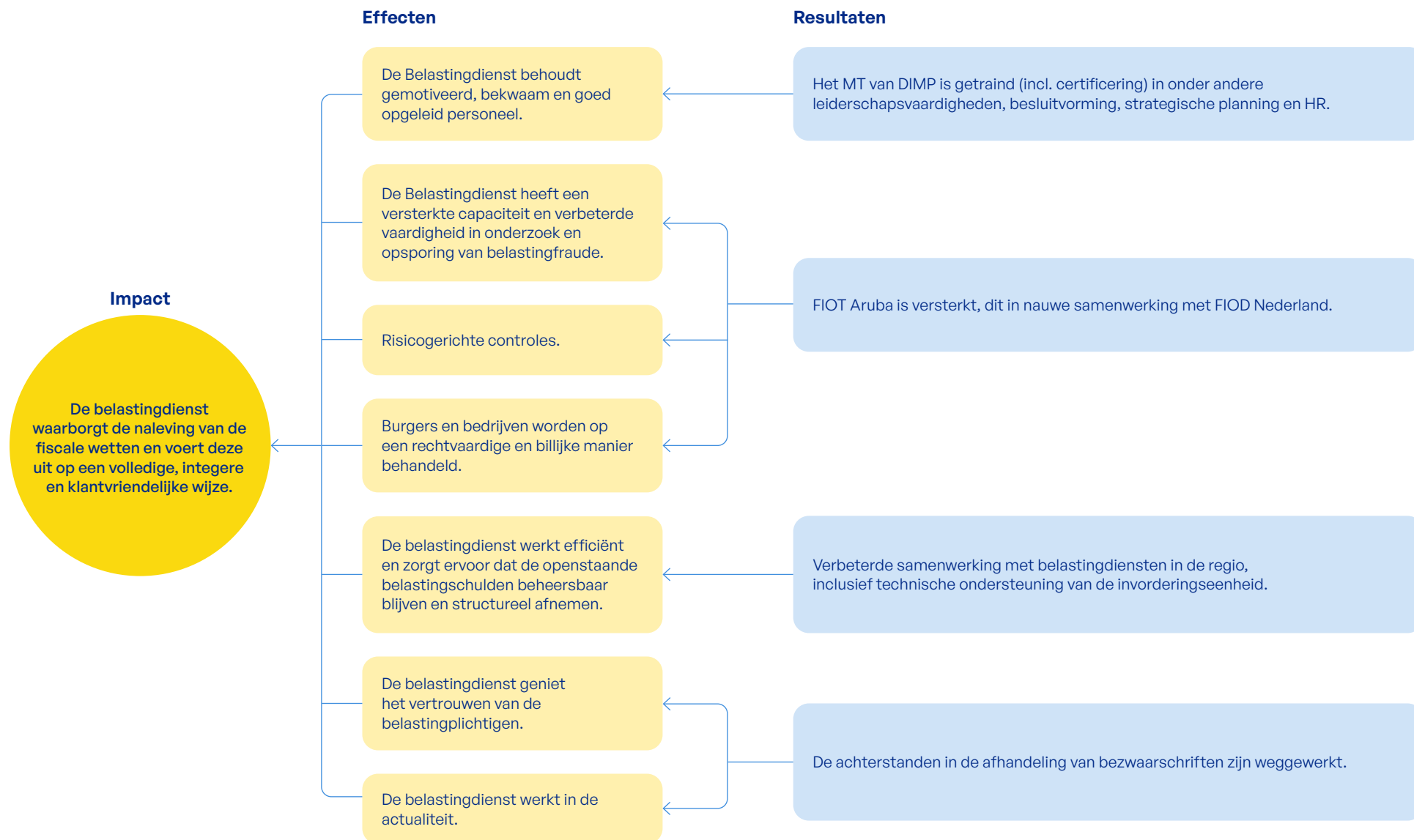
Hervorming van het belastingstelsel

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum
Een vereenvoudigde Joint Venture regeling 2006 (fiscale eenheid) is doorgevoerd.	... Traject wordt gestart zodra er fiat van het nieuwe bestuur is om dit in gang te zetten.	Concept vereenvoudigde Joint Venture regeling 2025 (fiscale eenheid) voltooid.	... Nog niet gestart. Q4 2025
		Vereenvoudigde Joint Venture regeling 2025 (fiscale eenheid) van kracht.	... Nog niet gestart. Q1 2027
Een 15% tarief in de winst-belasting is geïntroduceerd, dit ter ondersteuning van activiteiten in veelbelovende sectoren zoals kenniseco-nomie, landbouw, logistiek, circulaire economie, creatieve industrieën en niche toerisme.	↗ Loopt op schema.	Concept wetgeving gereed.	↗ Loopt op schema. Q4 2025
		Introductie van een 15% tarief in de winstbelasting.	... Nog niet gestart. Q1 2027
De Landsverordening Vrije Zones 2000 is herzien o.b.v. de OESO-Harmful Taxation/BESP Action 5 standaard.	↗ Loopt op schema.	Concept wetgeving gereed.	↗ Loopt op schema. Q4 2025
		Aangepaste wetgeving van kracht.	... Nog niet gestart. Q1 2027
Er wordt een budgetneutrale belastingregeling NL-AUA (BRNA) afgesloten waarin ook de minimumstandaarden tegen verdragsmisbruik uit het BEPS-project zijn opgenomen.	🕒 Zie toelichting deelresultaat.	Duidelijkheid over de mogelijkheden om tot overeenstemming te komen over de BRNA.	🕒 De doorrekeningen zijn door beide landen gemaakt en vergeleken, er blijkt niet veel verschil te zitten tussen de duiding van Aruba en Nederland. Wel moeten er nog enkele zaken in de doorrekeningen aangepast worden. Daar zal vervolgens het gesprek over worden gevoerd om te bezien of er op een budgetneutrale invulling kan worden uitgekomen. Q2 2025

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status		Realisatiedatum
Er is een onderzoek uitgevoerd naar de mogelijkheid om een bronheffing in te voeren op uitbetaalde managementvergoedingen en royalty's.	●● Traject wordt gestart zodra er fiat van het nieuwe bestuur is om dit in gang te zetten.	Plan van aanpak “Introductie bronheffing op management fees en royalty's” bestuurlijk vastgesteld.	●● Nog niet gestart.	Q4 2025
		Uitvoering plan van aanpak “Introductie bronheffing op management fees en royalty's”.	●● Nog niet gestart.	Q4 2026

RESULTAATKETEN 2

Hervorming van de belastingdienst

RESULTATEN 2

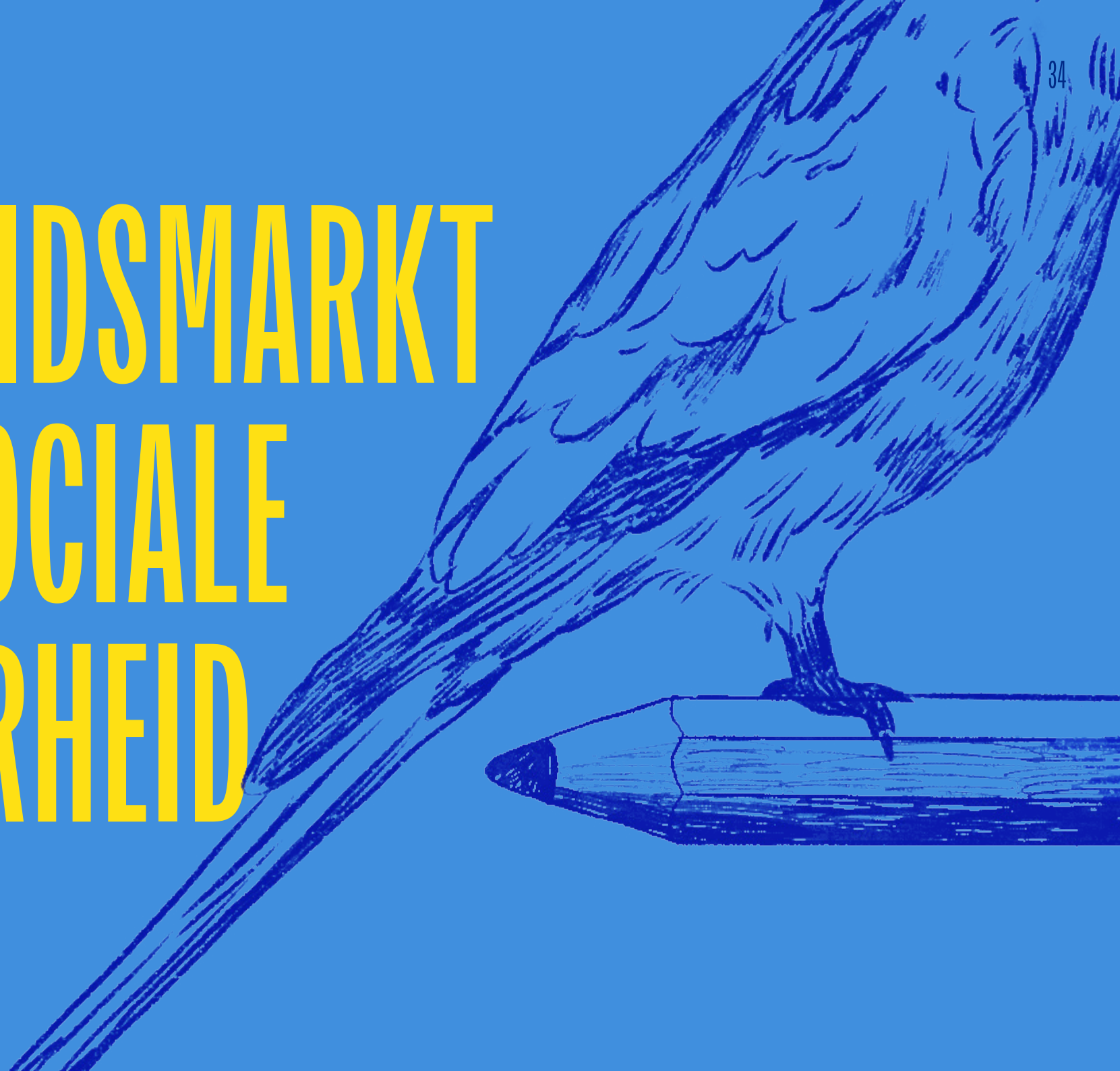
Hervorming van de belastingdienst

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status		Realisatiedatum
Het MT van DIMP is getraind (incl. certificering) in onder andere leiderschapsvaardigheden, besluitvorming, strategische planning en HR.	... Nog niet gestart.	Vorbereidingen training afgerond (behoefteanalyse, maatwerk trainingsprogramma, selectie certificeringsinstituut, budget, certificering).	... Zie toelichting bij resultaat.	Q4 2025
		Op maat gemaakt trainingsprogramma voltooid.	... Nog niet gestart.	Q4 2026
FIOT Aruba is versterkt, dit in nauwe samenwerking met FIOD Nederland.	↑ Loopt op schema.	Aanpak “Versterking en capaciteitsopbouw van FIOT Aruba” gereed.	↑ De capaciteit van de FIOT is uitgebreid tot nagenoeg de beschikbare formatie. In april zal FIOD Nederland een bezoek brengen aan Aruba om de aanpak en insteek van de ondersteuning vorm te geven.	Q2 2025
		Aanvang ondersteuning FIOT door FIOD.	... Nog niet gestart. In april zal FIOD Nederland een bezoek brengen aan Aruba om de aanpak en insteek van de ondersteuning vorm te geven.	Q2 2025
Verbeterde samenwerking met belastingdiensten in de regio, inclusief technische ondersteuning van de invorderingseenheid.	↑ Loopt op schema.	Plan van aanpak “Ondersteuning van de invorderingseenheid van het Departamento di Impuesto” bestuurlijk vastgesteld.	↑ Loopt op schema. Momenteel wordt op ambetelijk niveau gewerkt aan het opstellen van het Plan van Aanpak	Q3 2025
		Uitvoering plan van aanpak voor de “Ondersteuning van de invorderingseenheid van het Departamento di Impuesto” van start.	... Nog niet gestart.	Q1 2026

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum
De achterstanden in de afhandeling van bezwaarschriften zijn weggewerkt.	 Er is inmiddels een achterstand van 85.000 bezwaarschriften ingehaald. Wel valt op dat er nieuwe achterstanden ontstaan, wat grotendeels te voorkomen is door enkele vrij eenvoudige procesaanpassingen en goede communicatie richting belastingplichtigen. Deze acties zullen naar verwachting in Q2 worden doorgevoerd. Daarnaast wordt de capaciteit van het bezwaarteam uitgebreid.	Inhaalactie voltooid en lessons learned geïmplementeerd. Loopt op schema. Het Plan van Aanpak wordt conform schema uitgevoerd.	Q1 2027

Thema

ARBEIDSMARKT EN SOCIALE ZEKERHEID

INLEIDING

Visie

Het arbeidsmarktstelsel van Aruba bevordert arbeidsparticipatie, productiviteit en waardig werk en wordt ondersteund door een toereikend, duurzaam en betaalbaar socialezekerheidsstelsel.

Samenhang

Dit thema hangt samen met:

- Het masterplan Repositioning our Sails.
- National Mission 4: Aruban Citizens boast high standards of health(care) and social security.
- National Mission 7: Aruba has a flexible labor market and adaptable local work force that have the tools and skills to maximize their earnings potential and to adapt with a moving market.

Sustainable Development Goals

Dit thema draagt bij aan SDG 1 (geen armoede) en SDG 8 (eerlijk werk en economische groei).

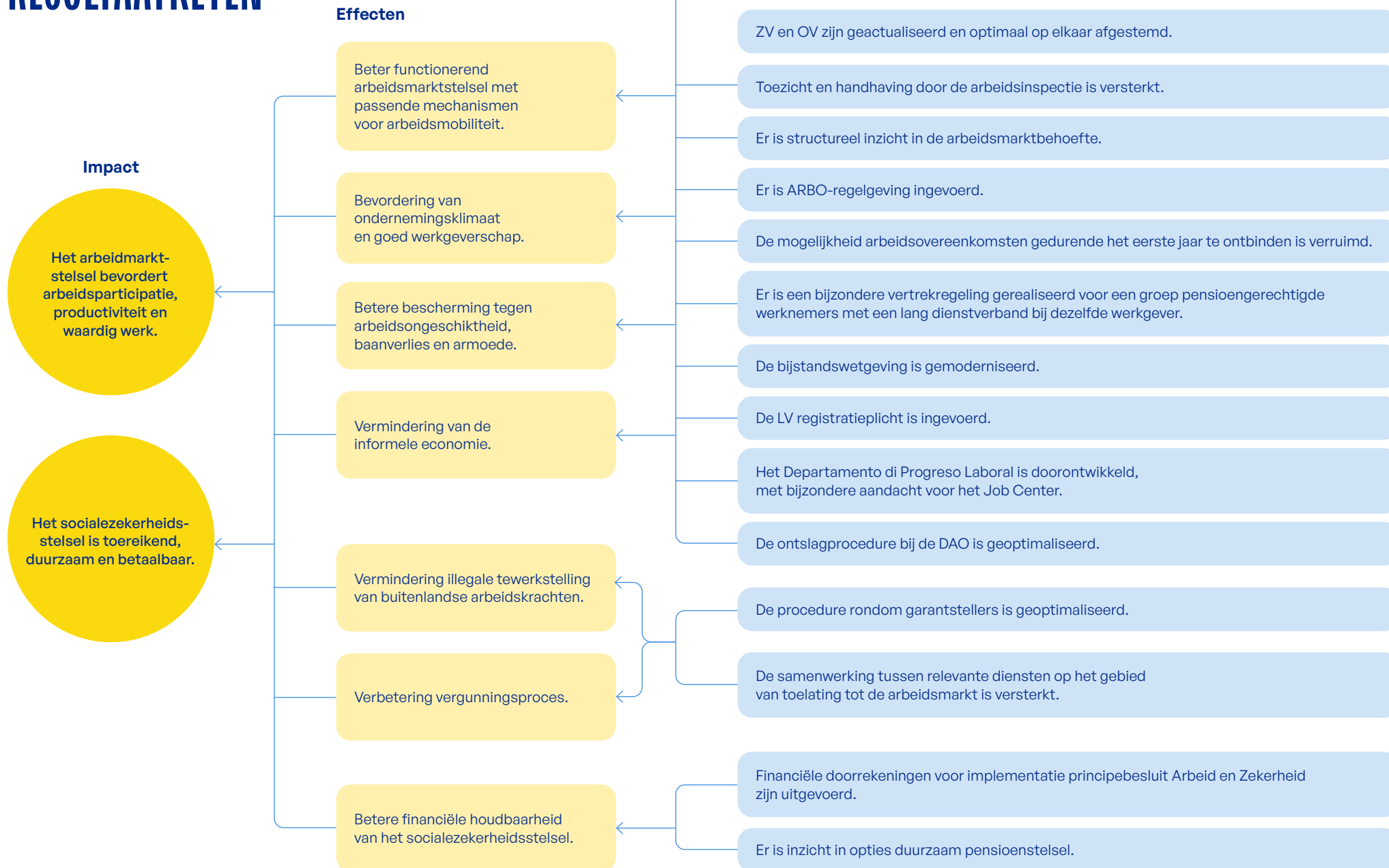
Eigenaar

Ministerie van Arbeid, Energie en Integratie en Ministerie van Justitie en Sociale Zaken.

Reeds opgeleverde (deel)resultaten

- Onderzoeken naar arbeidsmarktbeleid en naar sociale zekerheid afgerond.
- Consultatietraject met sociale partners afgerond, leidend tot nota 'Un Rumbo Nobo brindando prosperidad y seguridad'.
- Principebesluit modernisering arbeidsmarkt en sociale zekerheidsstelsel.
- Meerjarenplan aanpak illegale tewerkstelling buitenlandse arbeidskrachten vastgesteld.

RESULTAATKETEN

RESULTATEN

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status		Realisatiedatum
Een Werkloosheidsregeling is gerealiseerd.	 De doorlooptijd van dit traject staat onder druk. De uitvoering hangt af van de bestuurlijke besluiten van het nieuwe kabinet, dat ten tijde van het opstellen van dit document nog niet was aangetreden.	Doorrekening scenario's werkloosheidsregeling gereed.	 Door omstandigheden van de betrokken externe deskundige is de oplevering vertraagd.	Q4 2024
		Advies Werkloosheidsregeling gereed voor bestuurlijke besluitvorming.	 Met behulp van het rekenmodel wordt een advies opgesteld dat bestaat uit verschillende scenario's voor het nieuwe kabinet. Afhankelijk van de bestuurlijke besluitvorming zal het vervolg traject worden bepaald, dat wordt opgenomen in de volgende UA. De datum wordt opgeschoven om de aandachtspunten van het nieuwe bestuur mee te kunnen nemen.	Q2 2025
		Concept Wetgeving werkloosheid	 Nog niet gestart.	Q4 2025
ZV en OV zijn geactualiseerd en optimaal op elkaar afgestemd.	 De doorlooptijd van dit traject staat onder druk. De uitvoering hangt af van de bestuurlijke besluiten van het nieuwe kabinet, dat ten tijde van het opstellen van dit document nog niet was aangetreden.	Notitie Zv en OV i.s.m. SVB gereed.	 Vastlegging van de notitie met SVB moet nog plaatsvinden.	Q4 2024
		Advies Zv en OV gereed voor bestuurlijke besluitvorming.	 Afhankelijk van de bestuurlijke besluitvorming zal het vervolg traject worden bepaald, dat wordt opgenomen in de volgende UA. De datum wordt opgeschoven om de aandachtspunten van het nieuwe kabinet mee te kunnen nemen.	Q2 2025
		Concept wetgeving Zv en OV ingediend bij DWJZ.	 Nog niet gestart.	Q4 2025

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status		Realisatiedatum
Toezicht en handhaving door de arbeidsinspectie is versterkt.	 Loopt op schema.	Peer review Nederlandse Arbeidsinspectie gereed.	✓ De NL Arbeidsinspectie een definitieve versie van het rapport van de Peer Review aangeleverd (op 25 februari 2025). De toelichting dat de verslaglegging nog moet worden afgerond kan dus geactualiseerd worden. Het rapport zal nu met een oplegger moeten worden aangeboden aan het (nieuwe) kabinet en TWO NL.	Q4 2024
		Advies arbeidsinspectie op basis van aanbevelingen peer review, uitvoeringstoets en speelveldanalyse gereed voor bestuurlijke besluitvorming.	 Afhankelijk van de bestuurlijke besluitvorming zal het vervolgtraject worden bepaald, dat wordt opgenomen in de volgende UA. De datum wordt opgeschoven om de aandachtspunten van het nieuwe kabinet mee te kunnen nemen.	Q2 2025

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status		Realisatiedatum
Er is structureel inzicht in de arbeidsmarktbehoefte.	 Vooralsnog heeft de opgelopen vertraging van de deelresultaten geen invloed op de planning van het beoogde resultaat.	Ontwikkeling nieuwe werkwijze ‘verzamelen personeelsbehoefte’ afgerond.	 Beleid m.b.t verzamelen personeelsbehoefte is uitgewerkt. Dit vergt op een onderdeel nog bestuurlijke besluitvorming, die zal plaatsvinden na de kabinetswisseling.	Q2 2025
		Start pilot nieuwe werkwijze.	 Nieuwe werkwijze is per 1-1-2025 gestart, belangrijk onderdeel daarvan vergt nog besluitvorming, zie deelresultaat Ontwikkeling nieuwe werkwijze.	Q2 2025
		Invoering forecasting model gereed.	 Het aanbestedingstraject vergde langer dan voorzien omdat aanbieders hadden verzocht om meer tijd om een goede offerte op te kunnen stellen.	Q4 2025
		Afronding en evaluatie pilot nieuwe werkwijze inclusief besluitvorming vervolg gereed.	 Nog niet gestart.	Q3 2025
		Forecasting voor 2026 gereed.	 Forecasting is afhankelijk van de bouw van het model en het daarvoor benodigde aanbestedingstraject, dat vertraging heeft opgelopen.	Q4 2025

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum
Er is ARBO-regelgeving ingevoerd.	 De doorlooptijd van dit traject staat onder druk. De uitvoering hangt af van de bestuurlijke besluiten van het nieuwe kabinet, dat ten tijde van het opstellen van dit document nog niet was aangetreden.	Juridisch advies invoering arbowetgeving opgeleverd. Dit traject is naar waarschijnlijkheid in Q1 2025 afgerond, de feedback op het juridisch advies moet nog worden verwerkt.	Q4 2024
		Advies ARBO - regelgeving inclusief uitvoeringsaspecten en kosteninschatting gereed voor bestuurlijke besluitvorming. Afhankelijk van de bestuurlijke besluitvorming zal het vervolg traject worden bepaald, dat wordt opgenomen in de volgende UA. De datum wordt opgeschoven om de aandachtspunten van het nieuwe kabinet mee te kunnen nemen.	Q2 2025
		Concept wetgeving ARBO - regelgeving ingediend bij DWJZ. Nog niet gestart.	Q3 2025
De mogelijkheid arbeidsovereenkomsten gedurende het eerste jaar te ontbinden is verruimd.	 De doorlooptijd van dit traject staat onder druk. De uitvoering hangt af van de bestuurlijke besluiten van het nieuwe kabinet, dat ten tijde van het opstellen van dit document nog niet was aangetreden.	Uitwerking adviesnotitie ontbinding arbeidsovereenkomsten afgerond. Als gevolg van benodigde afstemming is het juridisch advies nog niet afgerond.	Q1 2025
		Advies ontbinding arbeidsovereenkomsten op basis van advies inclusief uitvoeringsaspecten en financieringsaspecten gereed voor bestuurlijke besluitvorming. Afhankelijk van de bestuurlijke besluitvorming zal het vervolg traject worden bepaald, dat wordt opgenomen in de volgende UA. De datum wordt opgeschoven om de aandachtspunten van het nieuwe kabinet mee te kunnen nemen.	Q2 2025
		Concept wetgeving ontbinding arbeidsovereenkomsten ingediend bij DWJZ. Nog niet gestart.	Q4 2025

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum
Er is een bijzondere vertrekregeling gerealiseerd voor een groep pensioengerechtigde werknemers met een lang dienstverband bij dezelfde werkgever.	 De doorlooptijd van dit traject staat onder druk. De uitvoering hangt af van de bestuurlijke besluiten van het nieuwe kabinet, dat ten tijde van het opstellen van dit document nog niet was aangetreden.	Onderzoek naar doelgroep uitgevoerd & uitwerking contouren regeling afgerond.	 Onderzoek naar de omvang van de doelgroep vergt additionele informatie vanuit niet-overheidsorganisaties. Q1 2025
		Advies vertrekregeling inclusief uitvoeringsaspecten voor bestuurlijke besluitvorming.	 Afhankelijk van de bestuurlijke besluitvorming zal het vervolg traject worden bepaald, dat wordt opgenomen in de volgende UA. De datum wordt opgeschoven om de aandachtspunten van het nieuwe kabinet mee te kunnen nemen. Q2 2025
De bijstandswetgeving is gemoderniseerd.	 De doorlooptijd van dit traject staat onder druk. De uitvoering hangt af van de bestuurlijke besluiten van het nieuwe kabinet, dat ten tijde van het opstellen van dit document nog niet was aangetreden.	Advies bijstandswetgeving gereed voor bestuurlijke besluitvorming.	 Afhankelijk van de bestuurlijke besluitvorming zal het vervolg traject worden bepaald, dat wordt opgenomen in de volgende UA. De data wordt opgeschoven om de aandachtspunten van het nieuwe bestuur mee te kunnen nemen. Q2 2025
		Concept wetgeving bijstand ingediend bij DWJZ.	... Nog niet gestart. Q4 2025
De LV registratieplicht is ingevoerd.	 Loopt op schema.	Concept Landsverordening (LV) registratieplicht afgerond.	✓ Gereed. Q4 2024
		Start indieningstraject wetgeving LV.	✓ De concept Lv registratieplicht is in november 2024 ingediend bij de Raad van Advies, wat de eerste stap vormt in het behandelingstraject van nieuwe wetgeving. Het advies van de RvA op het wetsvoorstel wordt momenteel afgewacht. De behandeling in de Staten kan pas starten nadat dit advies is uitgebracht. Q1 2025

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status		Realisatiedatum
Het Departamento di Progreso Laboral is doorontwikkeld, met bijzondere aandacht voor het Job Center.	 De doorlooptijd van dit traject staat onder druk. De uitvoering hangt af van de bestuurlijke besluiten van het nieuwe kabinet, dat ten tijde van het opstellen van dit document nog niet was aangetreden.	Adviestraject DPL gereed.	 Het externe adviestraject kan pas starten na goedkeuring door het nieuwe kabinet.	Q3 2025
		Advies voor bestuurlijke besluitvorming gereed n.a.v. takenanalyse DPL.	 Afhankelijk van de bestuurlijke besluitvorming zal het vervolg traject worden bepaald, dat wordt opgenomen in de volgende UA. De datum wordt opgeschoven om de aandachtspunten van het nieuwe kabinet mee te kunnen nemen.	Q2 2025
De ontslagprocedure bij de Dienst Arbeid en Onderzoek (DAO) is geoptimaliseerd.	 De doorlooptijd van dit traject staat onder druk. De uitvoering hangt af van de bestuurlijke besluiten van het nieuwe kabinet, dat ten tijde van het opstellen van dit document nog niet was aangetreden.	Adviestraject voor optimalisering ontslagprocedure DAO afgerond.	 Het adviestraject is op 20 december 2024 afgerond met de indiening van een eindrapport. Het rapport zal met een oplegnotitie aan het (nieuwe) kabinet worden aangeboden en TWO NL.	Q4 2024
		Advies ontslagprocedure DAO gereed voor bestuurlijke besluitvorming.	 Afhankelijk van de bestuurlijke besluitvorming zal het vervolgtraject worden bepaald, dat wordt opgenomen in de volgende UA. De datum wordt opgeschoven om de aandachtspunten van het nieuwe kabinet mee te kunnen nemen.	Q2 2025
		Concept wetgeving ontslagprocedure DAO ingediend bij DWJZ.	 Datum is verplaatst vanwege benodigde bestuurlijke besluitvorming Advies ontslagprocedure DAO.	Q4 2025
De procedure rondom garantstellers is geoptimaliseerd.	 Vooralsnog heeft de opgelopen vertraging van de deelresultaten geen invloed op de planning van het beoogde resultaat.	Start Uitvoering stappenplan implementatie aanbevelingen garantstellers.	 Afstemming met de betrokken diensten heeft geleid tot verzoek om externe ondersteuning, dat nog moet worden uitgewerkt.	Q2 2025

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum
De samenwerking tussen relevante diensten op het gebied van toelating tot de arbeidsmarkt is versterkt.	 Vooralsnog heeft de opgelopen vertraging van de deelresultaten geen invloed op de planning van het beoogde resultaat	PvA verbetering gegevensuitwisseling gereed voor bestuurlijke besluitvorming. Loopt op schema.	Q1 2025
		Start traject verbetering gegevensuitwisseling. Nog niet gestart.	Q2 2025
Financiële doorrekeningen voor implementatie principebesluit Arbeid en Zekerheid zijn uitgevoerd.	 Vooralsnog heeft de opgelopen vertraging van het deelresultaat geen invloed op de planning van het beoogde resultaat	Verwerking financiële doorrekeningen en inschattingen in adviezen voor het bestuur gereed. Voor zover mogelijk geven de adviezen, waarvan de data zijn verschoven, inzicht in de financiële implicaties.	Q2 2025
Er is inzicht in opties duurzaam pensioenstelsel.	 Loopt op schema.	TOR onderzoek pensioensleeftijd ingediend voor bestuurlijke besluitvorming. Nog niet gestart.	Q3 2025

Thema

ECONOMIE

INLEIDING

Visie

Aruba heeft een nieuw economisch model dat duurzaam, inclusief en veerkrachtig is met een gastvrij zakenklimaat. Aruba is milieuverantwoord en vergroot zijn concurrentievoordeel in de regio.

Samenhang

De visie is in overeenstemming met het masterplan “Repositioning our sails” en het beleid van de minister van EZCDO “Aruba’s transitie naar een duurzame en inclusief economisch model”.

Sustainable Development Goals

Dit thema draagt bij aan SDG 1 (Geen armoede), SDG 7 (Betaalbare en duurzame energie), SDG 8 (Eerlijk werk en economische groei), SDG 9 (Industrie, innovatie en infrastructuur), SDG 16 (Vrede, justitie en sterke publieke diensten).

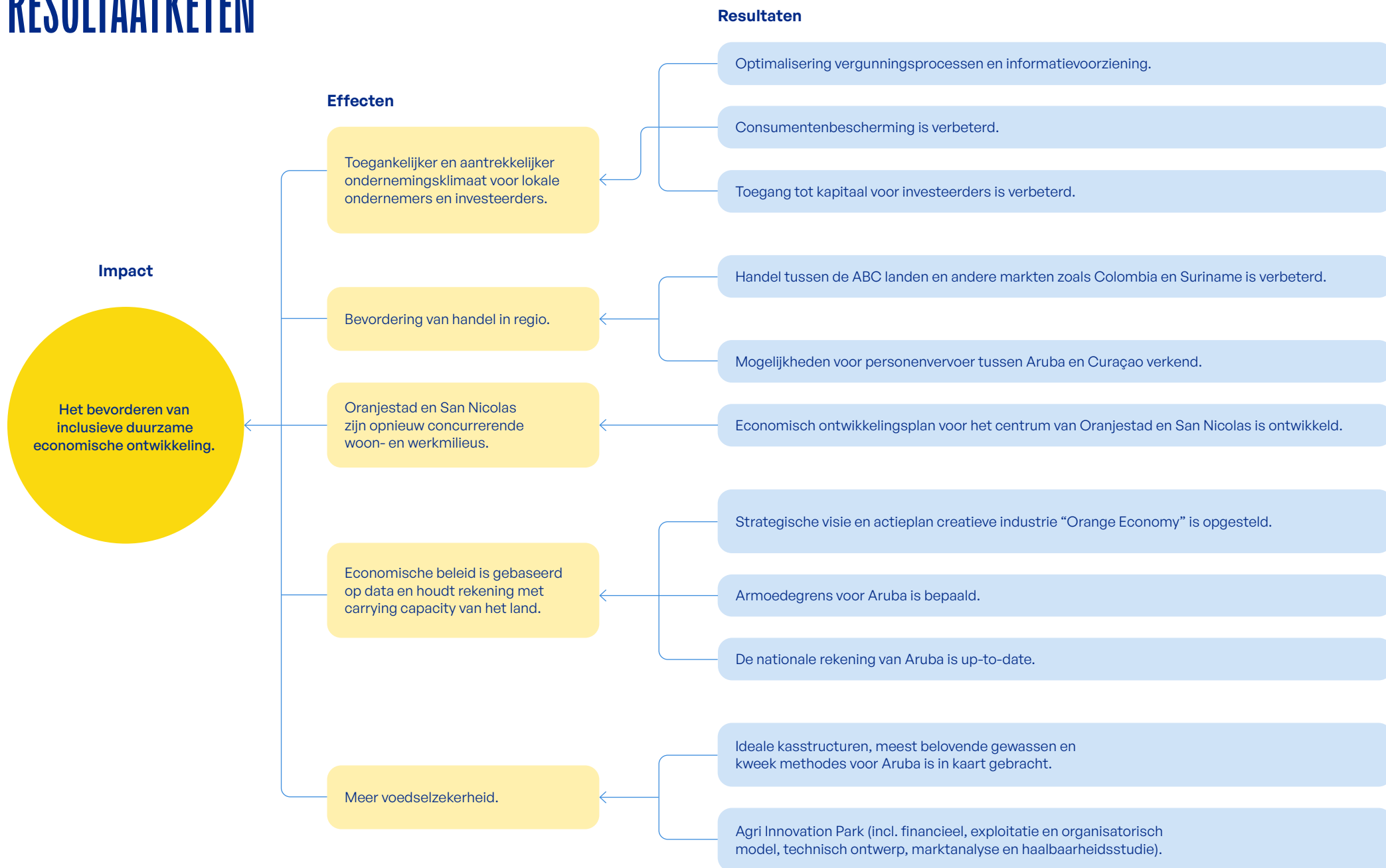
Eigenaar

Ministerie van Economische Zaken, Communicatie, Duurzame Ontwikkeling.

Reeds opgeleverde (deel)resultaten

- Oprichting Aruba Fair Trade Authority.
- Onderzoek naar ondernemings- en investeringsklimaat afgerond.
- Landsverordening basisbetaalrekening aangeboden aan Raad van Advies.
- Landsverordening handhaving consumentenbescherming aangeboden aan Raad van Advies.

RESULTAATKETEN

RESULTATEN

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status		Realisatiedatum
Optimalisering vergunningsprocessen en informatievoorziening.	 Het Plan van Aanpak om te komen tot optimalisering van meerdere vergunningen werd aangehouden. Er is gekozen voor versimpeling, waarbij de aanpak nu gericht is op één vergunning in plaats van meerdere in het landspakket.	PvA virtueel vergunningsportaal bestuurlijk vastgesteld	 Loopt op schema.	Q2 2025
		PvA vestigingsverordening bestuurlijk vastgesteld	 Gereed.	Q3 2024
		Concept wetgeving vestigingsverordening aangeboden aan Parlement	 Nog niet gestart.	Q4 2025
		Virtueel portaal geïmplementeerd	 Nog niet gestart.	Q4 2025
		Adviesrapport Investment Vehicle opgesteld	 Niet op schema	Q2 2025
Consumentenbescherming is verbeterd.	 De detachering van specialisten van de Autoriteit Consument & Markt (ACM) naar de Aruba Fair Trade Authority (AFTA) draagt bij aan de verdere professionalisering en capaciteitsopbouw van de AFTA. Door kennisuitwisseling en training on-the-job wordt de expertise binnen de AFTA versterkt, wat leidt tot een effectievere handhaving van markttoezicht en concurrentieregels op Aruba	Er moeten gesprekken plaatsvinden met het bestuur en de ambtenarij om de insteek van dit adviesrapport verder te concretiseren. Dit heeft vanwege de formatie van het nieuwe kabinet nog niet kunnen plaatsvinden		Q2 2025
		Detacheringen ACM- AFTA t.b.v. consumentenbescherming afgerond	 Door het uitblijven van de beschikbaarheid van een specialist van de ACM voor de geplande werkzaamheden kan de huidige planning niet worden gehaald. De laatste detachering t.b.v. algemene voorwaarden mededingings is hierdoor verschoven	Q4 2025

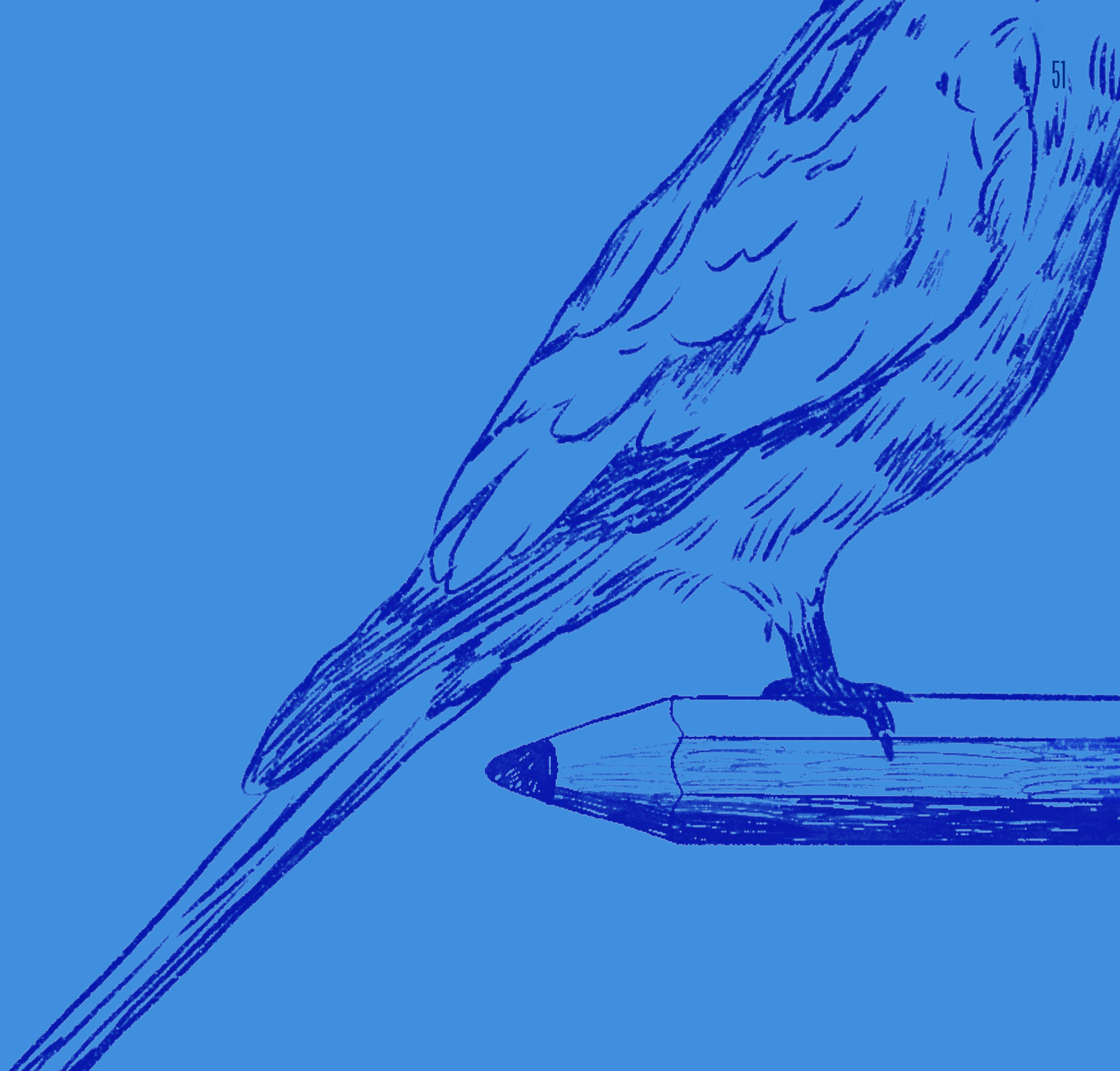
Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status		Realisatiedatum	
Toegang tot kapitaal voor investeerders is verbeterd.	 Loopt op schema.	Kredietregistratiestelsel ingevoerd	...	Vanwege onduidelijkheid van de redactie van artikel 6, derde lid, onderdelen a en b, heeft de CBA geadviseerd een wetswijziging in te voeren alvorens een ministeriële regeling ter uitvoering van het betreffende artikel wordt opgesteld. Een plan van aanpak zal worden opgesteld waarin de betreffende wetswijziging ook zal worden meegenomen voor het traject ter invoering van het kredietregistratiestelsel. Realisatiedatum Q3 2025 voor het invoeren van het kredietregistratiestelsel wordt nog nagestreefd.	Q3 2025
		Implementatiestrategie voor de FinTech sector is opgesteld	...	Het onderzoek van ECLAC dat de basis vormt van de implementatiestrategie, heeft vertraging opgelopen. De datum is daarom verschoven.	Q4 2025
		Adviesrapport toegang tot kapitaal opgesteld		Er moeten gesprekken plaatsvinden met het bestuur en de ambtenarij om de insteek van dit adviesrapport verder te concretiseren. Dit heeft vanwege de formatie van het nieuwe kabinet nog niet kunnen plaatsvinden.	Q2 2025
		Evaluatie Haalbaarheidstudie ROM afgerond		Er moeten gesprekken plaatsvinden met het bestuur en de ambtenarij om de insteek van dit adviesrapport verder te concretiseren.	Q3 2025
		Vereenvoudiging openen bankrekening gerealiseerd		Loopt op schema.	Q1 2026

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status		Realisatiedatum
Handel tussen de ABC landen en andere markten zoals Colombia en Suriname is verbeterd.	↗ Vooralsnog heeft de vertraging bij het deelresultaat geen invloed op het beoogde resultaat.	Adviesrapport bevordering handel gereed.	🕒 Het opstellen van het PvA voor dit adviesrapport vergt meer afstemming met Curacao en Bonaire waardoor de datum is verschoven.	Q1 2026
Mogelijkheden voor personenvervoer tussen Aruba en Curaçao verkend.	↗ Loopt op schema.	Call for proposal fast ferry uitgezet.	↗ Loopt op schema.	Q2 2025
		Beoogde uitvoerder fast ferry geselecteerd.	... Nog niet gestart.	Q3 2025
Economisch ontwikkelingsplan voor het centrum van Oranjestad en San Nicolas is ontwikkeld.	↗ Loopt op schema.	Adviesrapport inclusief actieplan economische ontwikkeling centrum San Nicolas en Oranjestad bestuurlijk vastgesteld.	🕒 Door vertraging in het opleveren van het PvA om een externe deskundige in te huren voor dit traject wordt de planning opgeschoven.	Q4 2025
Strategische visie en actieplan creatieve industrie "Orange Economy" is opgesteld.	↗ Loopt op schema.	Mapping uitgevoerd en strategische visie en actieplan creatieve industrie Orange Economy bestuurlijk vastgesteld.	↗ Tijdens het onderzoek naar een aanpak voor een strategische visie en een actieplan bleek dat er nog een mapping moest worden uitgevoerd om een beter beeld te krijgen van de creatieve industrie. Dit neemt meer tijd in beslag dan verwacht, waardoor de realisatiedatum is verschoven.	Q3 2026
Armoedegrens voor Aruba is bepaald.	↗ Loopt op schema.	Methodologie en databronnen voor structurele bepaling armoedegrens bepaald.	... Nog niet gestart.	Q4 2025
		Methodologie en databronnen voor het meten van de koopkracht is bepaald.	↗ Loopt op schema.	Q4 2025
		Start toepassing armoedegrens van de periodieke monitoring sociaal- economisch beleid.	... Nog niet gestart.	Q1 2026

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status		Realisatiedatum
De nationale rekening van Aruba is up-to-date.	 Loopt op schema.	Inhaal actie nationale rekeningen t/m 2022.	 Loopt op schema.	Q4 2025
		Inhaal actie nationale rekening 2023 en 2024.	... Nog niet gestart.	Q2 2026
		CBS is in staat tijdig de nationale rekeningen te publiceren.	... Nog niet gestart.	Q1 2027
Ideale kasstructuren, meest belovende gewassen en kweek methodes voor Aruba is in kaart gebracht.	 Loopt op schema.	Onderzoeksrapport Ideale kasstructuren opgeleverd.	 De feedback rondes om te komen tot een eindversie van het onderzoeksrapport hebben langer geduurd dan gedacht. Het onderzoeksrapport is eind februari opgeleverd. Het onderzoeksrapport vormt de basis voor de invulling van het Agri Innovation Park	Q4 2024
Agri Innovation Park (incl. financieel, exploitatie en organisatorisch model, technisch ontwerp, marktanalyse en haalbaarheidsstudie).	 Ondanks de vertragingen bij de deelresultaten komt de realisatie van het eindresultaat niet in gevaar.	Technisch ontwerp Agri Innovation Park afgerond.	 Vanwege vertraging in het aantrekken van externe inhuur wordt de datum voor het technische ontwerp verschoven.	Q3 2025
		Financieel, exploitatie en organisatorisch model Agri Innovation Park opgesteld.	 Vanwege vertraging in het aantrekken van externe inhuur wordt de datum van het organisatorisch model verschoven.	Q3 2025
		Marktanalyse en haalbaarheidsstudie Agri Innovation Park afgerond.	 Vanwege vertraging in het aantrekken van externe inhuur wordt de datum van de marktanalyse en haalbaarheidsstudie verschoven.	Q3 2025
		Start realisatie Agri Innovation Park.	... Nog niet gestart.	Q1 2026

Thema

ZORG

INLEIDING

Visie

Op basis van het gesloten Zorgakkoord (dat is gebaseerd op bestaand en aanvullend onderzoek naar de doelmatigheid (incl. bekostiging) en effectiviteit van de zorg) ontwikkelen en implementeren van projecten en programma's die de kwaliteit en toegankelijkheid van zorg waarborgen, en door middel van preventie werken aan de verduurzaming van zorg.

Samenhang

Dit thema hangt samen met Visiedocument Volksgezondheid Aruba 2021 -2025; National strategic framework for Health Sector Aruba 2021-2030; Aruba National Multi-Sectoral Action Plan for Non Communicable Diseases 2020-2030; Zorgakkoord Juli 2023; Meerjarenplan Financieel Kader UO AZV- 1 november 2023.

Sustainable Development Goals

Dit thema draagt bij aan SDG 3 (Goede gezondheid en welzijn), SDG 4 (Kwaliteitsonderwijs), SDG 10 (Duurzame steden en gemeenschappen).

Eigenaar

Ministerie van Volksgezondheid.

Reeds opgeleverde (deel)resultaten

- Zorgakkoord afgesloten inclusief financiële prognose.
- Financieel prognosemodel t.b.v. zorgakkoord opgeleverd, wat meerjarige sturing op zorgkosten mogelijk maakt.
- Rationalisering van tarieven van laboratoriumtesten gerealiseerd.
- Landsverordening verpakte geneesmiddelen in werking
- Vroegtijdige interventieprogramma's obesitas uitgebreid
- Contracteringssysteem van de eerstelijnszorg gereed

RESULTAATKETEN

RESULTATEN

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum
Kostenbesparing in de farmaceutische zorg is gerealiseerd.	✓ Uit berekeningen van het Uitvoeringsorgaan AZV is gebleken dat deze activiteit niet de gewenste kostenbesparing oplevert. Daarom wordt deze activiteit niet doorgevoerd en vervalt deze activiteit, deze wordt vanaf volgende Uitvoeringsagenda dan ook niet meer opgenomen.	Landsbesluit Verpakte Geneesmiddelen in werking. ✓	Er komt geen Landsbesluit Verpakte Geneesmiddelen, zie toelichting resultaat. Q1 2025
Protocollen terug- en doorverwijzingen (5) zijn vastgesteld en geïmplementeerd.	⌚ Zodra een laatste aanpassing aan de inmiddels opgeleverde protocollen gedaan is, kunnen deze, naar verwachting begin Q2, worden ingevoerd.	Eerste 5 protocollen gereed en vastgesteld door het Kwaliteitsinstituut. ⌚	Vijf protocollen zijn gereed, AZV heeft inmiddels bekeken of deze conform dekking passend zijn. Er is nog een aanpassing nodig vwb horizontale verwijzing. Deze kan na overleg met het veld worden vastgesteld door het Kwaliteitsinstituut. Verwachting is dat de protocollen vervolgens, begin Q2 kunnen worden ingevoerd. Een zesde protocol, betreffende diabeteszorg, wordt meegenomen onder resultaat 6. Q2 2025
		Nulmeting gereed. ⌚	Omdat de protocollen later dan gepland worden vastgesteld, verschuift ook de datum nulmeting gereed. Q2 2025
		Evaluatie protocollen gereed. ...	Omdat de protocollen later dan gepland worden vastgesteld, verschuift ook de datum evaluatie gereed. Q2 2026

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status		Realisatiedatum
Er is in Aruba een revalidatie-optie gecreëerd.	 Zie toelichting deelresultaat.	Plan van aanpak inclusief begroting ingediend voor bestuurlijke vaststelling.	 HOH overweegt deze optie in eigen beheer te realiseren. Hiervoor is een aangepaste businesscase opgesteld en wordt momenteel onderzocht of alternatieve vormen van cofinanciering beschikbaar zijn. Indien mogelijk zal ook worden gekeken naar de mogelijkheid van subsidie vanuit TWO, mits TWO daartoe bereid is.	Q1 2025
De vroege interventieprogramma's op het gebied van obesitas zijn uitgebreid.	 Op schema.	Structurele financiering gerealiseerd (d.m.v. bijvoorbeeld wetgeving).	 Voor structurele financiering is een instructie gegeven aan het AZV voor het opnemen van geprotocolleerde GLI programma's (Gecombineerde Levenstijl Interventie's) als obesitas zorg in de dekking/aanbodfinanciering. Daarnaast kunnen mensen op eigen kosten gebruik maken van deze zorg.	Q2 2025
		Evaluatie HLC klanten gereed.	 Is afgerond, bij de evaluatie is vastgesteld dat dit programma significant bijdraagt aan gewichtsafname, met mogelijk structurele verbetering van de gezondheidstoestand van de patient.	Q3 2025
De diabeteszorg wordt geïntensiveerd door het toepassen van een multidisciplinaire aanpak.	 Omdat het projectplan later is opgeleverd dan gepland en in scope is uitgebreid, schuift dit resultaat qua planning een kwartaal op.	Projectplan en nulmeting gereed.	 Projectplan is in Q1 opgesteld.	Q4 2024
		Multidisciplinaire aanpak diabeteszorg gestart.	 Zie toelichting bij resultaat.	Q3 2025
		Evaluatie gereed.	 Nog niet gestart.	Q4 2026

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status		Realisatiedatum
De pre- en post rehabilitatie bij bariatrische chirurgie is ingericht.	⌚ Er is vertraging opgetreden omdat het UO AZV eerst nog moet onderzoeken welk deel van pre- en post habilitatie onderdeel behoort te zijn van de reeds door hen vergoede kosten. Aan de hand van de uitkomst kan worden gekeken of (i) contractueel moet worden bijgestuurd of (ii) additionele faciliteiten moeten worden getroffen. Het kan dus zijn dat deze activiteit vervalt of een andere insteek krijgt.	Nulmeting gereed.	⌚ Zie toelichting bij resultaat.	Q3 2024
De huisartsenopleiding is uitgebreid (bovenformatief).	⌚ Het aantal bovenformatief op te leiden huisartsen zal lager uitvallen doordat het aantal beschikbare opleiders is afgenomen. Daarnaast leiden curriculumwijzigingen en aanvullende eisen tot hogere opleidingskosten. De VU geeft de voorkeur aan een voortraject voor kandidaten met taalachterstanden, waardoor bepaalde opleidingen worden verlengd. Om het streef-aantal huisartsen te behalen, is een herziening van de aanwending van financiering en verlenging van het traject nodig, waarover thans overleg gevoerd wordt.	1 v/d 10 boven formatie met opleiding gestart, daarnaast 2 in vooropleiding.	✓ Gereed.	Q4 2024
		5 v/d 10 boven formatie met opleiding gestart.	... Nog niet gestart.	Q3 2025
		7 v/d 10 boven formatie met opleiding gestart in Q3 2026.	... Nog niet gestart.	Q3 2026
Het contracteringssysteem van de eerstelijnszorg is gereed.	✓ Gereed.	Contracteringssysteem gereed en ingevoerd.	✓ Gereed.	Q4 2024

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status		Realisatiedatum
Het contracteringssysteem van de tweedelijnszorg is gereed.	 Loopt op schema.	Essentiële elementen voor de contracten binnen de/het gekozen scenario(s) uitgewerkt en advies aan UO AZV uitgebracht.	 Gereed.	Q4 2024
		Implementatieplan opgesteld.	 Advies en stappenplan zijn gereed, de opdracht tot het uitwerken van een implementatieplan is gegeven, met ook de planning voor de implementatie. Als dit gereed is, zal de nieuwe contractering worden ingevoerd.	Q2 2025
		Contracteringssysteem gereed en ingevoerd.	 De planning volgt uit het nog op te stellen implementatieplan.	nnb

Thema

ONDERWIJS

INLEIDING

Visie

Kwaliteitsonderwijs dat generaties (van jong tot oud) in staat stelt om hun individuele leerbehoeften, ambities en talenten optimaal te ontwikkelen en bij te dragen aan een duurzame samenleving.

Samenhang

Dit thema hangt samen met het Beleidsplan 2021-2025 en PEN 2030.

Sustainable Development Goals

Dit thema draagt bij aan SDG 4 (Kwaliteitsonderwijs).

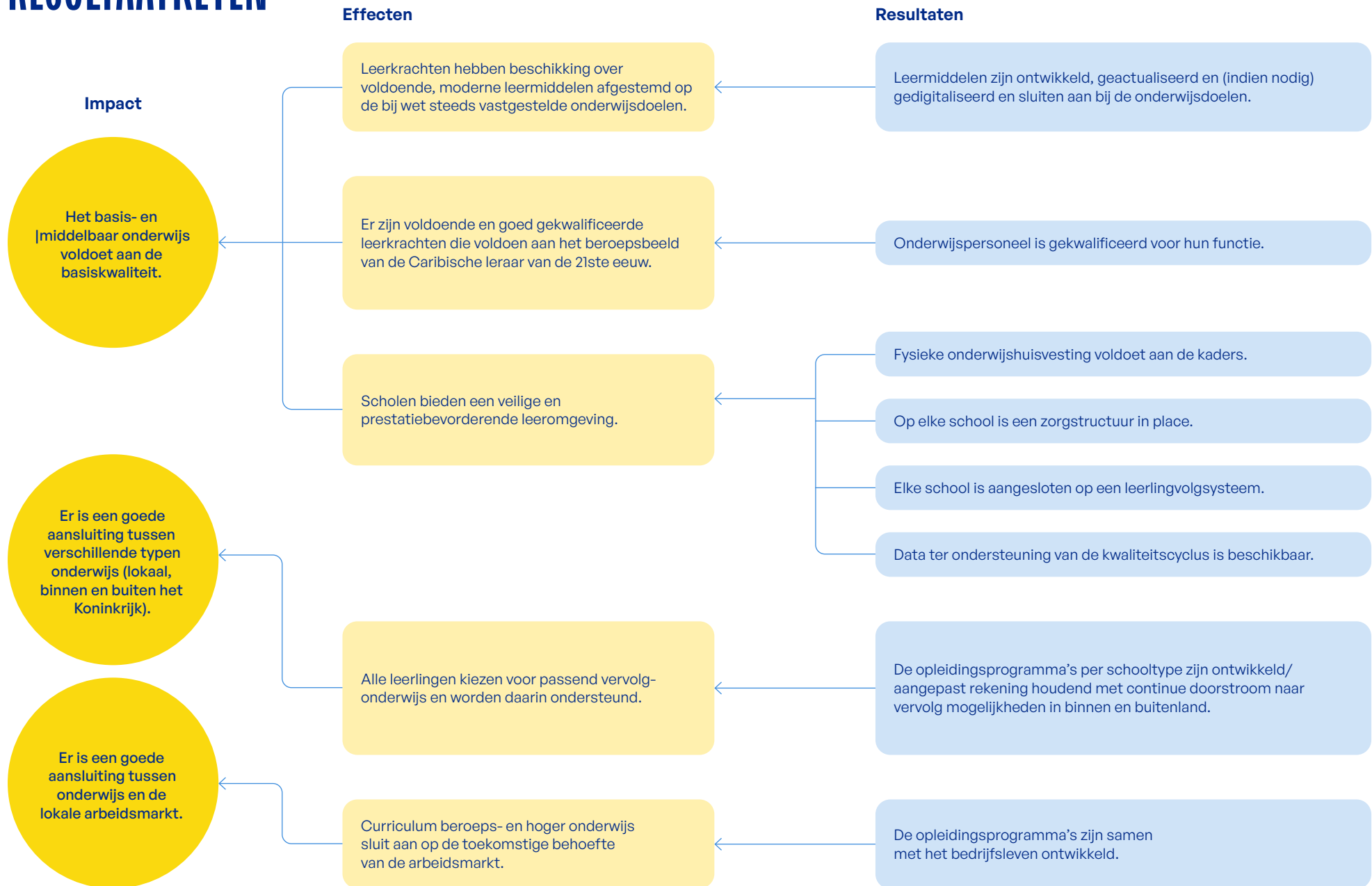
Eigenaar

Ministerie van Onderwijs en Sport.

Reeds opgeleverde (deel)resultaten

- Doorlichting afgerond.
- Professionaliseringskader vastgesteld en implementatie gestart.
- Keuzeprocès leermiddelen door schoolbesturen in gang gezet.
- Visie leerlingenzorg gereviseerd en implementatieplan in ontwikkeling.
- Fase 1 inventarisatie schoolgebouwen afgerond.
- Fase 1 inventarisatie inventaris afgerond.
- Kengetallen vastgesteld.
- Technische eisen, wensen en behoeften data systeem geïnventariseerd.

RESULTAATKETEN

RESULTATEN

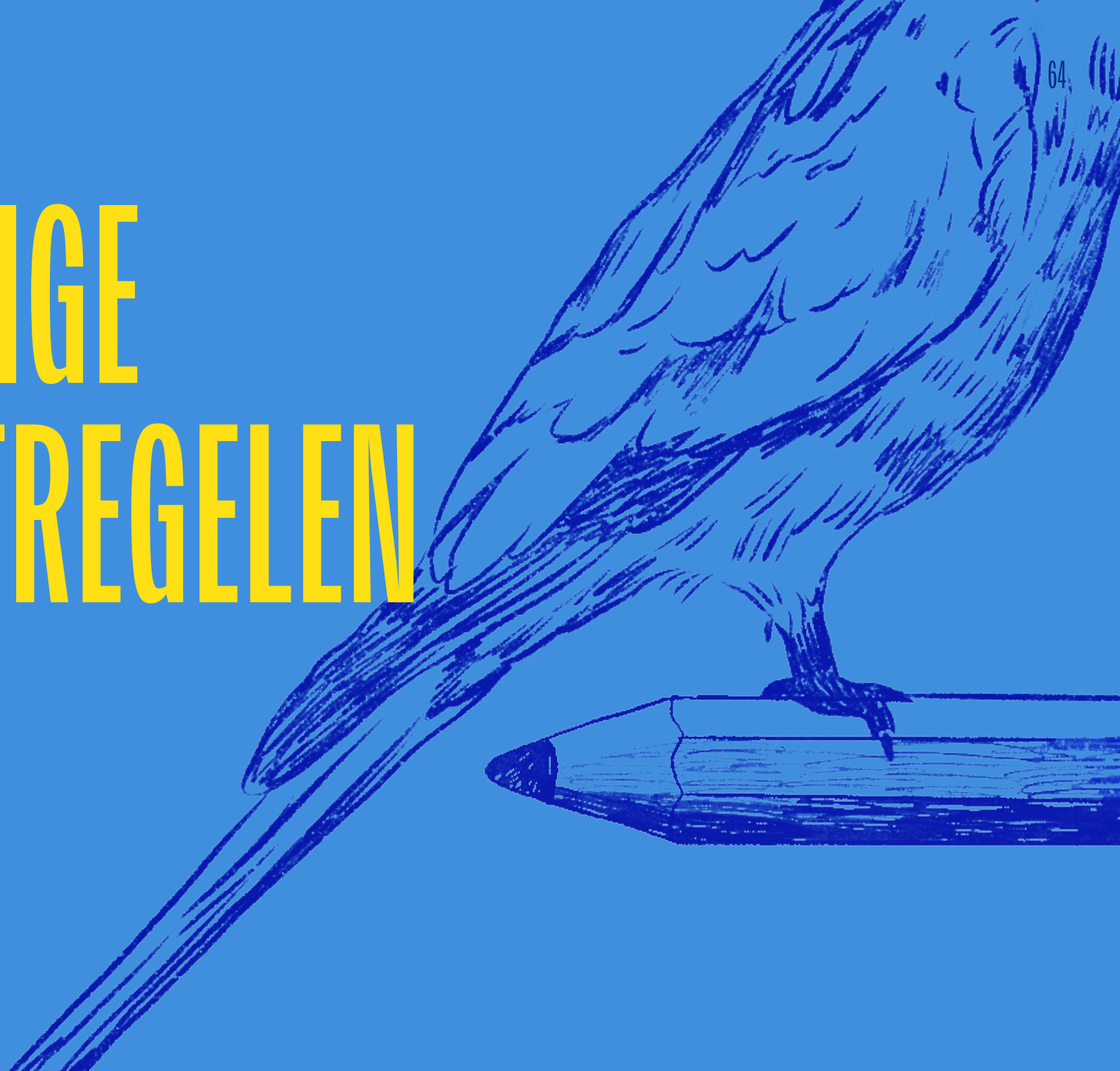
Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum
Leermiddelen zijn ontwikkeld, geactualiseerd en (indien nodig) gedigitaliseerd en sluiten aan bij de onderwijsdoelen.	 Loopt op schema.	Systematiek keuze en aanschaf/ontwikkeling leermiddelen t.b.v behalen onderwijsdoelen gerealiseerd.	 Loopt op schema. Q4 2026
		Inzicht in bekostiging van leermiddelen en examinering.	 Loopt op schema. Q1 2026
Onderwijspersoneel is gekwalificeerd voor hun functie.	 Loopt op schema.	Implementatieplan professionaliserings-traject bestuurlijk vastgesteld.	 Loopt op schema. Q2 2025
		Professionaliseringsaanbod is ontwikkeld.	... Nog niet gestart. Q3 2025
		M&E professionalisering leraren ingevoerd.	... Nog niet gestart. Q1 2026
Fysieke onderwijshuisvesting voldoet aan de kaders.	 Dienst Openbare Werken (DOW) heeft aangegeven dat de nulmeting van de staat van de schoolgebouwen pas in juli 2026 kan worden afgerond. Hierkan kan i.d.k.v. het landspakket waarschijnlijk geen ondersteuning geboden worden aan de start van het onderhoud van de scholen op de prioriteiten.	Nulmeting staat schoolgebouwen afgerond.	 De oplevering van de nulmeting heeft vertraging opgelopen door tijdsgebrek bij de Dienst Openbare Werken. Zij hebben aangegeven dat de nulmeting van de staat van de schoolgebouwen pas in juli 2026 kan worden afgerond, waardoor het beoogde resultaat – het aanpakken van het onderhoud van de scholen die dit het dringendst nodig hebben – niet realistisch is. Q3 2026
		Nulmeting inrichting schoolgebouwen afgerond.	 Gereed. Q1 2025

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status		Realisatiedatum	
		PvA renovatie en inrichting scholen o.b.v. prioriteitenlijst bestuurlijk vastgesteld.	!	De oplevering van de nulmeting heeft vertraging opgelopen door tijdsgebrek bij de Dienst Openbare Werken. Zij hebben aangegeven dat de nulmeting van de staat van de schoolgebouwen pas in juli 2026 kan worden afgerond, waardoor het beoogde resultaat – het aanpakken van het onderhoud van de scholen die dit het dringendst nodig hebben – niet realistisch is.	Q4 2026
		Systematisch kwaliteitsmanagement op het gebied van infrastructuur, inclusief bekostigingssystematiek, is opgezet.	...	Nog niet gestart.	Q4 2026
		M&E systeem veilige leeromgeving geformuleerd en financiering beschikbaar.	...	Nog niet gestart.	Q4 2025
		Inzicht in de benodigde financiën voor renovatie/ inrichting van schoolgebouwen.	...	Nog niet gestart.	Q1 2026
Op elke school is een zorgstructuur aanwezig.	 Vooralsnog heeft de vertraging bij de deelresultaten geen invloed op het beoogde resultaat.	Implementatie PvA voor de herziene interne leerlingenzorgstructuur primair en beroepsonderwijs bestuurlijk vastgesteld.		T.b.v. het creëren van draagvlak en duurzame borging bij de schoolbesturen is het tijdspad van dit traject verzet.	Q2 2025
		Implementatie PvA voor de herziene interne leerlingenzorgstructuur AVO bestuurlijk vastgesteld.	...	Nog niet gestart.	Q4 2025
		M&E zorgstructuur primair en beroeps- onderwijs uitgevoerd.	...	Nog niet gestart.	Q1 2026
		Inzicht in bekostiging zorgstructuur.	...	Nog niet gestart.	Q1 2026

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status		Realisatiedatum
Elke school is aangesloten op een leerlingvolgsysteem.	 Loopt op schema.	API's gereed voor Try Out.	 API's dragen zorg voor aansluiting van systemen bij de schoolbesturen op die van DEA. De vervolgstap zal bestaan dat na try out eventuele aanpassingen gedaan worden en toegewerkt wordt naar het Go Life moment.	Q2 2026
Data ter ondersteuning van de kwaliteitscyclus is beschikbaar.	 Vooralsnog heeft de vertraging bij de deelresultaten geen invloed op het beoogde resultaat.	Uitvoeringstoets/uitvoeringsanalyse duurzaam registratiesysteem kengetallen gereed.	 Afronding van de uitvoeringstoets/analyse is afhankelijk van de international Open EMIS audit. Opdrachtgunning voor de internal Open EMIS audit heeft vertraging opgelopen.	Q3 2025
		Implementatie Uitvoeringsplan OpenEmis afgerond.	... Review van het uitvoeringsplan Open EMIS is afhankelijk van de internal Open EMIS audit waarvan de opdrachtgunning vertraging heeft opgelopen.	Q1 2027
De opleidingsprogramma's per schooltype zijn ontwikkeld/aangepast rekening houdend met continue doorstroom naar vervolg mogelijkheden in binnen en buitenland.	 Loopt op schema.	Onderwijsdoelen primair en beroepsonderwijs geactualiseerd.	 Loopt op schema.	Q4 2025
		Onderwijsdoelen AVO geactualiseerd.	... Nog niet gestart.	Q4 2026
De opleidingsprogramma's zijn samen met het bedrijfsleven ontwikkeld.	... Nog niet gestart.	Onderwijsdoelen beroepsonderwijs zijn gevalideerd door het bedrijfsleven middels PEL.	 Loopt op schema.	Q3 2025

Thema

OVERIGE MAATREGELEN

RESULTATEN

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum
Nationaal Statistisch Systeem opgezet en operationeel. Met het operationeel worden van het zgn NSS beschikt Aruba over een platform (digitaal en organisatorisch), waarmee zorg wordt gedragen voor de beschikbaarheid en toegankelijkheid van kwalitatief hoogwaardige, relevante en tijdige officiële statistieken ten behoeve van zowel beleidsmakers als het brede nationale en internationale publiek. Het NSS-platform zal in fases steeds verder worden uitgebouwd om officiële statistieken te kunnen produceren en publiceren op aandachtsgebieden die voldoen aan de behoeften van voornoemde gebruikers van officiële statistieken.	⌚ In oktober 2024 is de NSS-wetgeving voorgelegd aan de Raad van Advies, die inmiddels advies heeft uitgebracht, dat nu verwerkt wordt. De levering van de componenten van de BI-infrastructuur heeft vertraging opgelopen waardoor de planning verschuift.	De concept NSS-Wetgeving is aangeboden aan de Ministerraad. ✓ De NSS-wetgeving is in oktober 2024 aangeboden aan de Ministerraad, inmiddels is het advies van de Raad van Advies ontvangen, dat nu in behandeling is.	Q4 2024
		De opzet van de technische infrastructuur en de eerste fase van de BI-infrastructuur van het NSS Data Platform is gereed. ⌚ Vanwege issues met de levering van componenten schuift de planning op, verwachting is nu dat dit in Q2 wordt gerealiseerd.	Q3 2025
		De opzet van de technische infrastructuur en de eerste fase van de BI-infrastructuur van het NSS Data Platform is gereviewd. ... In Q3 zal de technische infrastructuur van het NSS Digitale Data Platform gereed zijn.	Q3 2025
In werking treding ministeriële regeling consumentenkrediet. In de regeling consumentenkrediet worden regels vastgesteld m.b.t. het verstrekken van geld- en goederenkrediet en de overeenkomst van pandleningen. Dit ter verbetering van de financiële en economische positie van de consumenten.	⌚ De in werking treding van de ministeriële regeling consumentenkrediet is vertraagd. Verzocht advies van de DWJZ is ontvangen en wordt geëvalueerd. Aan de hand van de evaluatie van het advies en besluitvorming daarover zal een nieuwe ingangsdatum bepaald worden.	Regeling in werking. ⌚ Zie toelichting bij resultaat.	Q3 2025

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum
Implementatie Kansspelautoriteit (KSA). Op basis van onderzoek is bepaald dat het toezicht op kansspelen versterkt moet worden middels het opzetten van een Kansspelautoriteit (KSA). De KSA draagt bij aan het tegengaan van criminele invloeden in de kansspelsector en aanbidding van illegale kansspelen.	 Vooralsnog heeft de vertraging bij het deelresultaat geen invloed op het beoogde resultaat.	Kwartiermaker KSA aangesteld. De sollicitatieprocedure heeft vertraging opgelopen maar zal spoedig worden afgerond.	Q1 2025
		Werving en selectie lokale medewerkers afgerond. ... Nog niet gestart.	Q3 2025
		Onderzoek kansspelverslaving uitgezet. ... Nog niet gestart.	Q4 2025
		Bestuur KSA aangesteld. ... Nog niet gestart.	Q4 2025
		KSA operationeel. ... Nog niet gestart.	Q4 2026
Versterking KSA. Ter versterking van de brede toezichthoudende rol van KSA worden de volgende activiteiten mede opgepakt, o.a. consumentenbescherming, kansspelverslaving en samenwerking Dienst Casinowezen (DAC).	... Dit resultaat kan pas worden gerealiseerd nadat de Kwartiermaker is aangesteld en een korte inwerkfase heeft doorlopen.	Plan van aanpak consumentenbescherming bestuurlijk vastgesteld. ... Nog niet gestart.	Q3 2025
		Letter of intent DAC-KSA bestuurlijk vastgesteld. ... Nog niet gestart.	Q4 2025

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum
In werking treding rijkswet privacy gegevens. Landen werken gezamenlijk toe naar een geharmoniseerd niveau van bescherming persoonsgegevens binnen het Koninkrijk middels een Rijkswet.	↗ Vooralsnog heeft de vertering bij de deelresultaten geen invloed op het beoogde resultaat	Hoofdstuk 4 van het concept-wetsontwerp opgesteld. 🕒 Hoofdstuk 4 van het wetsontwerp is in concept gereed, maar nog niet gedeeld of aangeboden aan het JVO. Een nieuwe versie van hoofdstuk 3 is opnieuw aan het JVO aangeboden in juni 2024. Er is gestart met het samenvoegen van de afzonderlijke hoofdstukken tot één concept-wettekst.	Q4 2024
		Uitvoeringstoets van hoofdstuk 3 uitgevoerd. ✓ Gereed.	Q4 2024
		Uitvoeringstoets van hoofdstuk 4 uitgevoerd. 🕒 De uitvoeringstoets van Hoofdstuk 4 wordt opgenomen in de integrale uitvoeringstoets.	Q1 2025
		Consultatieronde in alle landen uitgevoerd na afronding van de concept-Rijkswet en financiële gevolgen van de Rijkswet inzichtelijk gemaakt. ↗ Loopt op schema.	Q4 2025
		Vacatureteksten n.a.v. bijstandsverzoek landen besproken en vastgesteld. ✓ Gereed.	Q4 2024
		Expert i.h.k.v. bijstandsverzoek landen geworven en aangesteld. 🕒 De procedure voor de werving en aanstelling van een coördinator en wetgevingsjurist is gestart. Er wordt gewerkt aan het opstellen van een verkort plan van aanpak voor een bijdrage van TWO	Q1 2025
		Één concept wettekst bescherming persoonsgegevens ↗ Door het samenvoegen van de verschillende hoofdstukken zal het gehele systeem van de bescherming van persoonsgegevens voor het Caribisch deel van het Koninkrijk in één conceptwettekst komen. Het gaat hier dan om de concept wettekst en de daarbijhorende algemene toelichting	Q2 2025
		Integrale uitvoeringstoets ↗ De integrale uitvoeringstoets geeft inzicht in de op hoofdlijnen te verwachten implementatiekosten van dit concept wetsvoorstel.	Q4 2025

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum
Opstellen moderne rechtspositie regeling voor Caribische beroepsmilitairen, inclusief wettelijke inkadering. Aruba komt met behulp van Defensie met een concept landsverordening en landsbesluit om de verouderde dienstplichtverordeningen aan te passen en om de ARUMIL te professionaliseren, waarbij onder andere de doorstroommogelijkheden van de ARUMIL naar de landelijke veiligheidspartners worden verankerd.	↑ Na bestuurlijke afstemming over het Arumil-traject zal de modernisering van de dienstplichtverordening worden uitgewerkt.	Instellen werkgroep gereed. ↑ Loopt op schema.	Q1 2025
		Concepten voor landsverordening en landsbesluit ambtelijk vastgesteld. ⌚ De terugkoppeling van het DRH op de landsverordening en memorie van toelichting wordt verwerkt, terwijl het beleidsadvies wordt opgesteld. Door vertraging in de interne afstemming schuift de parlementaire behandeling met een halfjaar op. Mogelijk worden de deelresultaten in de volgende UA opgesplitst of aangescherpt om meer inzicht te geven in het verloop van de lopende trajecten.	Q3 2025
		Aanbieden concept-landsverordening en -landsbesluit ter parlementaire behandeling. ... Nog niet gestart.	Q4 2025
Introductie Deposito Garantiestelling.	↑ Het landsbesluit DGS is nagenoeg gereed. Voordat dat vastgesteld kan worden, moet andere regelgeving (ic de verordening) worden aangepast. De doorlooptijd hiervan is nu nog niet in te schatten, ook omdat deze mede afhankelijk is van onder meer advisering van de Raad van Advies en goedkeuring door de Staten. Na uiteindelijke vaststelling volgt het implementatietraject, onder meer het oprichten van een stichting, een bewustwordingscampagne etc. Verwachting is dat de regeling rond 2028 zal ingaan.	Vaststelling landsbesluit DGS. ↑ Loopt op schema.	nnb
		Inwerkingtreding landsbesluit DGS. ↑ Loopt op schema.	Q2 2028

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum
Deelneming en dividendbeleid is van kracht.	 Loopt op schema.	Deelnemingen en dividendbeleid van kracht . Het voorstel voor het Deelnemingen- en Dividendbeleid is uitgewerkt en ook de uitwerking van het implementatieplan bevindt zich in de afrondende fase. Na afronding kan door de nieuwe regering de bestuurlijke besluitvorming en implementatie plaatsvinden.	Q3 2025
Definitie en kader bepaald voor omvang externe inhuur.	 Loopt op schema.	Definitie en kader bepaald voor omvang externe inhuur. Nog niet gestart.	Q2 2026
Kader bepaald voor omvang huisvestingskosten Arubaanse overheid.	 Nog niet gestart.	Kader bepaald voor omvang huisvestingskosten Arubaanse overheid. Nog niet gestart.	Q4 2025
Verhoogde efficiency en kwaliteit van wetgevingsproducten.	 In januari 2025 zijn activiteiten gestart gerelateerd aan dit resultaat. Merendeel van de bijbehorende activiteiten zal vanaf Q2 worden opgestart	Arubaans Beleidskompas ontwikkeld en ingevoerd. Versterking beleidsvoorbereiding d.m.v. een beleidskompas, dat de medewerkers middels een set hulpvragen en tools ondersteunt in de fase van beleidsvoorbereiding.	Q2 2026
		Wettenbank online. Dit betreft een toegankelijke en gebruikersvriendelijke website, met een compleet overzicht van de geldende wetgeving, inclusief parlementaire geschiedenis; vergelijkbaar met wetten.nl in NL.	Q2 2026

Uitvoeringsagenda en Uitvoeringsrapportage Landspakket

CURAÇÃO

1 april — 30 september 2025

INHOUD

1. Inhoud	2	10. Economie	45
		Inleiding	46
2. Inleiding	4	Resultaatketen	47
		Resultaten	48
3. Begrippen	7	11. Zorg	55
4. Symbolen	8	Inleiding	56
5. Overzicht thema's	9	Resultaatketen	57
		Resultaten	58
6. Financieel beheer	10	12. Onderwijs	61
Inleiding	11	Inleiding	62
Resultaatketen	12	Resultaatketen	63
Resultaten	13	Resultaten	64
7. Kosten en effectiviteit publieke sector	19	13. Overige maatregelen	69
Inleiding	20	Resultaten	70
Resultaatketen	21		
Resultaten	22		
8. Belastingen	30		
Inleiding	31		
Resultaatketen 1	32		
Resultaten 1	33		
Resultaatketen 2	34		
Resultaten 2	35		
9. Arbeidsmarkt en sociale zekerheid	37		
Inleiding	38		
Resultaatketen	39		
Resultaten	40		

Curaçao en Nederland werken samen aan de implementatie van het Landspakket Curaçao, op basis van de Onderlinge Regeling “Samenwerking bij Hervormingen”

Op de voorzijde van deze Uitvoeringsagenda en Uitvoeringsrapportage staat de Troepiaal, een bekende vogel op Curaçao. De Troepiaal symboliseert vooruitgang en slagkracht. Dit is wat Curaçao en Nederland nastreven bij de uitvoering van de hervormingen uit het Landspakket: een meer weerbare en veerkrachtige economie en samenleving. In de Uitvoeringsagenda en Uitvoeringsrapportage worden de lijnen uitgezet voor deze hervormingen en wordt de voortgang bijgehouden. Dit wordt gesymboliseerd door het potlood: de Troepiaal zit klaar om de lijnen uit te zetten en te volgen. Tenslotte is de vormgeving gebaseerd op de kleuren van de vlag van Curaçao.

INLEIDING

Op 2 november 2020 hebben Curaçao en Nederland het Landspakket Curaçao ondertekend. Dit Landspakket bevat een breed palet aan hervormingen, die gezamenlijk beogen een bijdrage te leveren aan de weerbaarheid en veerkracht van de economie en samenleving van Curaçao. In het Landspakket zijn hervormingen opgenomen op het gebied van financieel beheer, kosten en effectiviteit van de publieke sector, belastingen, de financiële sector, economie en sociale zekerheid, zorg, onderwijs en versterking van de rechtsstaat.

De samenwerking tussen Curaçao en Nederland bij de uitvoering van het Landspakket heeft op 4 april 2023 een juridische basis gekregen middels de Onderlinge Regeling Samenwerking bij Hervormingen. Deze regeling kent een looptijd van vier jaar met de mogelijkheid tot verlenging. Eigenaarschap, gelijkwaardigheid en gemeenschappelijkheid vormen de leidende beginselen van de Onderlinge Regeling.

De hervormingen in het Landspakket worden periodiek uitgewerkt in een Uitvoeringsagenda, waarin concrete stappen worden aangegeven om de hervormingen te realiseren. Ook wordt periodiek over de voortgang gerapporteerd in een Uitvoeringsrapportage. De Uitvoeringsagenda en Uitvoeringsrapportage worden gezamenlijk door Curaçao en Nederland opgesteld en vastgesteld. Voor u ligt de eerste Uitvoeringsagenda en -rapportage van 2025.

Samenvatting

Gedurende de afgelopen periode zijn enkele goede stappen vooruit gemaakt op bepaalde onderdelen van het Landspakket, terwijl in andere onderdelen de voortgang minder concreet was. Dat laatste geldt met name voor de hervormingen in de zorg en op het gebied van sociale zekerheid. Door de complexiteit van de vraagstukken is daarin weinig voortgang geboekt gedurende de verslagperiode.

Voor het programma Grond en Vastgoed is eind 2024 een Gateway Review uitgevoerd. De resultaten hiervan waren de aanleiding voor een herijking van het programma. Dit proces neemt meer tijd dan verwacht, waardoor in de afgelopen periode minder voortgang is gerealiseerd.

Ook voor wat betreft de verbetering van het financieel beheer heeft de uitvoering van het programma te maken met vertraging of dreigende vertraging. Bijsturing heeft vooralsnog niet op alle onderdelen tot de gewenste versnelling geleid, waardoor een strakke planning en uitvoering noodzakelijk blijft.

Afgesproken is dat de planning voor de implementatie van het programma “Verbeteren Functioneren Overheid” (VFO) wordt aangepast. Prioriteit wordt gegeven aan gedegen voorbereiding voor de implementatie van het VFO-programma,

inclusief competentieontwikkeling en change management. Op het gebied van digitalisering is gestart met de implementatie van Microsoft 365, hetgeen van belang is voor het efficiënt functioneren van de overheidsorganisatie.

Er zijn de afgelopen 5 jaar besparingen in de kosten voor overheidshuisvesting gerealiseerd. De eindrapportage van dit traject is nog niet uitgebracht, maar de eerste berekeningen laten zien dat er enkele miljoenen zijn bespaard.

De afronding van het project inzake het opstellen van de geconsolideerde wetteksten wordt in het eerste kwartaal van 2025 verwacht. Bij de start van het project was voor circa 800 wetten de op dat moment geldende doorlopende tekst niet beschikbaar. Dat aantal is gereduceerd naar 140.

Op de reorganisatieplannen van de Belastingdienst en de Douane wordt belangrijke voortgang geboekt. Bepaalde onderdelen daarvan lopen echter iets achter op schema. Herziening van het belastingstelsel staat vooralsnog vooral in het teken van vereenvoudigingen en het dichtens van gaten, maar tegelijk wordt er gewerkt aan het vermogen om de effecten van toekomstige stelselwijzigingen door te rekenen.

In het verlagen van kosten voor ondernemers zijn er serieuze stappen gezet.

Bovendien is de transformatie van de freezones naar concurrerende en winstgevende zones die bijdragen aan duurzame economische groei en werkgelegenheid op Curaçao vastgelegd in een E-zone beleidskader.

Op het terrein van onderwijs zijn de resultaten en aanbevelingen van de nadere onderzoeken Kansengelijkheid en Basiskwaliteit gepresenteerd. De aanbevelingen worden opgenomen in de roadmap van het programma ‘Mehorashon di Enseñansa’ (verbetering van het onderwijs). Daarnaast kan er gestart worden met het project Nieuwe bekostigingsmethodiek en wordt in de komende tijd de laatste hand gelegd aan de plannen van aanpak Doorontwikkelen Centraal Landelijke Onderwijs Applicatie (CLOA) en Functiehuis en salarisstructuur.

De landsverordening op de kansspelen is door de Staten aangenomen en in werking getreden. De komende periode zal het inrichtingsplan van de toezichthouder en de processen en procedures rond vergunningverlening worden vastgesteld.

Leeswijzer

De gecombineerde Uitvoeringsagenda en Uitvoeringsrapportage volgt een vaste opzet per thema, waarbij plannings- en voortgangsinformatie wordt gecombineerd. Elk thema start met een visie en een beschrijving van de samenhang met andere nationale beleidsdoelen en de 'Sustainable Development Goals' (SDG). Ook worden reeds behaalde resultaten gepresenteerd. Daarna volgt een resultaatketen, waarin

het verband tussen de beoogde resultaten en lange termijn doelstellingen wordt gevisualiseerd en geconcretiseerd. Aan de hand van deze resultaatketen kan in kaart gebracht worden in hoeverre de inspanningen het gewenste effect hebben gehad, namelijk of daarmee de doelen ook gerealiseerd worden. Tenslotte volgt voor ieder thema een overzicht met de planning en voortgang voor elk individueel resultaat.

Dhr. G.S. Pisas, Minister-president
van Curaçao

F.Z. Szabó, Staatssecretaris van
Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

BEGRIPPEN

Activiteit

Werkzaamheden, acties, actions, activities

Het werk dat nodig is om een deel- of tussenresultaat tot stand te brengen. Wordt per agenda geconcretiseerd en gerealiseerd. Kost doorgaans meerdere weken tot maanden.

Deel-/ tussenproduct

Deelresultaat, deliverable, component, tussenstap, tussenresultaat, tussentijds resultaat

Component van een resultaat en opbrengst van de uitgevoerde activiteiten. Wordt tussentijds opgeleverd en per agenda geactualiseerd. Kost meestal meerdere maanden tot een jaar.

Effect

Outcome, baat, voordeel, benefit

Meetbare, positieve effecten van de veranderingen die het landspakket tot stand probeert te brengen; beslaat soms meerdere jaren om op het gewenste niveau te brengen (afhankelijk van complexiteit, ambitieniveau, beschikbare tijd).

Eigenaar

Project-verantwoordelijk opdrachtgever

Het desbetreffende ministerie van het land, eindverantwoordelijke voor de realisatie van een resultaat.

Impact

Doel, bedoeling, objective, goal, purpose

Kernachtige omschrijving van wat het landspakket uiteindelijk beoogt te bereiken op het thema en wanneer het succesvol is in het werken aan het toekomstbeeld.

Resultaat

Product, output

Datgene wat we nodig hebben om in staat te zijn bepaalde effecten te kunnen realiseren; vaak combinaties van mensen, processen en systemen. Kost een jaar, soms enkele jaren.

Samenhang

Coherentie

Samenhang tussen het landspakket en nationaal beleid en interventies (inclusief SDG's).

Visie

Voornemens, vision

Korte beschrijving van het toekomstbeeld op dit thema, waaraan het landspakket bijdraagt, op basis van de doelstellingen uit het landspakket.

SYMBOLEN

Voor het aanduiden van de voortgang op resultaatniveau en deelresultaatniveau, worden de volgende symbolen gebruikt in dit document.

Gereed

Dit (tussen)resultaat is afgerond of opgeleverd; voor de laatste keer op deze plek in de rapportage.

Loopt op schema

De realisatie van dit (tussen)resultaat ligt op schema; geen verdere maatregelen of bespreking nodig.

Aandachtspunt

De realisatie van dit (tussen)resultaat ligt niet op schema. Er zijn veel of grote uitdagingen om op te lossen, welke een risico vormen voor tijdige realisatie van de geplande effecten. Dit vraagt aandacht en/of besluitvorming op bestuurlijk niveau.

Niet op schema

De realisatie van dit (tussen)resultaat ligt niet op schema. Onderliggende activiteiten hebben te maken met uitdagingen op het gebied van planning, kwaliteit of scope. Deze uitdagingen zijn oplosbaar en TWO en uitvoeringsorganisatie Land hebben afspraken gemaakt om weer op schema te komen en/of nieuwe deadlines afgesproken.

Nog niet gestart

De onderliggende activiteiten die moeten bijdragen aan de realisatie van dit (tussen) resultaat zijn nog niet gestart.

OVERZICHT THEMA'S

A.

FINANCIËEL BEHEER

INLEIDING

Visie

De begrotingscyclus is doelmatig en doeltreffend waardoor de Landsoverheid 'in control' is van de openbare financiën en zich adequaat kan verantwoorden aan de volksvertegenwoordiging door goed inzicht te bieden in deze financiën.

Samenhang

Dit thema is een prioriteit in het Regeerprogramma 2022-2025 en hangt samen met het National Development Plan (2015 – 2030) 'Building on Strengths'.

Sustainable Development Goals

Dit thema draagt bij aan SDG 16 (Vrede, justitie en sterke publieke diensten) en SDG 17 (Partnerschap om doelstellingen te bereiken).

Eigenaar

Ministerie van Financiën.

Reeds opgeleverde (deel)resultaten

2022

- Doorlichting begrotingsproces.

2023

- Inhaalslag opstellen jaarrekeningen 2019, 2020, 2021, 2022
- Verbeteringen in het proces van het opstellen en de controle van de jaarrekeningen.
- Inrichting subsidie-unit en beleidsontwikkeling ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn (SOAW).

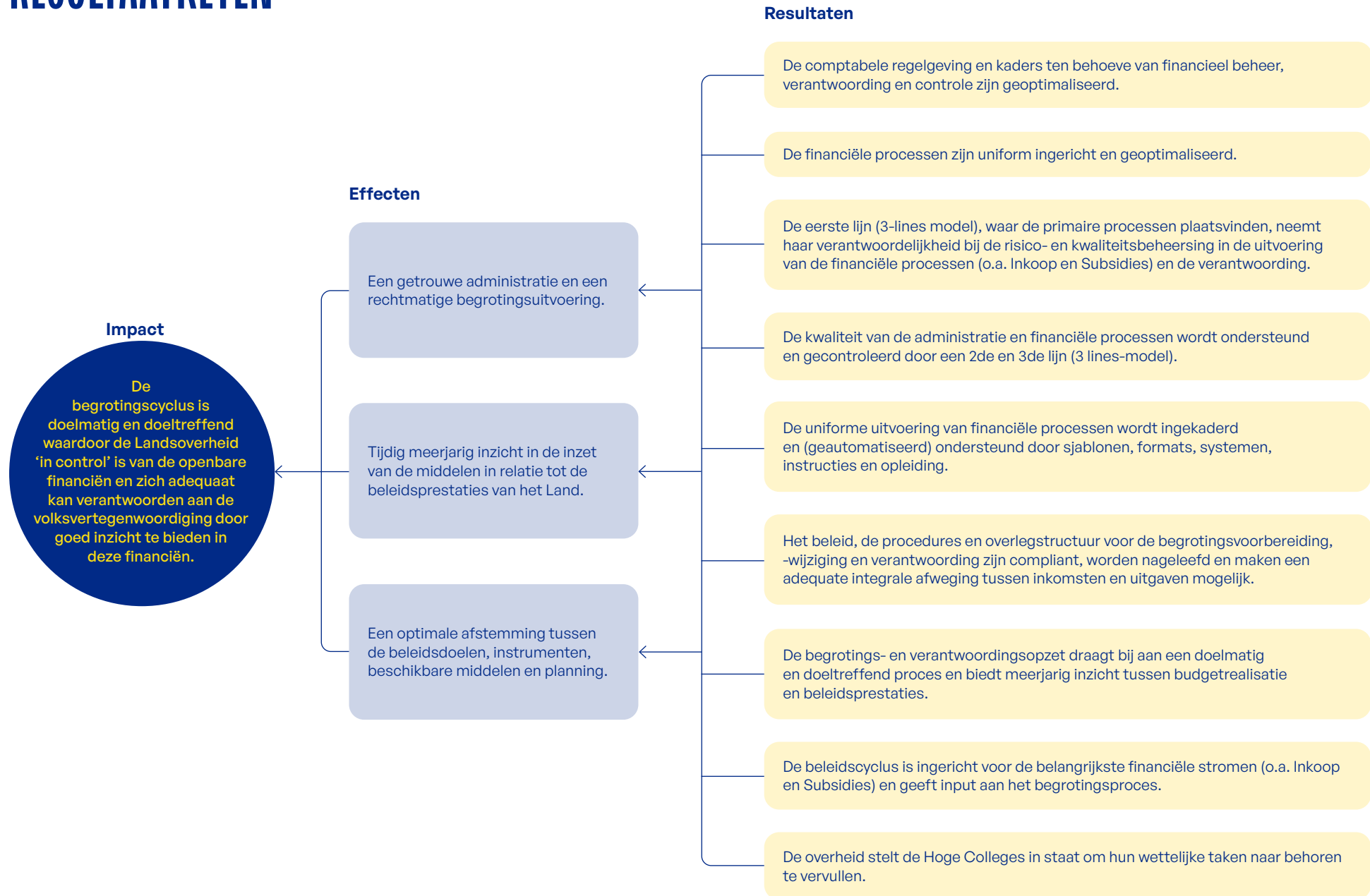
2021-2024

- Roadmap: Functiebeschrijvingen financieel directeuren, controllers en auditors opgesteld.
- Roadmap: Voor diverse processen zijn handboeken, procedures en richtlijnen opgesteld.
- Roadmap: Training subsidiebeheer verzorgd voor relevante ministeries.
- Roadmap: Contractenregistermodule geïmplementeerd en procedure aangescherpt.
- Roadmap: Diverse verbeteringen doorgevoerd in het beheer van de financieel gerelateerde systemen.
- Roadmap: UO Publieke Zaken heeft een nieuw kassasysteem geïmplementeerd.
- Roadmap: Landsbesluit Visserij op volle zee gewijzigd.

2024

- Versterking capaciteit van de financiële functie.

RESULTAATKETEN

RESULTATEN

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum	
De comptabele regelgeving en kaders ten behoeve van financieel beheer, verantwoording en controle zijn geoptimaliseerd.	 Doordat de wijziging van de Landsverordening later wordt behandeld dan eerder werd verwacht kan ook het nieuwe subsidiebesluit nog niet in werking treden.	Wetgevingstraject Wijziging Landsverordening Financieel Beheer is doorlopen.	 De wijziging van de Landsverordening is ter goedkeuring aan het parlement aangeboden en er zijn vragen gesteld, die nog moeten worden beantwoord. Gezien het grote aantal wetsvoorstellen dat is ingediend bij het Parlement, wordt verwacht dat de wijziging van de Landsverordening financieel beheer in de tweede helft van het jaar verder wordt behandeld.	Q3 2025
De financiële processen zijn uniform ingericht en geoptimaliseerd.	 Op een aantal onderdelen is bij de uitvoering van het Roadmap programma sprake van vertraging of dreigende vertraging, waardoor de geplande afronding (uiterlijk eind 2025) in gevaar komt. Volgens de Program Board Roadmap is voor de meeste trajecten eind 2025 nog haalbaar, maar hiervoor is een strakkere sturing op planning en realisatie noodzakelijk, omdat eerdere bijsturing nog onvoldoende heeft geleid tot de benodigde versnelling.	Betrouwbaarheid en rechtmatigheid van de verantwoorde personeelskosten geborgd.	 Diverse deelprojecten zijn vertraagd, zoals de opschoning en digitalisering, de verbetering van de processen Salarisadministratie en Personeelsadministratie en de verbetering van de interne controle. Vanuit de Program Board Roadmap heeft op verschillende momenten escalatie plaatsgevonden, maar dit heeft vooralsnog niet tot de benodigde versnelling geleid, waardoor de deadline van Q1 2025 niet langer haalbaar is. Afronding voor eind 2025 wordt nog haalbaar geacht.	Q4 2025

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum
		Betrouwbaarheid en rechtmatigheid van de verantwoorde subsidies en overdrachten geborgd. De capaciteit binnen de afdeling Zorginkoop is versterkt en de voorbereidingen voor het verbeterde subsidieproces zijn grotendeels afgerond, maar doordat het nieuwe subsidiebesluit nog niet in werking kan treden, kan ook het verbeterde subsidieproces nog niet van start gaan.	Q4 2025
		Getrouwheid en rechtmatigheid geborgd van de overige significante balansposten en posten op de verlies- en winstrekening. Traject is gestart.	Q4 2025
		Betrouwbaarheid en rechtmatigheid van de verantwoorde belastingopbrengsten geborgd. De vertraging bij de trajecten van de Douane is deels te wijten aan personeelstekort, maar ook aan vertraging in besluitvorming. Ondertussen loopt een werving en selectie traject voor personeel en heeft de nodige besluitvorming plaatsgevonden. Bij de Ontvanger zijn verschillende trajecten afgerond, maar wachten nog op controle. Daarnaast zijn een aantal trajecten vertraagd, maar deze zullen naar verwachting binnen afzienbare tijd alsnog worden gerealiseerd. Afronding voor eind 2025 wordt nog haalbaar geacht.	Q4 2025

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum
		Betrouwbaarheid en rechtmatigheid van de verantwoorde financiële vaste activa (inclusief studieleningen) geborgd. De meerderheid van de overheidsentiteiten dienen hun jaarrekeningen nog niet tijdig in. Binnen het Ministerie van Financiën wordt nagegaan op welke wijze deze problematiek opgelost kan worden. Daarnaast is een voorstel gedaan voor het wegwerken van de achterstanden in het verwerken en controleren van de studieleningen, maar dit heeft vooralsnog niet geleid tot implementatie, ondanks escalatie van de Program Board Roadmap. Afronding voor eind 2025 wordt nog haalbaar geacht.	Q4 2025
		Betrouwbaarheid en rechtmatigheid van het verantwoorde verbruik goederen en diensten geborgd. Het traject loopt op totaalniveau conform planning. Richtlijnen voor het aangaan van financiële verplichtingen zijn geactualiseerd. Verder wachten enkele gerealiseerde deelprojecten op een controle.	Q4 2025
		Betrouwbaarheid en rechtmatigheid van de verantwoorde materiële vaste activa geborgd. Het traject heeft op totaalniveau te kampen met dreigende vertraging. De uitwerking van de processen heeft grotendeels plaatsgevonden, maar de implementatie loopt achter op de planning. Daarnaast moet een waardering plaatsvinden van een deel van de objecten, wat langer duurt dan verwacht. Met de huidige inzichten wordt er vanuit gegaan dat het traject in Q1 2026 zal worden afgerond i.p.v. Q4 2025.	Q1 2026

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status		Realisatiedatum
		Betrouwbaarheid en rechtmatigheid van de verantwoorde niet-belastinginkomsten geborgd.	 Het traject heeft op totaalniveau te kampen met dreigende vertraging. Vanuit de Program Board Roadmap heeft op verschillende onderdelen escalatie plaatsgevonden, maar dit heeft nog niet geleid tot een versnelling bij de uitvoering van deze deelprojecten. Afronding voor eind 2025 wordt nog haalbaar geacht.	Q4 2025
De eerste lijn (3-lines model), waar de primaire processen plaatsvinden, neemt haar verantwoordelijkheid bij de risico- en kwaliteitsbeheersing in de uitvoering van de financiële processen (o.a. Inkoop en Subsidies) en de verantwoording.	 Uitwerking van de blauwdruk en het implementatieplan is vertraagd, maar in de planning wordt nog uitgegaan van realisatie eind 2026.	Blauwdruk en implementatieplan 3-lines organisatiemodel vastgesteld.	 Uitwerking was door het Ministerie van Financiën tijdelijk stilgezet, omdat aanvullende afstemming met het Ministerie van BPD over de organisatieinrichting nodig was. Inmiddels wordt het traject weer hervat. Verwachting is dat de uitwerking in Q2 2025 zal worden afgerond en vastgesteld i.p.v. Q1 2025.	Q2 2025
		3-lines organisatiemodel volledig ingericht.	 Loopt op schema.	Q4 2026
De kwaliteit van de administratie en financiële processen wordt ondersteund en gecontroleerd door een 2de en 3de lijn (3 lines-model).	 Uitwerking van de blauwdruk en het implementatieplan is vertraagd, maar in de planning wordt nog uitgegaan van realisatie eind 2026.	Blauwdruk en implementatieplan 3-lines organisatiemodel vastgesteld.	 Uitwerking was door het Ministerie van Financiën tijdelijk stilgezet, omdat aanvullende afstemming met het Ministerie van BPD over de organisatieinrichting nodig was. Inmiddels wordt het traject weer hervat. Verwachting is dat de uitwerking in Q2 2025 zal worden afgerond en vastgesteld i.p.v. Q1 2025.	Q2 2025
		3-lines organisatiemodel volledig ingericht.	 Loopt op schema.	Q4 2026

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum
De uniforme uitvoering van financiële processen wordt ingekaderd en (geautomatiseerd) ondersteund door sjablonen, formats, systemen, instructies en opleiding.	 Loopt op schema.	Subsidie-ondersteuningsapplicatie volledig operationeel. 	Plan voor een brede implementatie ligt voor ter goedkeuring bij de Nationale Hervormings Commissie. Q4 2025
Het beleid, de procedures en overlegstructuur voor de begrotingsvoorbereiding, -wijziging en verantwoording zijn compliant, worden nageleefd en maken een adequate integrale afweging tussen inkomsten en uitgaven mogelijk.	 Loopt op schema.	Voorstel om de overlegstructuur en procedures binnen het begrotingsproces en, waar mogelijk, de opzet van de begroting op korte termijn te verbeteren. 	Er is een voorstel uitgewerkt dat naar verwachting eind maart 2025 voor goedkeuring aan de Raad van Ministers wordt aangeboden. Q1 2025
		Een begrotingsproces waarvan de werking verbeterd is en iedereen zijn/haar rol- en verantwoordelijkheid neemt. 	Loopt op schema. Q3 2025
		Een blauwdruk voor de stapsgewijze implementatie van Policy Based Budgeting. 	Traject start in april 2025. Q4 2025
De begrotings- en verantwoordingsopzet draagt bij aan een doelmatig en doeltreffend proces en biedt meerjarig inzicht tussen budgetrealisatie en beleidsprestaties.	 Loopt op schema.	Voorstel om de overlegstructuur en procedures binnen het begrotingsproces en, waar mogelijk, de opzet van de begroting op korte termijn te verbeteren. 	Er is een voorstel uitgewerkt dat naar verwachting eind maart 2025 voor goedkeuring aan de Raad van Ministers wordt aangeboden. Q1 2025
		Een blauwdruk voor de stapsgewijze implementatie van Policy Based Budgeting. 	Traject start in april 2025. Q4 2025
		Een begroting waarvan de opzet van de beleidsbegroting is vereenvoudigd en verbeterd. 	Loopt op schema. Q3 2026

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum	
De beleidscyclus is ingericht voor de belangrijkste financiële stromen (o.a. Inkoop en Subsidies) en geeft input aan het begrotingsproces.	 Er is sprake van vertraging bij het vaststellen van de aanpak voor het ontwikkeltraject subsidies SOAW.	Aanpak vervolg ontwikkeltraject subsidies SOAW bepaald.	 Het overleg met de nieuwe bewindspersoon vindt plaats. Door andere inzichten ten aanzien van het ingezette ontwikkeltraject kon de aanpak nog niet worden vastgesteld. Afronding wordt in Q2 2025 verwacht i.p.v. in Q1 2025.	Q2 2025
De overheid stelt de Hoge Colleges in staat om hun wettelijke taken naar behoren te vervullen.	 Nog niet gestart.	-	Aan dit resultaat wordt vooralsnog bijgedragen vanuit de andere opgenomen resultaten en deel- of tussenproducten. De geplande verbeteringen in het financieel beheer, zoals het op orde brengen van de (comptabele) regelgeving, de inrichting en controle van de financiële werkprocessen door middel van het 3-lines model en het doorvoeren van verbeteringen in het begrotingsproces/-opzet, zullen de Hoge Colleges beter in staat stellen om hun wettelijke taken naar behoren te vervullen.	-

Thema

KOSTEN EN EFFECTIVITEIT PUBLIEKE SECTOR

INLEIDING

Visie

Een meer doelmatige en doeltreffende publieke sector: Goed en efficiënt functionerende publieke sector met duidelijk bestuurlijk mandaat en robuuste en toegankelijke interne en externe dienstverlening.

Samenhang

Dit thema hangt samen met het thema Financieel Beheer, en met Versterken domeinbeheer en instellen afdeling vastgoed Vergunningenloket bij het ministerie van MEO.

Sustainable Development Goals

Dit thema draagt bij aan SDG's 8 (Eerlijk werk en economische groei) en 16 (Vrede, justitie en sterke publieke diensten).

Eigenaar

Ministerie van Bestuur, Planning en Dienstverlening.

Reeds opgeleverde (deel)resultaten

2022

- I-visie Curacao vastgesteld.

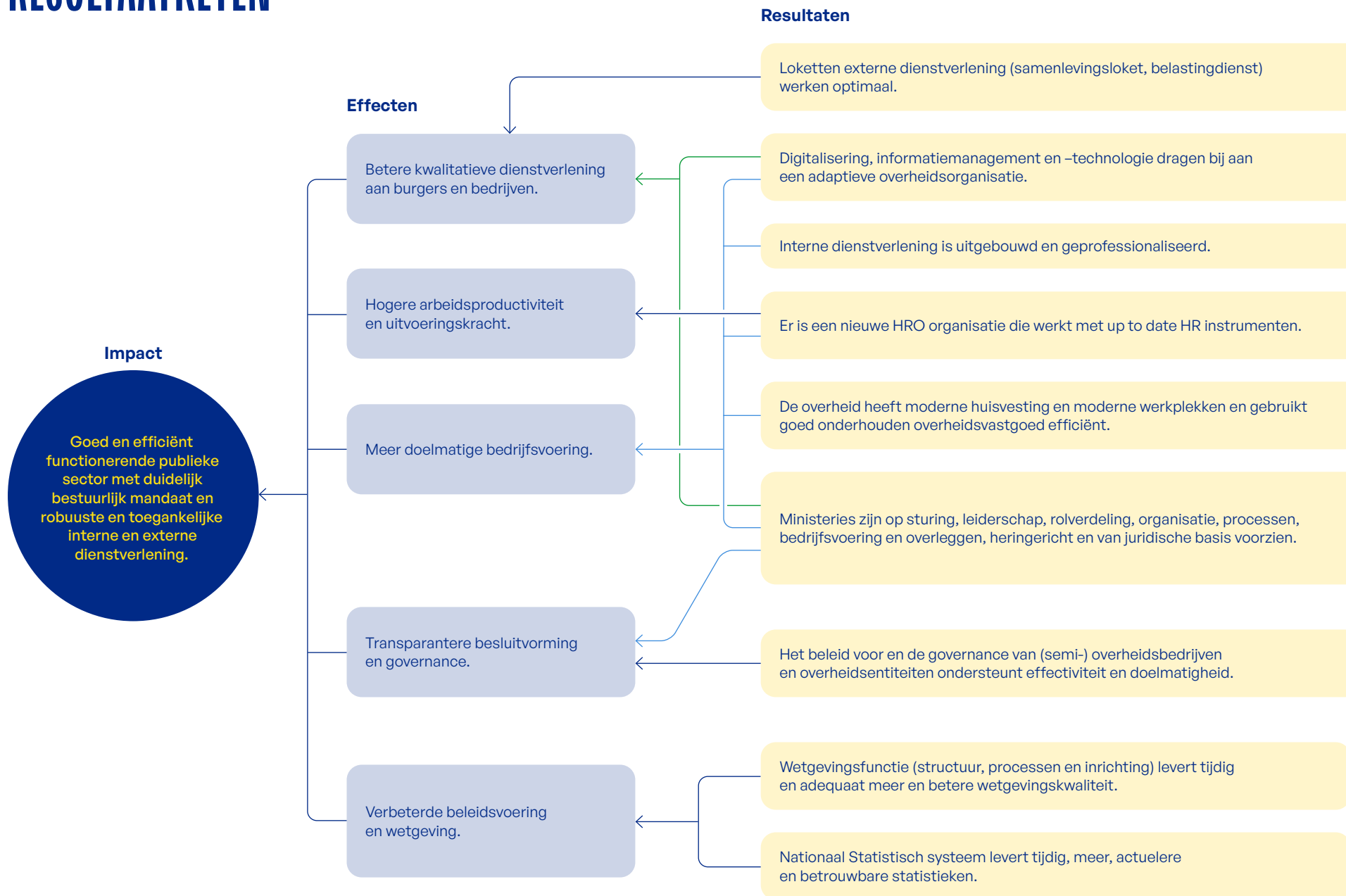
2023

- Implementatieplan Verbeteren Functioneren Overheid vastgesteld.
- Herinrichtingsplannen 9 ministeries opgesteld.
- Sociaalbeleidskader t.b.v. inrichting Directie Topkader Overheid opgesteld.
- Functiewaarderingsonderzoek wetgevingsjuristen afgerond.
- Huisvestingsbeleid en Huisvestingsplan overheid Curacao opgeleverd.
- Implementatie M365; pilot projecten bij vijf ministeries gestart.
- Nieuwe statistiekverordening opgesteld.

2024

- Dienstverleningsconcepten voorbereid voor interne & externe dienstverlening, inclusief een centraal loket voor inwoners.
- Ruim 400 wetteksten up to date gemaakt met staatsbestel na 10-10-'10.
- Verbeterpunten digitale wettenbank in beeld gebracht
- Huurcommissie ontvlochten van afdeling Wetgeving en Juridisch Zaken.
- Beleidskader moderne arbeidsvoorwaarden opgeleverd, nog niet vastgesteld.
- 50 ambtenaren getraind in project- en programmamanagement.
- Inrichtingsplan voor CIO office (Directie informatie voorziening) opgeleverd.
- Vier convenanten afgerond tussen ministeries en het CBS.

RESULTAATKETEN

RESULTATEN

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum
Loketten externe dienstverlening (samenlevingsloket, belastingdienst) werken optimaal.	! Uitwerking dienstverleningsconcept en inrichtingsplannen directies, m.u.v. directie Serviceorganisatie, en inrichtingsplan unit ICMFB zijn (nagenoeg) afgerond. Dit moet verder worden gebracht, na aanstellen nieuwe programmaleider VFO. Dan volgt herijking implementatieplan, waarin vervolgstappen worden opgenomen.	Samenlevingsloket geïmplementeerd. ! De achterblijvende opdrachtverlening aan de kwartiermaker heeft geleid tot vertrek van de kwartiermaker. Door aanhoudende vertraging komt het behalen van dit resultaat in gevaar.	Q2 2025
		Dienstverleningsmodel Externe dienstverlening vastgesteld. ! Het transitieplan opstellen kan pas na opleveren inrichtingsplan Serviceorganisatie (op te stellen door programmamanager Bestuur Planning en Dienstverlening/Shared Service Organisatie).	Q2 2025
Digitalisering, informatiemanagement en –technologie dragen bij aan een adaptieve overheidsorganisatie.	🕒 Vaststellen van plannen en opgang brengen implementatie loopt deels. Er treedt een kwartiermaker aan voor de directie Digitalisering en Informatie Voorziening. Een marktonderzoek gaat uitsluitend bieden bij de keuze voor een digitaal identificatiemiddel. De werkwijze naar een secure data exchange is gepresenteerd aan de ministeries. De moderne werkplek wordt gerealiseerd met in gebruik name M365.	Digitalisering centraal aangestuurd vanuit directie informatievoorziening. 🕒 De stuurgroep Versterken Overheidsapparaat heeft het organisatieplan bestudeerd. Vooruitlopende op instellen Directie Informatievoorziening en Digitalisering, in lijn met Verbeteren Functioneren Overheid, start het als projectmanagement organisatie, onder leiding van een kwartiermaker. Vaststellen van de plannen heeft veel tijd gekost.	Q2 2025
		Moderne (digitale) werkplek (M365) geïmplementeerd. ⬆ De volledige uitrol van M365 voor alle ministeries loopt tot in het tweede kwartaal van 2025. Er wordt gestart met 5 kernministeries, waar pilot-omgevingen zijn ingericht.	Q2 2025
		Digitale identificatie voor overheidsdienstverlening gelanceerd (Eherkenning). 🕒 De discussie over kiezen voor een digitale identificatiemiddel duurt voort. Ten behoeve van een weloverwogen besluit voor Eherkenning, is een onderzoek naar voorwaarden en functionaliteit, waar een digitaal identificatie-middel aan moet voldoen, aangeboden en opgesteld. De inhoudelijke opdracht voor het onderzoek moet worden goedgekeurd.	Q2 2025

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum
		Secure data exchange geïmplementeerd. De aanpak van Secure Data Exchange is gepresenteerd aan ministeries. Voorbereidingen hebben stilgelegen en moeten weer worden opgepakt. Het plan moet nog worden aangepast. Daarna kan het plan met laatste wijzigingen worden aangeboden ter vaststelling in de Raad van Ministers.	Q2 2025
		Bronbestanden verbeterd. Met aanpassen van registraties en het verbeteren van data bij strategische systemen, krijgt het project Secure Data Exchange een impuls. Er wordt tegelijk gewerkt aan het realiseren van het uitwisselingsplatform en het op orde brengen van bestanden. Er zou een projectleider voor komen, maar dit wacht nu op voortgang op Secure Data Exchange.	Q3 2025
Interne dienstverlening is uitgebouwd en geprofessionaliseerd.	 De interne dienstverlening wordt gecentraliseerd. Het model voor centralisatie is opgesteld en wordt binnenkort vastgesteld. Indien goed afgestemd wordt met de andere ministeries leidt dit tot verdere professionalisering.	Dienstverleningsmodel IDBV vastgesteld. Uitwerking concept Interne Dienstverlening & BedrijfsVoering duurt langer, vanwege wijzigingen op basis van nieuwe koers op het programma Verbeteren Functioneren Overheid. Het opleveren en laten vaststellen in Raad van Ministers duurt daarom langer.	Q2 2025
Er is een nieuwe HRO organisatie die werkt met up to date HR instrumenten.	 De uitvoering gaat van later start, i.v.m. temporisering rond verkiezingen.	Strategisch P- beleid en HR servicemodel geïmplementeerd. Het Plan van aanpak is in concept gereed en klaar voor vaststelling in de Raad van Ministers. Besluitvorming laat op zich wachten.	Q2 2025

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status		Realisatiedatum	
	De uitvoering gaat van start, als onderdeel van de nog aan te passen planning i.v.m. de voorbereiding op komende verkiezingen. Optimaliseren personele inzet programmastructuur en staande organisatie Ministerie BPD gaat van start, ten behoeve van aansluiting van de programmastructuur op de staande organisatie van het Ministerie BPD.	Optimaliseren personele inzet; training en ToC/roadmap.	↗	De Roadmap Bestuur Planning en Dienstverlening, inclusief de onderdelen Shared Service Organisatie en Digitalisering is in concept af en is aangeboden aan de stuurgroep.	Q4 2025
De overheid heeft moderne huisvesting en moderne werkplekken en gebruikt goed onderhouden overheidsvastgoed efficiënt.	↗ Het einde van de periode van de periode van 5 jaar om een besparing van 20% te realiseren wordt dit jaar bereikt. De eindrapportage wacht nog op de laatste afboekingscijfers. Door proactief het nieuwe huisvestingsbeleid te implementeren, is er een aanzienlijke besparing gerealiseerd.	Rapportage tussenstand kostenreductie.	↗	Het Rijksvastgoedbedrijf maakt momenteel het eindrapport op. De laatste cijfers over 2024 worden in mei verwacht.	Q2 2025
	Met als ijkpunt boekjaar 2020 is het einde van de periode van de periode van 5 jaar om een besparing van 20% te realiseren bereikt. De eindrapportage wacht nog op de laatste afboekingscijfers. Door proactief het nieuwe huisvestingsbeleid te implementeren, is er een aanzienlijke besparing gerealiseerd. Omgevingsfactoren als Corona en inflatie worden in ogenschouw genomen in het eindrapport. De borging van de nieuwe werkwijze van overheids-huisvesting landt bij de in te richten vastgoedafdeling bij het ministerie van Verkeer Vervoer en Ruimtelijke Planning.	Centrale coördinatie verhuisbewegingen en portefeuille Beheer overheidsvastgoed gerealiseerd.	🕒	Het handhaven van kwaliteitstandaarden op basis van het nieuwe huisvestingsbeleid, portefeuillebeheer van het overheidsvastgoed en regie op verhuisbewegingen gaat over naar de nieuwe vastgoedafdeling. Het programma Grond en Vastgoed waarmee deze afdeling wordt gerealiseerd, wordt momenteel herijkt. Aanpassing van plannen voor de afdeling is hier onderdeel van.	Q3 2025

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum	
Ministeries zijn op sturing, leiderschap, rolverdeling, organisatie, processen, bedrijfsvoering en overleggen, heringericht en van juridische basis voorzien.	 Met overgaan van de ministersportefeuille Bestuur Planning en Dienstverlening en het aantreden van een nieuwe SG, is de aanpak Verbeteren Functioneren Overheid aan een doorstart bezig, met een nauwe samenhang tussen het programma en de lijnorganisatie en met nog meer aandacht voor stakeholder engagement. Met het oog op verkiezingen in maart is afgesproken dat de planning van invoering directie topkader zou worden aangepast, maar dat voorbereidingen ten behoeve van herinrichting doorgaan. Het heeft in de afgelopen periode echter ontbroken aan een aantal te zetten stappen, met name waar het gaat om opdrachtverlening en besluitvorming.	Business cases nieuw RvM Bibliotheek en Postkantoor. 	De business cases Bibliotheek, Bestuurskantoor en Postkantoor zijn in voorbereiding. Werken met business cases zou onder gebracht moeten worden bij de nieuwe vastgoedafdeling.	Q2 2025
		Aanpak energiereductie overheidshuistesting. 	De aanpak is opgenomen in het addendum op het regeerprogramma. Wat volgt is het instellen van een stuurgroep Aqualectra, ministerie Beleid Planning en Dienstverlening en ministerie Verkeer Vervoer en Ruimtelijke Planning.	Q4 2026
		Directoraat Topkader Overheid werkend Management-Development programma geïmplementeerd.	De kwartiermaker Directie Topkader Overheid heeft samen met de afdeling HRO interne processen en procedures opgesteld. Daarnaast is er een aanpak voorbereid, gericht op change management en competentie ontwikkeling. In het aanpassen van het implementatieplan n.a.v. wijzigingen in de planning en de governance, zijn in de afgelopen periode geen stappen gezet. Om dit in gang te zetten is het zaak dat er een nieuwe programmaleider Verbeteren Funcionteren Overheid wordt aangewezen.	Q2 2025

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum	
		Nieuwe en bestaande directies opnieuw ingericht o.b.v. vastgestelde O&F-rapporten en inrichtingsplannen nieuwe directies en LIAO in werking getreden. 	Fase 1 van de quick scans is afgerond met het vaststellen door Raad van Ministers van basis-rapporten per ministerie. Aan inrichtingsplannen nieuwe directies Landsbeleid en Directie Topkader Overheid wordt gewerkt. In het wijzigen van Landsverordening Ambtelijk Bestuurlijke Organisatie en ook aan mandaten topkader en wijziging reglement van orde Raad van Ministers zijn de afgelopen periode geen stappen gezet. Om dit in gang te zetten is het zaak dat er een nieuwe programmaleider Verbeteren Funcionteren Overheid wordt aangewezen.	Q2 2025
		Sociaal Beleidskader overeen gekomen met CGOA. 	Het vaststellen van het Sociaal Beleidskader is fundamenteel voor organisatieontwikkeling en bijbehorende personele verschuivingen. Gesprekken met de Vakbonden die de Centraal Georganiseerd Overleg Ambtenarenzaken vormen, bevinden zich nog in een voorstadium. De onderhandeling moeten formeel plaatsvinden en afgerond, zodat na de verkiezingen kan worden doorgepakt. In de afgelopen periode zijn hier geen stappen in gezet. Om dit in gang te zetten is het zaak dat de programmaleider Verbeteren Funcionteren Overheid die zich terugtrok op korte termijn wordt vervangen.	Q2 2025
		Mobiliteitsbeleid geoperationaliseerd. 	De transitiemanager HRO heeft gewerkt aan vrijwillige mobiliteit (fase I) en aan verdere inbedding en training (fase II), ten behoeve van gedwongen mobiliteit (fase III). Dit is vastgelegd in een plan. Het plan van aanpak kan worden aangeboden aan de Raad van Ministers.	Q2 2025

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status		Realisatiedatum	
		Modern arbeidsvoorwaardenbeleid ingevoerd.	!	Het Plan van Aanpak wordt uitgevoerd. Het opstellen van het conceptbeleid en het aanbieden van het beleid aan de minister Bestuur Planning en Dienstverlening, heeft door het overgaan van deze ministersportefeuille vertraging opgelopen.	Q2 2025
		Shared Service Organisatie 2.0.	...	Het Ministerie van Bestuur Planning en Dienstverlening heeft een plan ontwikkeld voor verbetering van de Shared Service Organisatie (SSO). SSO beheert cruciale processen op het gebied van HR en generieke overheidsprocessen. Dossierafhandeling speelt hierin een centrale rol en heeft een overheidsbrede impact. Door workflows te optimaliseren en digitale tools in te zetten, ontstaat structuur, transparantie en betrouwbaarheid. Dit vormt de basis voor een efficiëntere en toekomstbestendige overheid. Dit project gaat van start nadat er voor Verbteren Funcionteren Overheid en Digitalisering een aantal concrete stappen zijn gezet ten behoeve van de implementatie.	Q2 2026
Het beleid voor en de governance van (semi-) overheidsbedrijven en overheidsentiteiten ondersteunt effectiviteit en doelmatigheid.	 Op basis van de aanbevelingen uit de doorlichting kan het beleid voor en de governance van de overheids-NV's worden verbeterd.	Rapportages doorlichting overheids-NVs opgeleverd en aangeboden aan de RvM.		De analyse van het beleidskader is in concept opgesteld door het onderzoeksbureau en de doorlichting van vijf overheid-nv's wordt naar verwachting in mei 2025 opgeleverd. Daarna zullen de rapportages van de doorlichtingen met de onderzochte bedrijven en de stuurgroep besproken worden alvorens deze aan de RvM kunnen worden aangeboden. Totale traject is naar verwachting eind 2025 afgerond.	Q4 2025

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum
Wetgevingsfunctie (structuur, processen en inrichting) levert tijdig en adequaat meer en betere wetgevingskwaliteit.	 Aan de hand van een functie-waarderingsonderzoek is er een adviesrapport opgeleverd met functiebeschrijvingen en -waarderingen. De Nationale HervormingsCommissie voert een inventarisatie uit om wetgevingstrajecten aan te wijzen waar bij de ondersteuning prioriteit aan wordt gegeven. De tweede fase van het actualiseren en consolideren van wetteksten conform staatsbestel na 10-10-'10 loopt (het z.g.n. GT-project CUR II). Het evalueren en verbeteren van de huidige elektronische wettenbank voor wetgeving loopt. Het evalueren van de huidige elektronische wettenbank voor wetgeving is afgerond.	Voldoende gekwalificeerde wetgevingsjuristen overheidsbreed, directie WJZ geoptimaliseerd. Formatieplannen en budgetair kader worden momenteel afgestemd met HRO. Daarover moet nog overeenstemming worden bereikt. Deze worden samen met het functiewaarderingsonderzoek aangeboden aan de Raad van Ministers.	Q1 2026
		Voldoende capaciteit voor wetgevingsopgave (hervormingen) beschikbaar. De Tijdelijke WerkOrganisatie voorziet in extra wetgevingscapaciteit voor het kunnen doorvoeren van de hervormingen, onder meer sociale zekerheid. De afdeling Wetgeving & Juridische Zaken bereidt een nader technisch ondersteuningsverzoek voor.	Q4 2027
		Geactualiseerd en gedigitaliseerd wettenbestand Land Curaçao. Het up to date maken van wetteksten met staatsbestel na 10-10-'10 wordt afgerond in het eerste kwartaal van 2025. Nadat er gestart is met een opgave van 800 wetteksten, resteren daarvan nu nog 60 die door de projectleider geconsolideerd moeten worden. Volledigheids-halve geeft WJZ mee dat het streven is dat alle regelingen geconsolideerd en gepubliceerd zijn in Q4 2025.	Q3 2025
Nationaal Statistisch systeem levert tijdig, meer, actuelere en betrouwbare statistieken.	 Het vernieuwen van de statistiekverordening is in het volgende stadium beland. Op de overige onderdelen van de aanpak zijn er vertragingen. CBS werkt samen met de Tijdelijke WerkOrganisatie en de Nationale Hervormingscommissie aan oplossingen.	Dutch Caribbean Statistical System (DCSS) versterkt. Samenwerking tussen nationaal statistisch systemen in het Koninkrijk wordt verkend op basis van een onderzoek dat in overleg tussen de 4 Landen wordt vormgegeven. Onderzoek naar mogelijkheden van samenwerkingsverband tussen de 4 Landen in het Caribisch deel van het Koninkrijk gaat van start, n.a.v. een Plan van ACS Landen. Met overgaan van de ministersportefeuille Bestuur Planning en Dienstverlening heeft de voorbereiding stil gelegen. Ondertussen worden peer reviewing, opleidings- en ontwikkeltraject en kennisuitwisselingssessies/symposia voor statistisch onderzoekers opgezet.	Q2 2025

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum
		Statistiekverordening vernieuwd. Met overgaan van de ministersportefeuille Bestuur Planning en Dienstverlening heeft dit wetgevingsproces stilgelegen. Nadat de verordening is voorzien van laatste wijzigingen met juridisch advies vanuit TWO, vindt er nu afstemming met de afdeling Wetgeving & Juridische Zaken plaats. Aanbieden van de verordening zal na aantreden volgende Raad van Ministers plaatsvinden.	Q2 2025
		Statistiek en data digitale infrastructuur vernieuwd. Het Nationaal Statistisch Systeem wordt voorzien van digitale infrastructuur, bestaande uit Database, Data Dashboard, en een Oplaad-portaal. Nadat de licenties gefinancierd zijn, dient zich een knelpunt op het beheer zich aan. De Nationale HervormingsCommissie en de Tijdelijke WerkOrganisatie gaan met behulp van externe versterking CBS ondersteunen om de Database operationeel te krijgen.	Q2 2025
		Samenwerking partners Statistisch systeem CUR vastgelegd. De convenanten met Onderwijs Wetenschap Cultuur en Sport, Ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn en Ministerie van Gezondheid Milieu en Natuur zijn nagenoeg afgerond. Er moeten nog een paar afspraken worden gemaakt, voordat er getekend kan worden. Dat heeft langer geduurd dan verwacht en wordt nu opgepakt. Er volgt het convenant met de Belastingdienst. De convenanten worden naar verwachting Q3 2025 ondertekend.	Q3 2025

Thema

BELASTINGEN

INLEIDING

Visie

Het belastingstelsel is in staat structureel voldoende inkomsten te genereren om zowel lopende uitgaven als investeringen te financieren. De belastingdienst handhaaft de fiscale regelgeving en voert deze volledig, integer en klantvriendelijk uit.

Samenhang

Dit thema hangt samen met het thema Financieel Beheer, evenals de compliance in de sociale zekerheid.

Sustainable Development Goals

Dit thema draagt bij aan SDG 16 (Vrede, justitie en sterke publieke diensten) en SDG 17 (Partnerschap om doelstellingen te bereiken).

Eigenaar

Ministerie van Financiën.

Reeds opgeleverde (deel)resultaten

2023

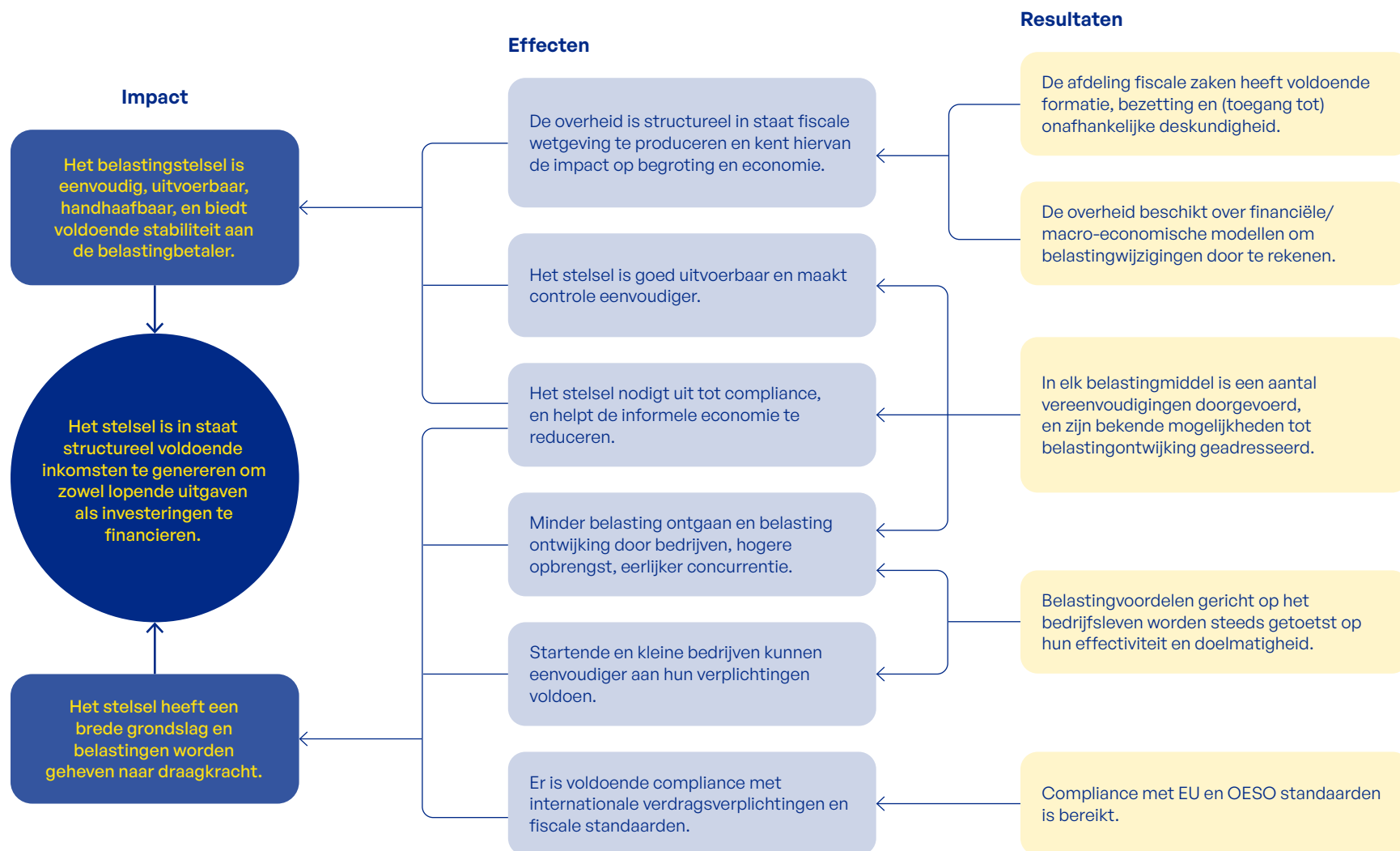
- “Veegwet” met correcties en reparaties in de belastingwetten aangenomen.
- Verbeteringen inspectie en inning doorgevoerd, vooral door opschoning en koppeling van databestanden en data analyse.
- Structurele verbetering van de compliance en verhoging van inkomsten gerealiseerd.
- Klantenservice, call center en klantvriendelijke website ingericht.

2024

- Verbeterplan Ontvanger opgesteld naar aanleiding van audit door de SOAB.
- Nulmeting douane afgerond.
- Belastingregeling Nederland Curaçao goedgekeurd door de parlementen.

RESULTAATKETEN 1

Hervorming van het belastingstelsel

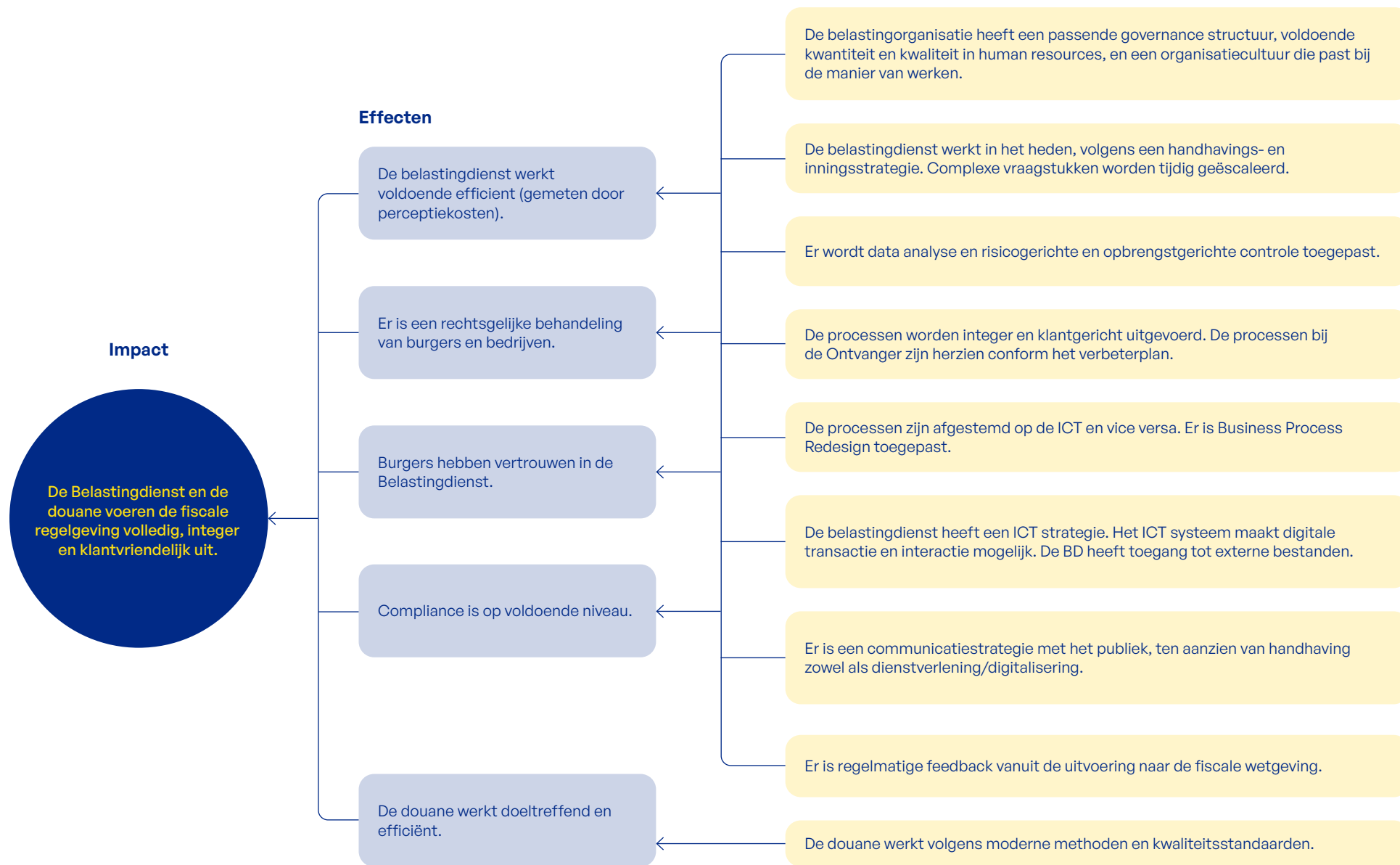
RESULTATEN 1

Hervorming van het belastingstelsel

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum
De afdeling fiscale zaken heeft voldoende formatie, bezetting en (toegang tot) onafhankelijke deskundigheid.	↑ Activiteiten worden verwacht in de tweede helft van 2025.	De afdeling fiscale zaken beschikt over een actueel en toereikend formatieplan. ...	Activiteiten worden verwacht in de tweede helft van 2025. Q4 2025
De overheid beschikt over financiële/ macro-economische modellen om belastingwijzigingen door te rekenen.	↑ Ontwikkeling van een macro-economisch model om belastingwijzigingen door te rekenen, is gaande.	Een eerste versie van het macro-economisch model is in gebruik. ↑	Ontwikkeling van een macro-economisch model om belastingwijzigingen door te rekenen, is gaande. Q1 2026
In elk belastingmiddel is een aantal vereenvoudigingen doorgevoerd, en zijn bekende mogelijkheden tot belastingontwijking geadresseerd.	↑ Loopt op schema.	De Quick Wins uit Plan van Aanpak Hervorming Belastingstelsel uit 2021 zijn uitgevoerd. ↑	Verschillende wetswijzigingen ("veegwetten") zijn in een vergevorderd stadium van behandeling. Q4 2025
		Er is een geactualiseerd hervormingsplan voor de belastinghervorming. ↑	Het IMF heeft een belangrijk advies over belastinghervorming uitgebracht, wat in een nieuw hervormingsplan wordt verwerkt. Q3 2025
Belastingvoordelen gericht op het bedrijfsleven worden steeds getoetst op hun effectiviteit en doelmatigheid.	↑ Loopt op schema.	De Quick Wins uit Plan van Aanpak Hervorming Belastingstelsel uit 2021 zijn uitgevoerd. ↑	Toetsing van de belastingvoordelen voor het bedrijfsleven wordt meegenomen onder het resultaat "3. Vereenvoudigingen" zowel in de veegwetten als in het visiedocument. Q4 2025
		Er is een geactualiseerd hervormingsplan voor de belastinghervorming. ↑	Het IMF heeft een belangrijk advies over belastinghervorming uitgebracht, wat in een nieuw hervormingsplan wordt verwerkt. Q3 2025
Compliance met EU en OESO standaarden is bereikt.	✓ Curaçao staat niet langer op de grijze lijst. Compliance met internationale standaarden is bereikt.	De belastingregeling Nederland-Curaçao is van kracht. ✓	Gereed. Q1 2025

RESULTAATKETEN 2

Hervorming van de belastingdienst

RESULTATEN 2

Hervorming van de belastingdienst

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum	
De belastingorganisatie heeft een passende governance structuur, voldoende kwantiteit en kwaliteit in human resources, en een organisatiecultuur die past bij de manier van werken.	 Loopt op schema.	De eerste fase van het hervormingsplan van de belastingdienst is uitgevoerd.	 Belangrijke stappen in de realisatie van de nieuwe organisatiestructuur zijn gezet, zoals de nieuwe HR functie. Veel veranderingen zijn in concept gereed maar wachten op bestuurlijke besluitvorming.	Q3 2025
De belastingdienst werkt in het heden, volgens een handhavings- en inningsstrategie. Complexe vraagstukken worden tijdig geëscaleerd.	 Aan resultaten 1,2,3,5,6,7,8 wordt in deze fase simultaan gewerkt met een alomvattend reorganisatieplan voor de belastingdienst. Zie resultaat 1.	De eerste fase van het hervormingsplan van de belastingdienst is uitgevoerd.	 De deel-/tussenproducten zijn in deze fase opgenomen onder resultaat 1.	Q3 2025
Er wordt data analyse en risicogerichte en opbrengstgerichte controle toegepast.	 Aan resultaten 1,2,3,5,6,7,8 wordt in deze fase simultaan gewerkt met een alomvattend reorganisatieplan voor de belastingdienst. Zie resultaat 1.	De eerste fase van het hervormingsplan van de belastingdienst is uitgevoerd.	 De deel-/tussenproducten zijn in deze fase opgenomen onder resultaat 1.	Q3 2025
De processen worden integer en klantgericht uitgevoerd. De processen bij de Ontvanger zijn herzien conform het verbeterplan.	 De stappen die tot dit resultaat leiden zijn nog niet voldoende uitgewerkt.	Het verbeterplan Ontvanger is geïmplementeerd.	 De eerste fase van het hervormingsplan bestaat vooral uit vormgeving en formalisering van de nieuwe organisatiestructuur. Hierop is vertraging ontstaan.	Q3 2025
De processen zijn afgestemd op de ICT en vice versa. Er is Business Process Redesign toegepast.	 Aan resultaten 1,2,3,5,6,7,8 wordt in deze fase simultaan gewerkt met een alomvattend reorganisatieplan voor de belastingdienst. Stappen met betrekking tot implementatie van nieuwe ICT worden verwacht in 2025.	Er is een implementatietraject nieuwe ICT goedgekeurd en geïmplementeerd.	 Een meerjarig implementatietraject nieuwe ICT en werkprocessen start in 2025.	Q4 2027

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum
De belastingdienst heeft een ICT strategie. Het ICT systeem maakt digitale transactie en interactie mogelijk. De BD heeft toegang tot externe bestanden.	 Aan resultaten 1,2,3,5,6,7,8 wordt in deze fase simultaan gewerkt met een alomvattend reorganisatieplan voor de belastingdienst. Zie resultaat 1.	De eerste fase van het hervormingsplan van de belastingdienst is uitgevoerd. De deel-/tussenproducten zijn in deze fase opgenomen onder resultaat 1.	Q3 2025
Er is een communicatiestrategie met het publiek, ten aanzien van handhaving zowel als dienstverlening/digitalisering.	 Aan resultaten 1,2,3,5,6,7,8 wordt in deze fase simultaan gewerkt met een alomvattend reorganisatieplan voor de belastingdienst. Zie resultaat 1.	De eerste fase van het hervormingsplan van de belastingdienst is uitgevoerd. De deel-/tussenproducten zijn in deze fase opgenomen onder resultaat 1.	Q3 2025
Er is regelmatige feedback vanuit de uitvoering naar de fiscale wetgeving.	 Aan resultaten 1,2,3,5,6,7,8 wordt in deze fase simultaan gewerkt met een alomvattend reorganisatieplan voor de belastingdienst. Zie resultaat 1.	De eerste fase van het hervormingsplan van de belastingdienst is uitgevoerd. De deel-/tussenproducten zijn in deze fase opgenomen onder resultaat 1.	Q3 2025
De douane werkt volgens moderne methoden en kwaliteitsstandaarden.	 Een nulmeting is voltooid. Verdere stappen zijn vertraagd.	De douanedienst is gemoderniseerd. Een nulmeting is voltooid. Verdere stappen zijn vertraagd.	Q4 2026

Thema

ARBEIDSMARKT EN SOCIALE ZEKERHEID

INLEIDING

Visie

De arbeidsmarkt van Curaçao is veerkrachtig, dynamisch en inclusief. Het sociale zekerheidsstelsel is duurzaam betaalbaar en ondersteunt de mensen die dat nodig hebben.

Samenhang

Dit thema hangt samen met het thema Economie en het thema Zorg i.v.m. de gezamenlijke relatie met het schommelfonds.

Sustainable Development Goals

Dit thema draagt bij aan SDG's 1 (Geen armoede), 2 (Geen honger), 3 (Goede gezondheid en welzijn), 8 (Eerlijk werk en economische groei) en 10 (Ongelijkheid verminderen).

Eigenaar

Ministerie van Sociale ontwikkeling, Arbeid en Welzijn.

Reeds opgeleverde (deel)resultaten

2022

- Onderzoeksrapporten sociale zekerheid en arbeidsmarkt opgeleverd met aanbevelingen om het systeem activerend en duurzaam betaalbaar te maken.
- Doorlichting arbeidsinspectie uitgevoerd.
- Knelpuntenanalyse sociale voorzieningen opgeleverd.
- Hervormingsvoorstellen illegale tewerkstelling opgeleverd.

2023

- Plan van aanpak illegale tewerkstelling arbeidskrachten en verbetering van de toezichtsketen opgeleverd

RESULTAATKETEN

Impact

Het sociale zekerheidsstelsel is duurzaam betaalbaar en ondersteunt de mensen die dat nodig hebben.

De arbeidsmarkt is veerkrachtig, dynamisch en inclusief.

Effecten

Meer inkomenszekerheid, minder armoede.

Duurzame financiële houdbaarheid van het stelsel van sociale zekerheid.

Beter functionerende en meer geformaliseerde arbeidsmarkt.

Resultaten

Aanvullende uitkering voor een specifieke groep uitkeringsgerechtigden.

Modernisering bijstand (o.a. verhoging uitkering, meer mogelijkheden tot bijverdienen en betere begeleiding naar werk).

Werkloosheidsregeling (o.a. onderzoeken vorm en haalbaarheid regeling).

Modernisering ZV/OV (o.a. verlenging loondoorbetalingsperiode door werkgever bij ziekte).

Het maken van een keuze uit mogelijkheden om de duurzaamheid en effectiviteit van het AOV stelsel te verbeteren, waaronder het verhogen van de AOV toelage, het aanpassen van de leeftijdsgrens en het verhogen van de inkomsten van het AOV fonds, en het organiseren van de implementatie van deze keuze.

Versterkte toezicht- en handhavingsfunctie.

Verbetering toegang arbeidsmigranten tot arbeidsmarkt (o.a. kennismigranten en andere tekortberoepen).

Verbetering van de ontslagprocedure (o.a. proces, communicatie).

Verbetering aansluiting (beroeps)onderwijs en arbeidsmarkt.

De kwaliteit van arbeid en de arbeidsinzetbaarheid worden verhoogd.

De informele economie en illegale arbeid wordt tegengegaan.

RESULTATEN

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status		Realisatiedatum
Aanvullende uitkering voor een specifieke groep uitkeringsgerechtigden.	! De maatschappelijke consultatie over de voorstellen uit het onderzoeksrapport, dat eind juni 2023 is afgerond, is gaande. Vervolgens zal een beleidsvoorstel worden opgesteld en gepresenteerd aan de Raad van Ministers. Wanneer er overeenstemming bestaat over de aard van de hervormingen kunnen deelrapporten/plannen van aanpak worden opgesteld. De oorspronkelijke datum voor de besluitvorming door de Raad van Ministers was mei 2024, maar omdat de wijzigingen mogelijk ingrijpend zijn wordt tijd genomen voor zorgvuldige voorbereiding en afstemming.	Opgestelde en vastgestelde roadmap voor implementatie sociale hervormingen.	↗ Vooruitlopend op de roadmap is een aanpassing op de bijstandswet opgesteld, die een reeds gerealiseerde verhoging van de bijstand wettelijk regelt.	Q4 2025
		Implementatieplan knelpuntenanalyse sociale voorzieningen.	↗ Er wordt een plan van aanpak opgesteld. Eind 2024 kunnen de eerste benodigde concept wetswijzigingen gereed zijn.	Q4 2026
Modernisering bijstand (o.a. verhoging uitkering, meer mogelijkheden tot bijverdiennen en betere begeleiding naar werk).	! De maatschappelijke consultatie over de voorstellen uit het onderzoeksrapport, dat eind juni 2023 is afgerond, is gaande. Vervolgens zal een beleidsvoorstel worden opgesteld en gepresenteerd aan de Raad van Ministers. Wanneer er overeenstemming bestaat over de aard van de hervormingen kunnen deelrapporten/plannen van aanpak worden opgesteld. De oorspronkelijke datum voor de besluitvorming door de Raad van Ministers was mei 2024, maar omdat de wijzigingen mogelijk ingrijpend zijn wordt tijd genomen voor zorgvuldige voorbereiding en afstemming.	Opgestelde en vastgestelde roadmap voor implementatie sociale hervormingen.	🕒 dialoog met sociale partners is gestart, plan van aanpak aan publiekscommunicatie is gereed. Vanwege verkiezingen zijn deze trajecten tijdelijk stil komen te liggen.	Q4 2025

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum
		Verhoging bijstand in samenhang met andere maatregelen bijstand/arbeidsmarkt. Van groot belang dat de verhoging doorgevoerd wordt in combinatie met de overige benoemde hervormingen van de bijstand (meer mogelijkheden tot bijverdienen en betere begeleiding naar werk). De verwachting is dat wat meer tijd nodig is totdat dit traject geheel is afgerond.	Q2 2024
		Implementatieplan knelpuntenanalyse sociale voorzieningen. Er wordt een plan van aanpak opgesteld. Eind 2024 kunnen de eerste benodigde concept wetswijzigingen gereed zijn.	Q4 2026
Werkloosheidsregeling (o.a. onderzoeken vorm en haalbaarheid regeling).	 De maatschappelijke consultatie over de voorstellen uit het onderzoeksrapport, dat eind juni 2023 is afgerond, is gaande. Vervolgens zal een beleidsvoorstel worden opgesteld en gepresenteerd aan de Raad van Ministers. Wanneer er overeenstemming bestaat over de aard van de hervormingen kunnen deelrapporten/plannen van aanpak worden opgesteld. De oorspronkelijke datum voor de besluitvorming door de raad van ministers was mei 2024, maar omdat de wijzigingen mogelijk ingrijpend zijn wordt tijd genomen voor zorgvuldige voorbereiding en afstemming.	Opgestelde en vastgestelde roadmap voor implementatie sociale hervormingen. vooruitlopend op het vastgestelde rapport stelselwijziging kunnen enkele projecten voorbereid worden op het gebied van preventie.	Q4 2025

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum
Modernisering ZV/OV (o.a. verlenging loondoorbetalingsperiode door werkgever bij ziekte).	! De maatschappelijke consultatie over de voorstellen uit het onderzoeksrapport, dat eind juni 2023 is afgerond, is gaande. Vervolgens zal een beleidsvoorstel worden opgesteld en gepresenteerd aan de Raad van Ministers. Wanneer er overeenstemming bestaat over de aard van de hervormingen kunnen deelrapporten/plannen van aanpak worden opgesteld. De oorspronkelijke datum voor de besluitvorming door de raad van ministers was mei 2024, maar omdat de wijzigingen mogelijk ingrijpend zijn wordt tijd genomen voor zorgvuldige voorbereiding en afstemming.	⌚ Opgestelde en vastgestelde roadmap voor implementatie sociale hervormingen.	Geen deel- en tussenproducten geformuleerd. Er wordt eerst gewerkt aan een dialoog met sociale partners en aan publiekscommunicatie.
Het maken van een keuze uit mogelijkheden om de duurzaamheid en effectiviteit van het AOV stelsel te verbeteren, waaronder het verhogen van de AOV toelage, het aanpassen van de leeftijdsgrens en het verhogen van de inkomsten van het AOV fonds, en het organiseren van de implementatie van deze keuze.	! De maatschappelijke consultatie over de voorstellen uit het onderzoeksrapport, dat eind juni 2023 is afgerond, is gaande. Vervolgens zal een beleidsvoorstel worden opgesteld en gepresenteerd aan de Raad van Ministers. Wanneer er overeenstemming bestaat over de aard van de hervormingen kunnen deelrapporten/plannen van aanpak worden opgesteld. De oorspronkelijke datum voor de besluitvorming door de raad van ministers was mei 2024, maar omdat de wijzigingen mogelijk ingrijpend zijn wordt tijd genomen voor zorgvuldige voorbereiding en afstemming.	⌚ Opgestelde en vastgestelde roadmap voor implementatie sociale hervormingen.	Omdat de maatschappelijke consultatie niet is afgerond zijn belangrijke besluiten over de implementatie nog niet genomen. Er wordt gewerkt aan een dialoog met social epartners en aan publiek communicatie. Ondertussen loopt er ook een wetgevingstraject voor de verhoging van de AOV toelage voor AOV-ers die een toelage van max 862 ANG ontvangen.

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status		Realisatiedatum	
		Halfjaarlijkse rapportage over het duurzame saldo van het schommelfonds.	↗	Het schommelfonds is tot 2028 in evenwicht	Q1 2025
Versterkte toezicht- en handhavingsfunctie.	⌚ Er zijn op dit moment géén verdere tussenproducten geformuleerd. Wel vinden enkele activiteiten plaats die bijdragen aan het versterken van de handhavingsfunctie.	Gemoderniseerde inspectie SOAW.	⌚	Het streven is om het programma modernisering inspectie SOAW eind 2025 af te ronden. Veel acties zijn in gang gezet maar aandacht is nodig voor het tempo van ambtelijke en bestuurlijke besluitvorming.	Q4 2025
Verbetering toegang arbeidsmigranten tot arbeidsmarkt (o.a. kennismigranten en andere tekortberoepen).	↗ Van de geformuleerde deeltrajecten in het plan lopen de trajecten opstellen van aanpak, opstellen beleid kennismigranten, en het opstellen van manpowerplanning als pilot project voor een specifieke sector.	Opstellen beleid kennismigranten.	⌚	Beperkte voortgang wegens capaciteitsgebrek	Q1 2025
		Verbeteren proces afgifte tewerkstellingsvergunningen buitenlanders.	↗	Loopt op schema.	Q1 2025
	⌚ Van de geformuleerde deeltrajecten in het plan lopen de trajecten opstellen van aanpak, opstellen beleid kennismigranten, en het opstellen van manpowerplanning als pilot project voor een specifieke sector.	Implementatie hervormingen illegale tewerkstelling.	⌚	Er zijn enkele deeltrajecten gestart maar aandacht is nodig voor het tempo van besluitvorming om het traject uiteindelijk tijdig af te kunnen ronden.	Q2 2026
				Er zijn enkele deeltrajecten gestart maar aandacht is nodig voor het tempo van besluitvorming om het traject uiteindelijk tijdig af te kunnen ronden.	Q2 2026
Verbetering van de ontslagprocedure (o.a. proces, communicatie).	↗ De komende periode wordt een plan van aanpak opgesteld en kunnen deeltrajecten starten	Een plan van aanpak verbetering en naleving procedures en communicatie rond ontslag wordt opgesteld.	↗	-	Q4 2025
Verbetering aansluiting (beroeps)onderwijs en arbeidsmarkt.	↗ Er wordt aansluiting gezocht met de trajecten die lopen onder de thema's onderwijs en sociale zekerheid	-	↗	-	Q4 2025

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum
De kwaliteit van arbeid en de arbeidsinzetbaarheid worden verhoogd.	⌚ In het kader van het project modernisering arbeidsinspectie wordt gewerkt aan de modernisering van de arbeidsomstandigheden. Er zijn stappen vooruit gemaakt maar nog niet voldoende om op schema te zijn om het eindresultaat te bereiken.	Gemoderniseerde inspectie SOAW. ⌚ de arbeidsomstandighedenwet wordt aangepast , hiermee wordt echter niet het gehele deel product gerealiseerd.	Q4 2025
De informele economie en illegale arbeid wordt tegengegaan.	⌚ Aan deze maatregel wordt deels invulling gegeven met het onderdeel illegale tewerkstelling buitenlandse arbeiders. Nader onderzoek naar de omvang van de informele economie zal leiden tot verdere ontwikkeling van voorstellen. Met dat laatste is vanwege beperkte capaciteit nog geen start gemaakt.	Vastgesteld plan van aanpak hervormingsmaatregelen illegale tewerkstelling. ↗ Loopt op schema, afronding Q 4 '25 lijkt nog haalbaar	Q4 2025
	! Aan deze maatregel wordt deels invulling gegeven met het onderdeel illegale tewerkstelling buitenlandse arbeiders. Nader onderzoek naar de omvang van de informele economie zal leiden tot verdere ontwikkeling van voorstellen. Met dat laatste is vanwege beperkte capaciteit nog geen start gemaakt.	Op basis van onderzoek naar de omvang van informele economie worden voorstellen ontwikkeld en geïmplementeerd. ⌚ Vanwege capaciteitsgebrek is hier nog geen start mee gemaakt.	Q2 2025

Thema

ECONOMIE

INLEIDING

Visie

Het bevorderen van inclusieve en duurzame economische ontwikkeling.

Samenhang

Dit thema hangt samen met het National Development Plan (2015 – 2030) 'Building on Strengths'.

Sustainable Development Goals

Dit thema draagt bij aan SDG's 8 (Eerlijk werk en economische groei), 9 (Industrie, innovatie en infrastructuur), 11 (Duurzame steden en gemeenschappen) en 15 (Leven op het land).

Eigenaar

Ministerie van Economische ontwikkeling en Ministerie van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning

Reeds opgeleverde (deel)resultaten

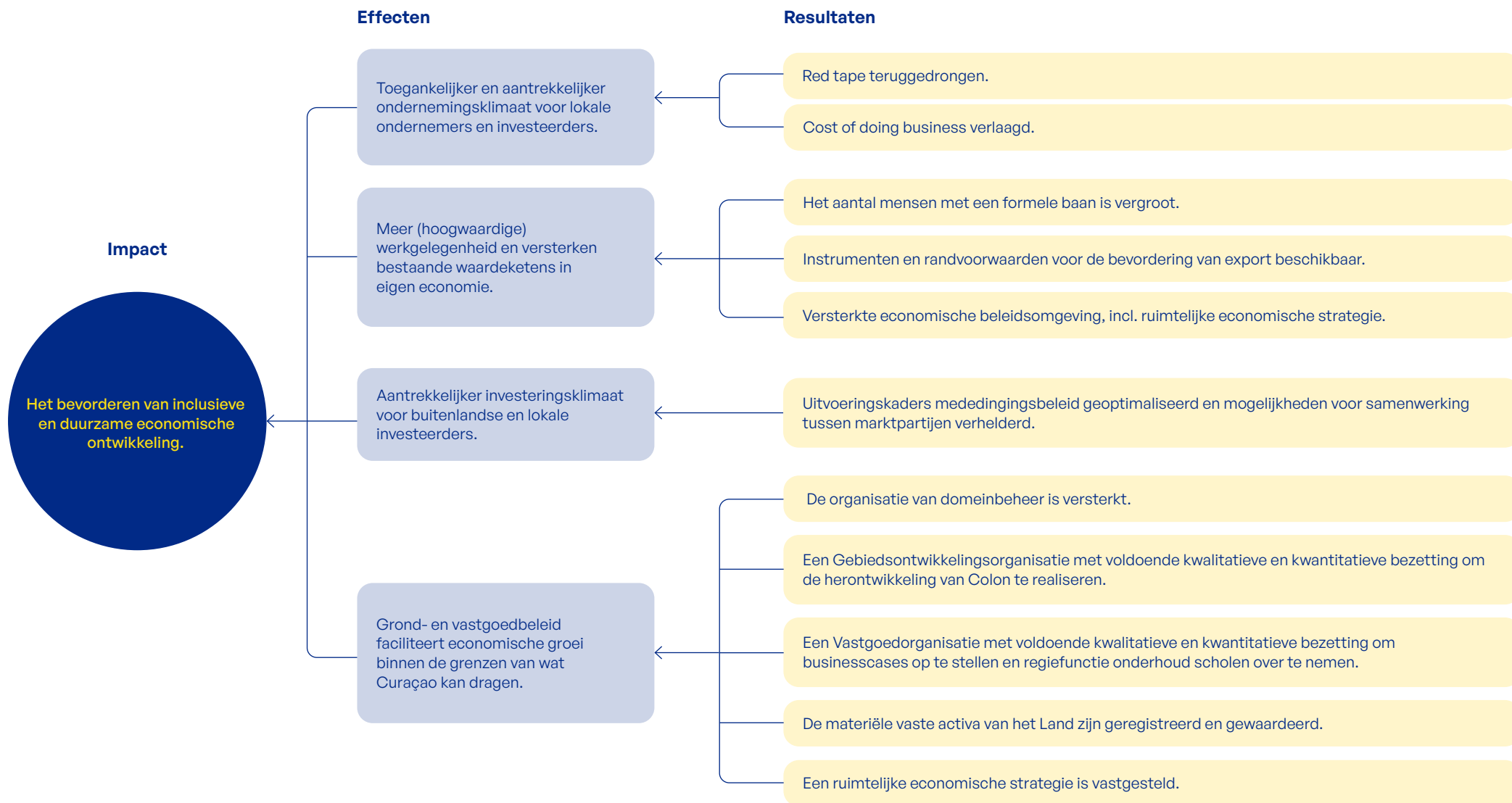
2023

- Programma cost of doing business en red tape gestart, dat zich richt op verbeteren informatievoorziening aan ondernemers, vereenvoudigen van vergunningverlening (zowel stelsel als proces), verlagen van utility costs, het vereenvoudigen van procedure rond kennismigranten en het verbeteren functioneren mededinging.
- Afdeling domeinbeheer heringericht.
- Begrotingsregels aangepast t.b.v. gebiedsontwikkeling.

2024

- Oplevering rapport "The Curaçaoan economy in relation to other small island states" door West Indies University.
- Inventarisatie gronden en vastgoed in overheidsbezit afgerond en administratie uit te geven kavels en te ontwikkelen gronden op orde gebracht.
- Pilot oplossen illegaal geoccupeerde gronden afgerond.
- Gebiedsontwikkeling Rif en Colon in gang gezet. Principenota en grondexploitatie Colon goedgekeurd, inclusief nieuwe kraamkliniek.
- Informatievoorziening over sectorale samenwerking verbeterd, als onderdeel van implementeren aanbevelingen FTAC onderzoek.

RESULTAATKETEN

RESULTATEN

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum
Red tape teruggedrongen.	 De aanbevelingen uit de nulmeting zijn opgenomen in een implementatieprogramma, gericht op het terugdringen van bureaucratie en verlagen van kosten van ondernemen. Het programma gaat zijn tweede fase in.	Moderniseren vergunningen. Met het Ministerie van Gezondheid Milieu en Natuur en het ministerie van Economische Ontwikkeling zijn bouw- en vestigingsvergunning vereenvoudigd, om de doorlooptijd te verkorten. Het MEO-portaal wordt, volgens het World Bank Doing Business-framework, geüpdatet met concrete informatie over regelgeving voor bedrijven per tweede kwartaal, om vindbaarheid te vergroten. Het overleg met KVK en de notarissen leidt tot verdere automatisering van hun diensten. Om de doorlooptijd voor het verlenen van horecaverunningen te verkorten, hanteert MEO sinds 15 februari jl. een adviestertermijn van drie weken voor het Ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur en de Brandweer.	Q3 2025
		MKB versterkt: Digitalisering en verduurzaming. Twee informatiecoaches werken aan informatievoorziening aan MKB over verduurzaming. Webinars en coaching sessies op de gebieden van digitalisering en verduurzaming zijn van start gegaan om het MKB te ondersteunen. Een driejarig, gecombineerd plan voor digitalisering en verduurzaming, zal worden opgesteld en ter vaststelling voorgelegd in het tweede kwartaal van 2025.	Q3 2025
		Toelating kennismigranten. De conceptregeling van SOAW en Justitie, waarmee het aantal topsectoren wordt uitgebreid, moet worden vastgesteld. Dit loopt vertraging op.	Q3 2025

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum
Cost of doing business verlaagd.	 Het doel van het vernieuwen van het energiebeleid is om het gebruik van hernieuwbare energie te stimuleren, ter bevordering en waarborging van een inclusieve sociaaleconomische en financiële ontwikkeling van Curaçao. Inmiddels is Aqualectra gestart met stapsgewijs verlagen van kosten.	Vernieuwd energiebeleid. Bij het vernieuwen van het energiebeleid wordt rekening gehouden met de milieueffecten en stimulering van economische diversificatie opdat nieuwe economische sectoren met deviezensgenererende potentie te stimuleren. Bovendien is het beleid erop gericht om imports substitutie te bevorderen ter verlaging van de importkosten die een positief effect hebben op de betalingsbalans. Er volgt een terms of reference voor het verder vernieuwen van het beleid.	Q3 2025
Het aantal mensen met een formele baan is vergroot.	 Vanwege het wijzigen van de betreffende verantwoordelijk ministers is er even gewacht met starten van dit traject.	Ontwikkeling informele economie in beeld gebracht. Indicatoren laten zien, dat, met het veranderen van de economische structuur en de ontwikkeling van de diensteneconomie (o.a. door toerisme en bouwactiviteiten), de informele economie mogelijk groeit. Ter oriëntatie op een aanpak ter versterking van de formele economie wordt een verkennend onderzoek naar de ontwikkeling van de informele economie gestart. Het Ministerie van Economische Ontwikkeling treedt in overleg met het Ministerie van Financiën, de Belastingdienst en het Ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn, om dit vraagstuk gezamenlijk te laten onderzoeken, met het doel een aanpak te ontwikkelen.	Q2 2026

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum
Instrumenten en randvoorwaarden voor de bevordering van export zijn beschikbaar.	 Het Ministerie van Economische Ontwikkeling werkt aan beleidssturing ten behoeve van een veranderende economie, onder meer het oog op regionale integratie en diversificatie. Ondernomen initiatieven worden effectief uitgevoerd.	Verkenning t.b.v. programma van eisen voor ferry verbinding Aruba & Curaçao afgerond. 	De ministeries van economische ontwikkeling van Curaçao en Aruba hebben een plan voor het lanceren van een aanbesteding van de ferry-route opgesteld. Bij het behandelen van het plan wordt gebruik gemaakt van geleerde lessen van de ferry-verbinding tussen Sint Maarten, Saba en Statia.
		Freezonebeleid herijkt. 	Op basis van het uitgevoerde onderzoek, dat tijdig is afgerond, is een nieuw kader opgesteld. Momenteel wordt het voorgestelde beleidskader juridisch verankerd. In Q4 2025 zal een breed gedragen nieuwe Landsverordening Speciale Economische Zones ter advisering worden aangeboden aan de wettelijke adviesorganen van de overheid. Parallel hieraan wordt een traject gestart voor de introductie van zowel fiscale als niet-fiscale incentives, die van cruciaal belang zijn om investeringen te stimuleren en nieuwe bedrijvigheid in de zones aan te trekken.

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum
		Beleid transnational education opge- waardeerd. ↗ Inzicht in de economische waarde van de Trans National Education-sector is cruciaal om het volledige potentieel ervan te benutten, als motor voor duurzame groei. De Trans National Education-sector heeft de capaciteit om aanzienlijke deviezen te genereren, werkgelegenheid te creëren en kennisoverdracht te bevorderen, maar de werkelijke bijdrage aan de economie blijft onderbelicht. Het kwantificeren van deze waarde zal de nodige inzichten bieden om doeltreffend beleid te vormen en verdere investeringen in de sector aan te trekken. Een Terms of Reference om dit te verkennen wordt gepubliceerd.	Q1 2026
		Effect bilateral trade agreements onderzocht. ↗ Het Ministerie van Economische Ontwikkeling heeft resultaten van onderzoek naar het effect van bilateral trade agreements gedeeld. Bespreking van vervolgstappen volgt.	Q3 2025
		Tourist satellite account tbv beleidsontwikkeling. ↗ De voorbereidingen voor de aanbesteding van de Tourist Satellite Account is gestart en er is een selectie van potentiële uitvoerders.	Q4 2025

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum	
Versterkte economische beleidsomgeving, incl. ruimtelijke economische strategie.	 Versterkt het vermogen tot strategische economische beleidsontwikkeling, inclusief vraagstukken als economische specialisatie en diversificatie, toegevoegde waarde, verduurzaming van de toerisme-industrie en het in acht nemen van de carrying capacity.	 Aansluiting Landspakket op National development plan UNDP, Theory of Change (ToC) en Landsbegroting.	De drie rapporten (PAM, BAT en IPR) tonen aan dat Curaçao inspanningen levert om de SDG's te integreren in beleid en begroting, maar dat er aanzienlijke hiaten zijn in de afstemming, financiering en meetbaarheid van de voortgang. Sociale bescherming, onderwijs en gezondheidszorg krijgen de meeste middelen, terwijl thema's zoals gendergelijkheid en duurzame consumptie onderbelicht blijven. Dit deelresultaat wordt afgerond.	Q3 2025
		 Carrying capacity onderzocht t.b.v. beleidsontwikkeling.	Het Ministerie van Economische Ontwikkeling en Curaçao Tourist Board werken samen met The Sustainable Travel International aan het uitvoeren van het onderzoek.	Q4 2025
		 Gebiedsvisie binnenstad ontwikkeld en geïmplementeerd.	Op basis van de gebiedsvisie is een kwartiermaker aangesteld, die uitvoering geeft aan de visie. De trajecten Ruimtelijke Economische Strategie, Rif en Colon en Visie binnenstad worden samengebracht.	Q3 2025
		 Ontwikkeling Schottegat en Haven.	Een herdefinitie van een gebiedsvisie op de haven, die maatschappelijk gedragen wordt. Dit project zal tijdelijk worden opgeschort, ten behoeve van oriëntatie van Ministerie van Economische Ontwikkeling en het bestuur.	Q3 2025

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum
Uitvoeringskaders mededingsbeleid geoptimaliseerd en mogelijkheden voor samenwerking tussen marktpartijen verhelderd.	↑ Voor het verbeteren van het Ondernemerschapsklimaat is duidelijkheid over welke vormen van samenwerking van marktpartijen wél zijn toegestaan top prioriteit. De komende periode wordt ontwikkelingen een traject over consumentenbescherming en vestigingswetgeving opgestart.	FTAC onderzoek aanbevelingen geïmplementeerd. ✓ De informatievoorziening over wat er mogelijk is op het gebied van sectorale samenwerking is verbeterd. Daarmee zijn de aanbevelingen afdoende geïmplementeerd. Dit deelresultaat wordt afgerond.	Q3 2025
De organisatie van Domeinbeheer is versterkt.	⌚ De uitvoering is getemporeerd in afwachting van de herijking als gevolg van de uitkomsten van de Gateway Review.	Opzet Programma-Management Organisatie (PMO) voor lopende projecten. ⌚ Opzet PMO om Domeinbeheer gecoördineerd te begeleiden bij de lopende projecten naar aanleiding van Gateway-onderzoek is nog niet afgerond.	Q1 2025
		Op het vereiste niveau brengen van de benodigde capaciteit en kennis voor een toekomstbestendig Domeinbeheer (coaching, opleiding en training). ↑ Er is een aanzet voor een groeipad opgesteld voor een tweetal functies.	Q4 2027
		Schoon door de Poort. ↑ Een notitie voor het Uitgiftebeleid is opgesteld. Extra capaciteit en opties zijn uitgewerkt ter vergroting van de inkomsten.	Q4 2027
Een Gebiedsontwikkelingsorganisatie met voldoende kwalitatieve en kwantitatieve bezetting om de herontwikkeling van Colon te realiseren.	⌚ De resultaten van de Gateway Review zijn op 5 oktober 2024 gedeeld. Sindsdien wordt gewerkt aan de herijking van het vastgesteld Plan van Aanpak grond en vastgoed.	Uitgangspuntennotitie en inrichtingsplan PMO. ⌚ De uitgangspuntennotitie en het document met de inrichting van de PMO zijn nog niet afgerond.	Q4 2024
		Testcase ontwikkellocatie Colon. ⌚ Uitvoering verloopt trager dan aanvankelijk voorzien omdat de uitvoerings- en organisatiekracht van het ministerie van VVRP meer aandacht behoeven.	Q4 2027

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status		Realisatiedatum
Een Vastgoedorganisatie met voldoende kwalitatieve en kwantitatieve bezetting om businesscases op te stellen en regiefunctie onderhoud scholen over te nemen.	 Het Plan van Aanpak inrichting afdeling Vastgoed is op 5 december 2024 door TWO vastgesteld. Het aantrekken van een projectleider en de start van de werkzaamheden zijn getemporiseerd in afwachting van de herijking als gevolg van de uitkomsten van de Gateway Review.	Uitgangspuntennotitie en inrichtingsplan PMO.	 De uitgangspuntennotitie en het document met de inrichting van de PMO zijn nog niet afgerond.	Q1 2025
		Overeenkomst van Opdracht met projectleider Vastgoed.	 Het aantrekken van een projectleider is getemporiseerd in afwachting van de herijking als gevolg van de uitkomsten van de Gateway Review.	Q4 2024
De materiële vaste activa van het Land zijn geregistreerd en gewaardeerd.	 In januari 2025 is gestart met de verkennende fase.	Eindadvies verkenningsfase.	 De adviseurs zijn samen met medewerkers van het Ministerie van Financien en SOAB gestart met de verkennende fase waarin bepaald wordt welke aanpak wordt gekozen voor het registreren en waarden van de materiële vaste activa.	Q3 2025
Een ruimtelijke economische strategie is vastgesteld.	 Een position paper is in de Raad van Ministers behandeld.	Ruimtelijke Economische Strategie.	 Een position paper is in de Raad van Ministers behandeld. Op basis van de behandeling worden speerpunten uitgewerkt.	Q2 2025

Thema

ZORG

INLEIDING

Visie

De inrichting van het zorgstelsel garandeert hoogwaardige kwaliteit van de zorg. De organisatie van de zorg garandeert de toegankelijkheid van de zorg is voor alle inwoners van het land. De financiering van de zorg garandeert duurzaam betaalbare zorg.

Samenhang

Dit thema hangt samen met het thema Sociale zekerheid i.v.m. de gezamenlijke relatie met het schommelfonds.

Sustainable Development Goals

Dit thema draagt bij aan SDG 3 (Goede gezondheid en welzijn).

Eigenaar

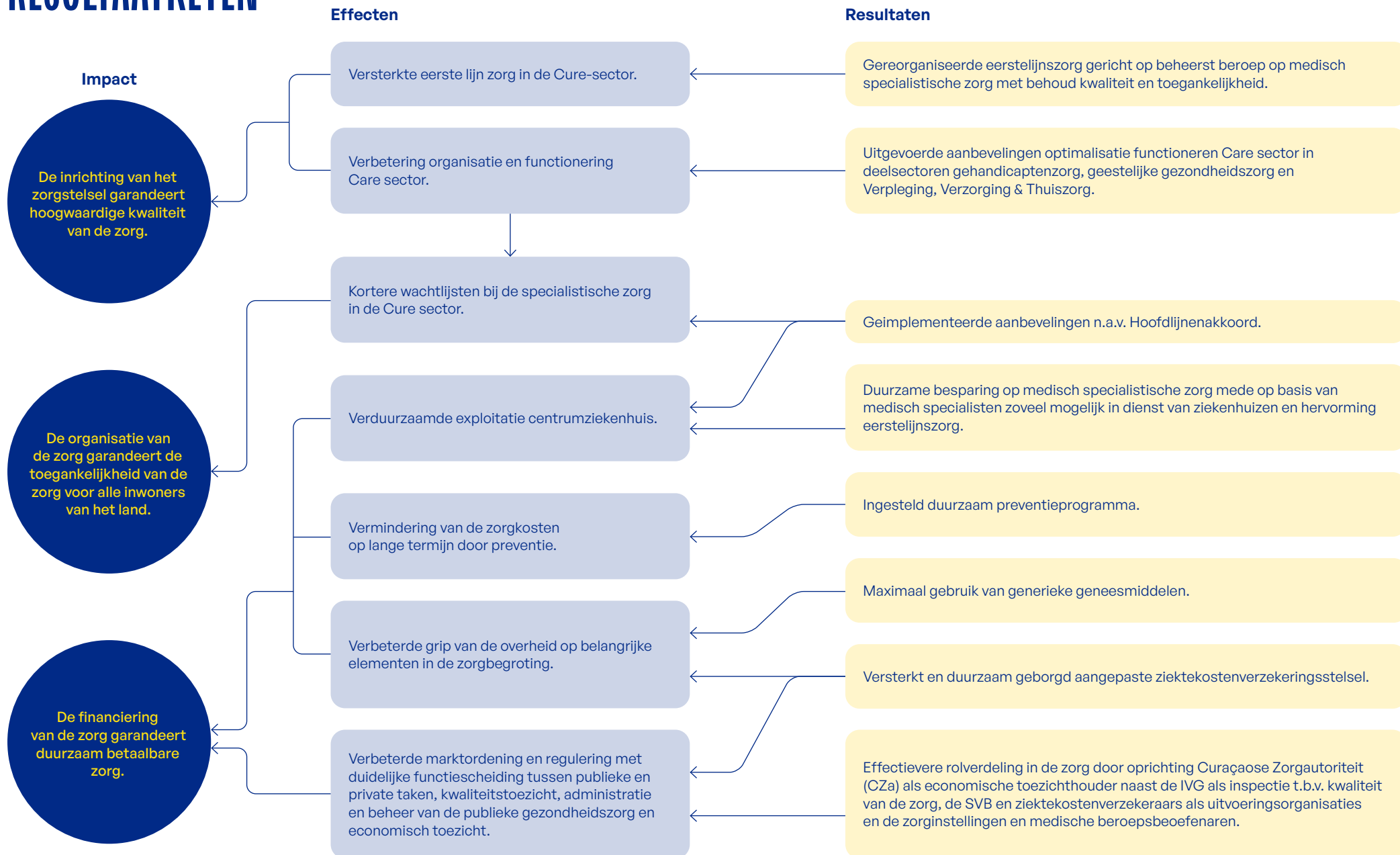
Ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur.

Reeds opgeleverde (deel)resultaten

2022

- Rapport Kopzorgen over de Zorg opgeleverd.
- Rapport NZa.
- Hoofdlijnenakkoord n.a.v. aanbevelingen onderzoek Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) bij Curaçao Medical Center (CMC).

RESULTAATKETEN

RESULTATEN

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum	
Gereorganiseerde eerste-lijnszorg gericht op beheerst beroep op medisch specialistische zorg met behoud kwaliteit en toegankelijkheid.	! Nog niet gestart. In afwachting van het rapport stelselwijziging Zorg-CU-RE.	Vastgesteld nader rapport stelselwijziging, inclusief voorstellen voor flankerend beleid (zoals preventie en versterking eerstelijnszorg).	! Het nader rapport stelselwijziging wordt gesplitst in meerdere deelrapporten. Dit deelresultaat wordt middels een deelrapport inzake de eerstelijnszorg opgeleverd.	Q2 2025
Uitgevoerde aanbevelingen optimalisatie functioneren Care sector in deelsectoren gehandicaptenzorg, geestelijke gezondheidszorg en Verpleging, Verzorging & Thuiszorg.	! Nog niet gestart. In afwachting van het rapport stelselwijziging Zorg - CARE	Vastgesteld nader rapport stelselwijziging, inclusief voorstellen voor flankerend beleid (zoals preventie en versterking eerstelijnszorg).	! Het nader rapport stelselwijziging wordt gesplitst in meerdere deelrapporten. Dit deelresultaat wordt middels een deelrapport inzake de CARE-sector opgeleverd.	Q2 2025
Geïmplementeerde aanbevelingen n.a.v. Hoofdpijnenakkoord.	! De meeste maatregelen uit het Hoofdpijnenakkoord zijn al uitgevoerd in 2024 of geïdentificeerd om in 2025 te worden uitgevoerd. Deze laatste zijn bij de deelresultaten in deze UA/UR opgenomen.	Formeel geïmplementeerde structurele regeling voor de kosten van zorg aan ongedocumenteerde en onverzekerde patiënten.	! Dit deelresultaat is onderdeel van het Hoofdpijnenakkoord Sanering CMC-entiteiten en is afhankelijk van het nader rapport stelselwijziging. De gemiddelde jaarlijkse kosten zijn in kaart gebracht en begroot.	Q2 2025
		Verduurzaamde exploitatie CMC, inclusief verhoogde doelmatigheid.	! Besluiten over de verduurzaming van de exploitatie van de CMC-entiteiten zouden in Q4/2024 genomen worden, maar in het kader van de hoor- en wederhoor wordt door de regiegroep voor de afronding van haar rapportage nog gewacht op input van de entiteiten.	Q2 2025
Duurzame besparing op medisch specialistische zorg mede op basis van medisch specialisten zoveel mogelijk in dienst van ziekenhuizen en hervorming eerstelijnszorg.	🕒 De verwachting is dat dit gerealiseerd wordt op basis van hervorming van de eerstelijnszorg, waarbij de nadruk komt te liggen op anderhalvelijnszorg. Nieuwe medisch specialisten kunnen zich niet vrij vestigen en en zijn in dienst van het ziekenhuis.	Formeel geïmplementeerde structurele regeling voor de kosten van zorg aan ongedocumenteerde en onverzekerde patiënten.	! Dit deelresultaat is onderdeel van het Hoofdpijnenakkoord Sanering CMC-entiteiten en is afhankelijk van het nader rapport stelselwijziging. De gemiddelde jaarlijkse kosten zijn in kaart gebracht en begroot.	Q2 2025

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status		Realisatiedatum	
		Verduurzaamde exploitatie CMC, inclusief verhoogde doelmatigheid.	!	Besluiten over de verduurzaming van de exploitatie van de CMC-entiteiten zouden in Q4/2024 genomen worden, maar in het kader van de hoor- en wederhoor wordt door de regiegroep voor de afronding van haar rapportage nog gewacht op input van de entiteiten.	Q2 2025
Ingesteld duurzaam preventie-programma.	... Nog niet gestart. In afwachting van het rapport stelselwijziging Zorg, met uitzondering van een op te starten project in de preventieve zorg.	Vastgesteld nader rapport stelselwijziging, inclusief voorstellen voor flankerend beleid (zoals preventie en versterking eerstelijnszorg).	!	Het nader rapport stelselwijziging wordt gesplitst in meerdere deelrapporten. Dit deelresultaat wordt middels een beleidsnota inzake preventie opgeleverd.	Q2 2025
		Vastgestelde plannen van aanpak Preventie quick wins.	🕒	vooruitlopend op het vastgestelde rapport stelselwijziging kunnen enkele projecten voorbereid worden op het gebied van preventie.	Q2 2025
Maximaal gebruik van generieke geneesmiddelen.	🕒 Door een wijziging in het landsbesluit voor de registratie van nieuwe geneesmiddelen kunnen nieuwe generieke middelen die reeds elders geregistreerd zijn makkelijker worden geregistreerd dan voorheen. Het nieuwe registratieproces is nog geen feit, want er moet een advies komen van de Raad van Advies.	-		Na het ontvangen van het advies van de Raad van Advies zullen voor dit resultaat deelresultaten worden geformuleerd.	-
Versterkt en duurzaam geborgd aangepaste ziekte-kostenverzekeringssstelsel.	🕒 Met betrekking tot het verzekeringsstelsel is de SVB het overleg met GMN begonnen over de inschakeling van de expertise instelling. Het traject is in gang gezet. In Q2 zal het onderzoek worden uitgevoerd.	Vastgesteld nader rapport stelselwijziging, inclusief voorstellen voor flankerend beleid (zoals preventie en versterking eerstelijnszorg).	!	Het nader rapport stelselwijziging wordt gesplitst in meerdere deelrapporten. Dit deelresultaat wordt middels een evaluatie van het pakket voor de basisverzekering ziektekosten opgeleverd.	Q2 2025

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status		Realisatiedatum
		Halfjaarlijkse rapportage over het duurzame saldo van het Schommelfonds.	↗ Loopt op schema.	Q2 2025
Effectievere rolverdeling in de zorg door oprichting Curaçaose Zorgautoriteit (CZa) als economische toezichthouder naast de IVG als inspectie t.b.v. kwaliteit van de zorg, de SVB en ziektekostenverzekeraars als uitvoeringsorganisaties en de zorginstellingen en medische beroepsbeoefenaren.	⌚ De verwerking van het advies van de SER vereist meer tijd dan in eerste instantie verwacht. De aanbidding van het ontwerp is voorzien voor eind Q2.	Officieel ingestelde Curaçaose Zorgautoriteit.	⌚ De verwerking van het advies van de SER vereist meer tijd dan in eerste instantie verwacht. De aanbidding van het ontwerp is voorzien voor eind Q2.	Q2 2025

Thema

ONDERWIJS

INLEIDING

Visie

Alle leerlingen hebben gelijke toegang tot kwalitatief hoogstaand onderwijs en gelijke kansen voor persoonlijke en professionele ontwikkeling.

Samenhang

Dit thema hangt samen met de thema's Economie en Arbeidsmarkt i.v.m. de gezamenlijke doelstelling omtrent aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt.

Sustainable Development Goals

Dit thema draagt bij aan SDG 4 (Kwaliteitsonderwijs).

Eigenaar

Ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport.

Reeds opgeleverde (deel)resultaten

2023

- Eindrapport Nulmeting Curaçaos onderwijsbestel opgeleverd.
- Plan Mehorashon di Enseñansa.

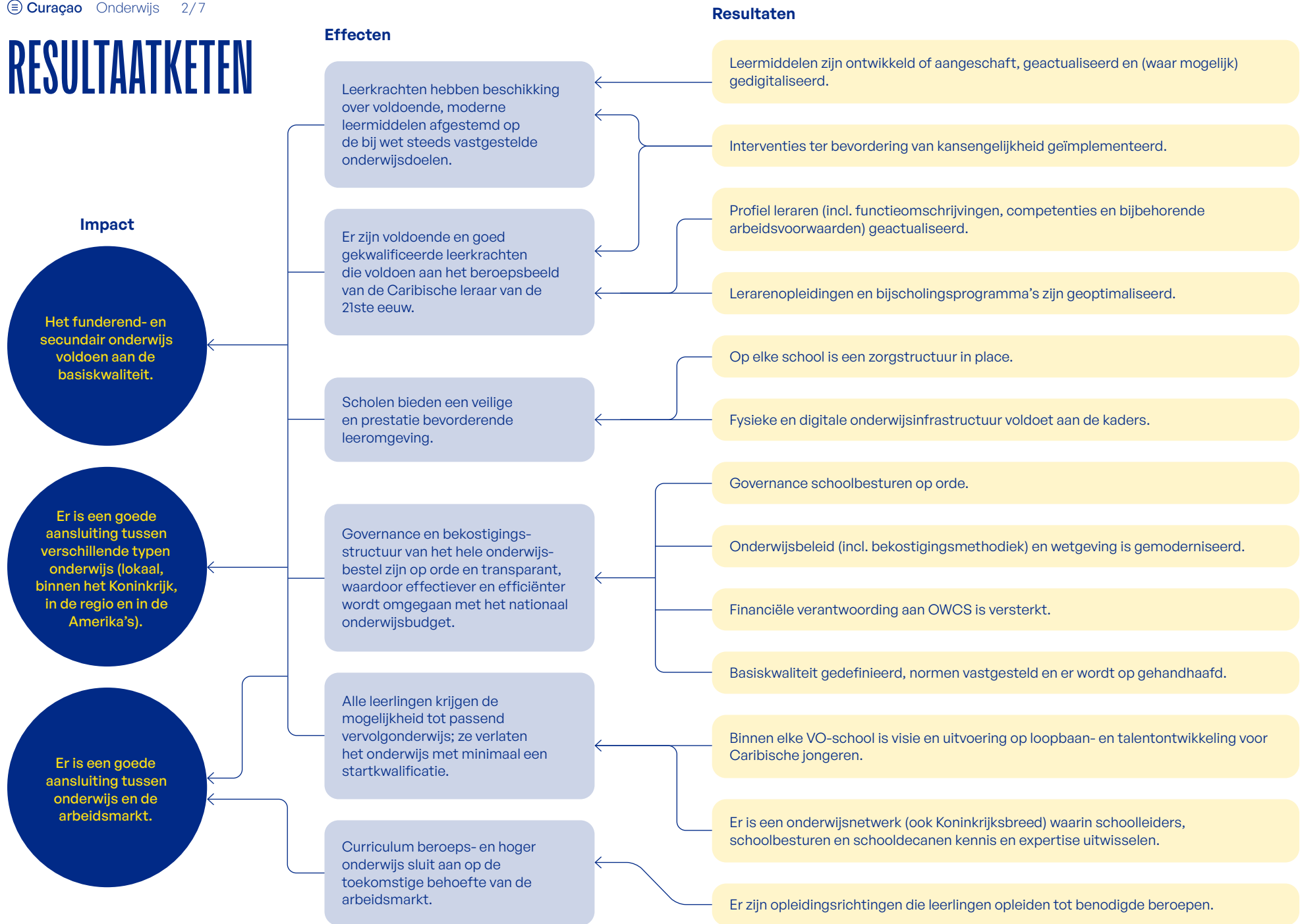
2024

- Theory of Change en Roadmap opgeleverd.
- Uitgevoerd achterstallig onderhoud scholen fase 1.

2025

- Rapporten Kansengelijkheid en basiskwaliteit

RESULTAATKETEN

RESULTATEN

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum
Algemeen voor implementatie van programma 'Mehorashon di Enseñansa' (verbetering van het onderwijs).	 Loopt op schema.	Geïnstalleerde programmamanager voor uitvoering verbeterplan onderwijs 'Mehorashon di Enseñansa' (gelinkt aan Roadmap). Gereed.	Q4 2024
Leermiddelen zijn ontwikkeld of aangeschaft, geactualiseerd en (waar mogelijk) gedigitaliseerd.	 Projecten op het gebied van leermiddelen zijn in de Roadmap opgenomen. De precieze planning volgt nog.	- Deel-/tussenproducten zijn nog in voorbereiding.	-
Interventies ter bevordering van kansengelijkheid geïmplementeerd.	 De resultaten en aanbevelingen volgend uit het nader onderzoek Kansengelijkheid in het onderwijs zijn opgeleverd en in januari 2025 gepresenteerd aan stakeholders. De aanbevelingen zijn na appreciatie van de Minister in het programma MdE opgenomen.	Deze activiteiten lopen via de Roadmap van het verbeterprogramma(PMdE) van het ministerie van OWCS. Activiteiten die in dit kader via de UA lopen, zijn apart opgenomen.	-
Profiel leraren (incl. functieomschrijvingen, competenties en bijbehorende arbeidsvoorwaarden) geactualiseerd.	 Een profiel van de Caribische leraar 21e eeuw is uitgewerkt in het Vierlandenoverleg. Het plan van aanpak Benchmark salariëring is uitgebreid met functieboek en salarisstructuur.	Nieuw functieboek en salarisstructuur geïmplementeerd. Loopt op schema.	Q2 2026
Lerarenopleidingen en bijscholingsprogramma's zijn geoptimaliseerd.	 Projecten op het gebied van leraren opleiden en bijscholen zijn in de Roadmap opgenomen en pakt Curaçao zelf op.	-	-
Op elke school is een zorgstructuur in place.	 Projecten op het gebied van zorgstructuur zijn in de Roadmap opgenomen en pakt Curaçao zelf op.	-	-

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status		Realisatiedatum
Fysieke en digitale onderwijsinfrastructuur voldoet aan de kaders.	 Loopt op schema.	Vastgesteld strategisch huisvestingsplan.	 Het spreidingsplan schoolgebouwen, onderdeel van het strategisch huisvestingsplan, is afhankelijk van het spreidingsplan onderwijsaanbod. In dit laatste traject zijn in de afgelopen tijd door het ministerie OWCS voorbereidingen getroffen en analyses gedaan.	Q4 2025
		Operationele duurzame en toekomstbestendige uitvoeringsstructuur onderhoud scholen.	 Loopt op schema.	Q3 2025
		Uitgevoerd achterstallig onderhoud scholen fase 1 en 2.	 Fase 1 is opgeleverd en de start van fase 2 is in volle gang.	Q4 2025
		Vastgestelde actieplannen voor prioriteiten Curaçao – bekostigingsmethodiek, benchmark salariering en doorontwikkelen sturingsinformatiesysteem CLOA.	 Het plan van aanpak Nieuwe Bekostigingsmethodiek is door de Raad van Ministers vastgesteld. Het plan van aanpak Functiehuis en salarisstructuur is in de laatste fase. Een aantal nadere specificaties voor het plan van aanpak Doorontwikkelen sturingsinformatiesysteem CLOA is inmiddels ontvangen en wordt doorgenomen. Deze laatste twee plannen zijn daardoor nog niet vastgesteld.	Q2 2025
Governance schoolbesturen op orde.	 Loopt op schema	Vastgesteld plan van aanpak Opleiding Governance voor Schoolbesturen en schoolleiders	 Loopt op schema.	Q3 2025

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum	
Onderwijsbeleid (incl. bekostigingsmethodiek) en wetgeving is gemoderniseerd.	 Het plan van aanpak Bekostigingsmethodiek is in februari vastgesteld door de Raad van Ministers. De plannen van aanpak Doorontwikkelen sturingsinformatiesysteem CLOA en Functiehuis en salarisstructuur zijn nog niet vastgesteld.	Vastgestelde actieplannen voor prioriteiten Curaçao – bekostigingsmethodiek, benchmark salariering en doorontwikkelen sturingsinformatiesysteem CLOA.	 Het plan van aanpak Nieuwe Bekostigingsmethodiek is door de Raad van Ministers vastgesteld. Het plan van aanpak Functiehuis en salarisstructuur is in de laatste fase. Een aantal nadere specificaties voor het plan van aanpak Doorontwikkelen sturingsinformatiesysteem CLOA is inmiddels ontvangen en wordt doorgegenomen. Deze laatste twee plannen zijn daardoor nog niet vastgesteld.	Q2 2025
		Sturingsinformatiesysteem CLOA fase 2 geïmplementeerd.	 Een aantal van de nadere specificaties voor het plan van aanpak Doorontwikkelen sturingsinformatiesysteem CLOA is inmiddels ontvangen en wordt doorgenomen. Na vaststelling kan het project starten.	Q1 2027
		Nieuwe bekostigingsmethodiek geïmplementeerd.	 Loopt op schema. Het plan van aanpak is in februari vastgesteld door de Raad van ministers, het project gaat van start.	Q2 2026
		Nieuw functieboek en salarisstructuur geïmplementeerd.	 Het plan van aanpak wordt ter vaststelling aangeboden aan de Raad van Ministers	Q2 2026
Financiële verantwoording aan het ministerie van OWCS is versterkt.	 Financiële verantwoording aan het ministerie van OWCS van door overheid bekostigde schoolbesturen, onderwijsstichtingen en overige onderwijsinstellingen zal na implementatie van de nieuwe bekostigingsmethodiek (inclusief de bekostigingsmodule in het sturingsinformatiesysteem CLOA) zijn versterkt.	Vastgestelde actieplannen voor prioriteiten Curaçao – bekostigingsmethodiek, benchmark salariering en doorontwikkelen sturingsinformatiesysteem CLOA.	 Het plan van aanpak Nieuwe Bekostigingsmethodiek is door de Raad van Ministers vastgesteld. Het plan van aanpak Functiehuis en salarisstructuur is in de laatste fase. Een aantal nadere specificaties voor het plan van aanpak Doorontwikkelen sturingsinformatiesysteem CLOA is inmiddels ontvangen en wordt doorgegenomen. Deze laatste twee plannen zijn daardoor nog niet vastgesteld.	Q2 2025

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status		Realisatiedatum
Basiskwaliteit gedefinieerd, normen vastgesteld en er wordt op gehandhaafd.	 De resultaten en aanbevelingen volgend uit het nader onderzoek Basiskwaliteit in het onderwijs zijn in januari 2025 gepresenteerd aan stakeholders. De aanbevelingen zijn na appreciatie van de Minister in het programma MdE opgenomen. Verschillende projecten heeft Curacao al opgestart	Nieuwe bekostigingsmethodiek geïmplementeerd.	 Loopt op schema. Het plan van aanpak is in februari vastgesteld door de Raad van ministers, het project gaat van start.	Q2 2026
		Nieuw functieboek en salarisstructuur geïmplementeerd.	 Het plan van aanpak wordt ter vaststelling aangeboden aan de Raad van Ministers	Q2 2026
		Aanbevelingen van onderzoeken Kansengelijkheid en Basiskwaliteit geapprecieerd en (waar overgenomen) opgenomen in het Programma Mehorashon di Ensenansa en geïmplementeerd.	 Het Rapport verbetering kansengelijkheid geeft 10 aanbevelingen en het Rapport Basiskwaliteit geeft 18 aanbevelingen. De aanbevelingen zijn opgenomen in het Programma Mehorashon di Enseñansa en worden gezien als belangrijke prioriteiten voor 2025. Hierbij kan gedacht worden aan ondermeer professionalisering docenten, experiment huiswerkvrije school / onderwijstijdverlenging, verbetering van het curriculum, afstudeerstreams in Nederlands, Engels, Papiamentu (en eventueel Spaans) als instructietaal.	Q1 2026
		Vastgestelde actieplannen voor prioriteiten Curaçao – bekostigingsmethodiek, benchmark salariering en doorontwikkelen sturingsinformatiesysteem CLOA.	 Het plan van aanpak Nieuwe Bekostigingsmethodiek is door de Raad van Ministers vastgesteld. Het plan van aanpak Functiehuis en salarisstructuur is in de laatste fase. Een aantal nadere specificaties voor het plan van aanpak Doorontwikkelen sturingsinformatiesysteem CLOA is inmiddels ontvangen en wordt doorgenomen. Deze laatste twee plannen zijn daardoor nog niet vastgesteld.	Q2 2025
		Nieuw functieboek en salarisstructuur geïmplementeerd.	 Het plan van aanpak wordt ter vaststelling aangeboden aan de Raad van Ministers	Q2 2026

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum
Binnen elke Voortgezet Onderwijs-school is visie en uitvoering op loopbaan- en talentontwikkeling voor Caribische jongeren.	 Dit resultaat wordt binnen in het Vierlandenoverleg geadresseerd.	-	-
Er is een onderwijsnetwerk (ook Koninkrijksbreed) waarin schoolleiders, schoolbesturen en schooldecanen kennis en expertise uitwisselen.	 Dit resultaat wordt binnen in het Vierlandenoverleg geadresseerd.	-	-
Er zijn opleidingsrichtingen die leerlingen opleiden tot benodigde beroepen.	 Dit resultaat wordt binnen in het Vierlandenoverleg geadresseerd.	-	-

Thema

OVERIGE MAATREGELEN

RESULTATEN

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum
Er wordt een integrale doorlichting van het stelsel van toezicht (wet- en regelgeving, toezichtbeleid) op de financiële markten uitgevoerd door een externe onafhankelijke partij. Op basis van de uitkomsten van deze doorlichting worden maatregelen geformuleerd om tekortkomingen te adresseren.	...	-	-
Er vindt modernisering plaats van bekende tekortkomingen in wet- en regelgeving, in ieder geval invoering Depositogarantiestelsel DGS en modernisering resolutieraamwerk). Overzicht van welke wetgeving zou moeten worden aangepast, vervolgens aanpassing, besluitvorming en implementatie van de wetgeving.	...	-	-

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum
De governance van de CBCS wordt versterkt, conform internationale best practices waaronder door het scheiden van verschillende taken binnen de CBCS.	... Als onderdeel van de afspraken in het kader van de Ennia-resolutie (i.c. het Hoofdpijnenakkoord d.d. 15 december 2023 en de daarop betrekking hebbende moties van de Staten), zijn en worden door de CBCS de nodige hervormingen doorgevoerd ter versterking van het toezicht op de financiële sector, zoveel mogelijk rekening houdend met IMF adviezen. De kwaliteit van de doorgevoerde hervormingen in het toezicht en regelgevend kader worden in 2026 geëvalueerd via een Financial Sector Assessment Program (FSAP), die op verzoek van de CBCS wordt uitgevoerd. Gezien de zelfstandige positie van centrale banken van Aruba, Curaçao en Sint Maarten, wordt er in het kader van het Landspakket curacao uitgegaan van de evaluatie door het IMF	- Als onderdeel van de afspraken in het kader van de Ennia-resolutie (i.c. het Hoofdpijnenakkoord d.d. 15 december 2023 en de daarop betrekking hebbende moties van de Staten), zijn en worden door de CBCS de nodige hervormingen doorgevoerd ter versterking van het toezicht op de financiële sector, zoveel mogelijk rekening houdend met IMF adviezen. De kwaliteit van de doorgevoerde hervormingen in het toezicht en regelgevend kader worden in 2026 geëvalueerd via een Financial Sector Assessment Program (FSAP), die op verzoek van de CBCS wordt uitgevoerd. Gezien de zelfstandige positie van centrale banken van Aruba, Curaçao en Sint Maarten, wordt er in het kader van het Landspakket curacao uitgegaan van de evaluatie door het IMF.	-
Duurzaam verankerd Sociaal Vormingstraject met voldoende stageplaatsen.	↗ Loopt op schema.	Vastgesteld plan van aanpak voor Leerwerktraject voor 2025 en 2026. ↗ De laatste versie van het nieuwe plan van aanpak is gedeeld voor akkoord. De verwachting is dat dit op korte termijn zal worden vastgesteld. Tot die tijd geschiedt de uitvoering op basis van een tussentijds plan van aanpak. In de nieuwe aanpak is meer ruimte voor de behoeften van de jongeren en de groepsgrootte.	Q3 2025
Moderne rechtspositie en voldoende doorstroommogelijkheden voor Caribische militairen door een vastgestelde gemoderniseerde rechtspositieregeling, inclusief wettelijke inkadering en doorstroommogelijkheden.	↗ Loopt op schema.	Vastgestelde gemoderniseerde rechtspositieregeling, inclusief wettelijke inkadering en doorstroommogelijkheden. ↗ In nauwe samenwerking tussen de projectleider en afgevaardigden van Curaçao zijn conceptteksten voor een landsverordening en een landsbesluit ten behoeve van de rechtspositie van de Curaçaose militie tot stand gebracht. De conceptteksten worden samen met toelichtende teksten op korte termijn aangeboden voor een wetgevingstoets en parlementaire behandeling.	Q4 2025

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum
Effectief beheer en toezicht op het functioneren van het Criminaliteitsfonds door herziene en vastgestelde handboeken en een aangepaste Landsverordening Criminaliteitsbestrijdingsfonds.	 Door wijzigingen in de personele bezetting staat de realisatie van de afspraken onder druk. Hierdoor zijn het Handboek en het Beleidsplan 2025 nog niet afgerond. De focus ligt nu op de werving van de nieuwe medewerkers.	Herziene en vastgestelde handboeken. Het herziende Handboek is al eerder op onderdelen aangepast doch nog niet goedgekeurd. De verkorte procedure aanvraag door Uitvoeringsorganisaties als verzoekende organisatie voor (mede)financiering via het CF is eind januari 2025 aan de Uitvoeringsorganisaties bekend gemaakt. Deze verkorte procedure zal in het nieuwe Handboek opgenomen worden.	Q2 2025
		Aangepaste Landsverordening Criminaliteits Nog niet gestart.	-
Optimale bescherming persoonsgegevens binnen het Koninkrijk door het opstellen van een concept-wetsontwerp dat gereed is voor behandeling conform de wetgevingsprocedure en duidelijkheid over het bijstandsverzoek van de landen van 14 december 2022.	 Gezien de reikwijdte van het harmoniseren van de bescherming van persoonsgegevens heeft de Raad van Ministers van Curaçao een interministeriële commissie en werkgroep ingesteld waarin de werkzaamheden worden voorbereid en gemonitord, waardoor de minister van Justitie geen mandaat (meer) heeft om hierover in het JVO besluiten te nemen. In het volgende JVO wordt besproken hoe met het besluit van de Curaçaose Raad van Ministers wordt omgegaan.	Opgesteld concept-wetsontwerp dat gereed is voor behandeling conform de wetgevingsprocedure. Hoofdstuk 4 van het wetsontwerp is in concept gereed, maar nog niet gedeeld of aangeboden aan het JVO. Er is gestart met het samenvoegen van de afzonderlijke hoofdstukken tot één concept-wetstekst.	Q4 2025
		Duidelijkheid over het bijstandsverzoek van de landen van 14 december 2022. De procedure voor de werving en aanstelling van een coördinator en wetgevingsjurist is vertraagd, net als het opstellen van een verkort plan van aanpak voor een bijdrage van TWO.	Q4 2024
Inzicht in realistische operationele uitvoeringscapaciteit voor meest vitale sectoren van de rechtsstaat door het opstellen van een instroomplanning en instroomopgave voor het OM.	 De afronding van het meerjarig instroomplan voor het OM is in afwachting van de vaststelling van het functieboek van het OM. De werving voor kritische functies die na 1 januari 2023 vacant zijn geworden, loopt.	Opgesteld meerjarig instroomplan voor het OM. Meerjarig instroomplan voor het OM is in afwachting van de vaststelling van het functieboek van het OM. Het OM werft voor kritische functies voor personeelsleden die de dienst na 1 januari 2023 hebben verlaten op grond van een RvM-besluit van 20 december 2023.	Q4 2025

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum
Aanbod van onlinekansspelen vanuit Curaçao is gereguleerd en de aanbieders betalen de verschuldigde belastingen en licentievergoedingen.	⌚ De LOK is op 24 december 2024 gepubliceerd en in werking getreden. De definitieve vaststelling van processen, procedures, modellen en beleidsregels moet nog geschieden. De modelvergunningen voor de Curacao gaming authority zijn in concept met TWO gedeeld voor advies. Het opstellen van het inrichtingsplan voor de nieuwe organisatie door de toezichthouder is vertraagd. Start implementatie nu voorzien in Q1 2025.	Effectief functionerende toezichthouder. ⌚ Om de nieuwe organisatiestructuur effectief te implementeren, heeft de Curacao Gaming Authority gekozen voor een tijdspad dat in Q2 2025 gereed zal zijn. Dit biedt de gelegenheid om de conceptstructuur en het functiehuis intern grondig te beoordelen, zodat de CGA weloverwogen beslissingen kan nemen. De werving en selectie van werknemers ter versterking van de toezichthouder (CGA) is reeds van start gegaan in Q1 2025.	Q2 2025
		Gepubliceerde Landsverordening op de Kansspelen. ✓ De LOK is op 17 december 2024 door de Staten geaccordeerd. Op 24 december 2024 is de LOK gepubliceerd en in werking getreden. De adviezen van TWO op de concept verordening zijn deels overgenomen. Dit deelproduct is afgerond en komt in de volgende UA/UR niet meer terug.	Q1 2025
		Vastgestelde en ingevoerde processen, procedures, modellen en beleidsregels. ⌚ Vergunningsverleningsproces onder de LOK wordt momenteel bewerkt. Zodra de eindversie van het vergunning-verleningsproces onder de LOK gereed is, zal deze worden gedeeld met de TWO voor advies. De modelvergunningen onder de LOK zijn gedeeld met de TWO voor advies. Zodra de eindversies van de beleidsregels onder de LOK gereed zijn zullen deze worden gedeeld met de TWO voor advies.	Q1 2025

Implementation agenda and Implementation report Country package

SINT MAARTEN

1 April — 30 September 2025

CONTENTS

1. Contents	2	10. Economy	48
		Introduction	49
2. Introduction	4	Result Chain	50
		Results	51
3. Glossary	7	11. Healthcare	54
4. Symbols	8	Introduction	55
5. Overview Themes	9	Result Chain	56
		Results	57
6. Financial management	10	12. Education	61
Introduction	11	Introduction	62
Result chain	12	Result Chain	63
Results	13	Results	64
7. Costs and effectiveness in the public sector	19	13. Rule of law and other measures	66
Introduction	20	Introduction	67
Result chain	21	Result Chain	68
Results	22	Results 1	69
8. Taxation	30	Results 2	71
Introduction	31		
Result Chain 1	32		
Results 1	33		
Result Chain 2	35		
Results 2	36		
9. Labour market and social security	39		
Introduction	40		
Result Chain	41		
Results	42		

Sint Maarten and the Netherlands jointly implement the Country Package Sint Maarten, based on the Mutual Arrangement for Cooperation on Reforms.

The cover page of the Implementation Agenda and Implementation Report shows the Brown Pelican. This is the national symbol of Sint Maarten, it symbolizes resilience and adaptability. This is what Sint Maarten, supported by the Netherlands, strives for when implementing the reforms as described in the Country Package: a more resilient economy and society. The Implementation Agenda and Implementation Report outline the plans and progress made in the reforms. This process is symbolized by the pencil: the Brown Pelican is ready to set and follow the lines. Lastly, the colors used are the colors of the Sint Maarten National Development Vision 2020-2023 and Beyond: Growing Stronger Together.

INTRODUCTION

On December 22, 2020, Sint Maarten and the Netherlands signed the Country Package Sint Maarten. This Country Package contains a broad palette of reforms. It aims to contribute to the resilience of the economy and society. The Country Package includes reforms in the areas of financial management, public sector, taxation, the financial sector, economy, healthcare, education and rule of law.

The cooperation between Sint Maarten and the Netherlands for the Country Package was given a legal basis on April 4, 2023 in the Mutual Arrangement for Cooperation on Reforms. This arrangement has an initial term of four years with the possibility of extension. Ownership, equality and commonality are the guiding principles of the Mutual Arrangement.

The reforms from the Country Package are periodically elaborated in an Implementation Agenda, with concrete steps to be taken to realize the reforms. Progress is also reported periodically in an Implementation Report. This agenda and report are jointly prepared and adopted by Sint Maarten and the Netherlands. This is the first 2025 Implementation Agenda and Report.

Coherence

Adopted in 2022, the National Development Vision 2020-2030 and beyond (NDV) formulates the national development for Sint Maarten. This vision consists of three themes and 25 goals, namely:

- Theme 1: A compassionate and united society.
- Theme 2: A strong and resilient economy.
- Theme 3: A safe, secured, decisive and independent nation.

These themes and goals find consistency with the Sustainable Development Goals 2020 (SDG). For the realization of the vision of the NDV, the Country Package provides guidance. The multi-year reform package offered by the Country Package envisions

structural support in the elaboration of some of the goals of the NDV and implementation of the priority SDG in Sint Maarten. Because the NDV is a document created by the people of Sint Maarten for the benefit of the people of Sint Maarten, for that reason this is a guiding document that formulates the end goal and inspires all to bring about a better Sint Maarten.

Summary

While this document provides a full overview of planned results and progress made for each theme, a few major developments are highlighted here.

Sint Maarten has made notable progress in improving financial management. The implementation of the new financial system is on schedule, with the Go Live date set for April 1, 2025. The Financial Legal Framework has been established, and adjustments to optimize financial regulations are planned for implementation by the fourth quarter of 2025. Key financial processes have been designed, and their technical implementations are progressing as planned, aiming for completion by the fourth quarter of 2026. These developments are expected to significantly enhance the transparency and efficiency of the financial administration.

Efforts to further strengthen the digitalization of government processes are advancing. The project “Revitalizing the IT department” is ongoing and the improvements in IT infrastructure and data management are contributing to a more efficient and transparent public administration.

In the area of taxation, the Project Management Team “transformation tax

administration” has been established and is executing a comprehensive two to three-year plan to modernize the tax system. This transformation is aimed at creating a more efficient and compliant tax administration.

The analysis of the current labor market policies and the study on the sustainability of the social security system have led to the development of an integrated strategic plan. The objective of this plan is to implement seven reforms aimed at reducing employee risk, increasing financial sustainability of the social security system, improving procedural efficiencies, and fighting poverty. Thereby ensuring that Sint Maarten can effectively address its long-term social security and labor market challenges. Implementation of the recommendations from this analysis will begin in the upcoming period. As part of broader efforts to strengthen economic resilience, the Agri Loan and Farming Project initiatives play a vital role in enhancing food security and creating sustainable employment. These projects are closely aligned with ongoing labor market and social security reforms, supporting a coordinated approach to national development.

By investing in agriculture, Sint Maarten aims to reduce import dependency, stimulate local entrepreneurship, and promote self-sustaining growth. These

efforts are complemented by other initiatives, such as skills development programs and small business support, reinforcing the country’s commitment to building a more inclusive and resilient economy.

Regarding health care, work has continued over the past period on the consideration of the regulations around a general health insurance (SAAHA - Sustainable And Affordable Healthcare Act). Sint Maarten will continue with preparations for SAAHA to come into effect on January 1, 2026 for which it is needed that legislation has been approved by July 1st 2025. The awareness campaign aimed at broader acceptance and understanding among the population will start simultaneously with the implementation.

Efforts to strengthen the education system are ongoing, with a focus on enhancing data-driven policymaking. A registration system for education data is being developed alongside a detailed action plan to improve educational outcomes. These initiatives aim to create a more responsive and effective education system that aligns with the needs of the labour market.

Reading guide

This updated Implementation Agenda and Implementation Report follows a set format for each theme chapter, combining planning and progress information.

Each theme begins with an introduction, describing the connection with other national policy documents and the Sustainable Development Goals, and results already achieved are listed. This is followed by a results chain, visualizing the link between intended results and long term objectives. In the implementation of the Country Package, the focus is on achieving the results in Sint Maarten. The Netherlands supports this through the Temporary Working Organization (TWO). However, a result is not a goal in itself: it is necessary to bring about certain effects and generate impact. By naming the intended effects and impact, the objectives from the Country Package are made concrete. Underlying assumptions about the achievement of

goals are made explicit in this visualization, providing an unambiguous picture of the path toward the goals. On the basis of this result chain, it can be further mapped out to what extent the implemented efforts have the desired effect and whether this brings the goals closer.

After the result chain, for each theme, details are provided on the planned realization of the results (as far as worked out yet). A result is often developed with and through partial and intermediate results. These are realized with a shorter time horizon and already provide added value more quickly with a view to the realization of longer-term results and effects. The overview in this document presents the planning of the partial results, as well as the progress of the realization of the overarching result.

This document does not yet report on the realization of the effects from the results chain. Making the effects measurable

requires availability of data, a baseline measurement and monitoring capacity. Because there is currently insufficient insight into the availability and quality of the right data, this is not yet reported on.

Dr. Luc F.E. Mercelina, Prime Minister of Sint Maarten

F.Z. Szabó, State Secretary of the Interior and Kingdom Relations

GLOSSARY

Activity

Actions, proceedings, work

The work that needs to be done to realize intermediate results. Each Implementation Agenda, activities are concretized and realized accordingly. Activities usually take several weeks to several months.

Coherence

Coherency, cohesion, connection

Connection between the Country Package and national policies and interventions of Sint Maarten (including SDGs).

Effect

Benefit, outcome

Measurable, positive changes that the Country Package aims to realize, caused by the results. It often takes several years to reach the desired level (depending on complexity, ambition and available capacity).

Impact

Goal, purpose, objective

Concise elaboration of the goals of the Country Package for the specific theme and when it is seen as successful.

Intermediate result

Component, deliverable, intermediate step, partial result

Component of a result, and the output of realized activities. Intermediate results are delivered in the interim and updated in each Implementation Agenda. It often takes several months until a year to realize them.

Owner

Commissioning authority

The ministry of Sint Maarten that is responsible for the realization of a theme and underlying results.

Result

Output, product

The elements that are needed to be able to realize certain effects. Results are often combinations of people, processes and systems. It usually takes a year or more to realize results.

Vision

Intentions

Brief description of the vision for the future on this theme, to which the Country Package contributes, based on the objectives of the Country Package.w

SYMBOLS

The following symbols are used in this document to indicate the progress of the Country Package on the level of results and intermediate results.

Ready

This (intermediate) result has been delivered and is ready. It will be moved to the list with “Completed results” in the next version of this report.

On schedule

The progress on this (intermediate) result is on schedule, no further measures or discussion needed.

Point of attention

The progress on this (intermediate) result is not on schedule. There are many, or large, challenges to deal with, which form a risk for timely realization of the planned effects. Therefore, attention and/or decision making by ministers is needed.

Not on schedule

The progress on this (intermediate) result is not on schedule. Underlying activities are facing issues related to planning, quality or scope. These issues are solvable; TWO and the counterparts in Sint Maarten are making arrangements to get back on schedule or discussing new deadlines.

Not started yet

The underlying activities that are supposed to contribute to the realization of this (intermediate) result have not started yet.

OVERVIEW THEMES

A.

Theme

FINANCIAL MANAGEMENT

INTRODUCTION

Vision

The reforms and measures related to financial management aim to achieve that the budget cycle is efficient and effective, which means that the national government is 'in control' of the public finances and is adequately accountable to the parliament.

Coherence

This theme of the Country Reform Package aligns with National Development Vision theme 3 (A safe, secured, decisive and independent nation), goals 22 and 23. It further contributes to the implementation of Sustainable Development Goal 17 (Strengthen the means of implementation and revitalize the Global Partnership for Sustainable Development).

Owner

Ministry of Finance.

Completed intermediate results

2022

- IST and SOLL of the financial processes elaborated, including the functional requirements and wishes for an integrated financial (ERP) system.
- Review of the budget process completed.
- Clean-up of the balance sheet and interim accounts.
- Catch-up preparation of annual accounts 2019, 2020, 2021.
- Strengthening the capacity of the financial function of the Ministry of Finance.

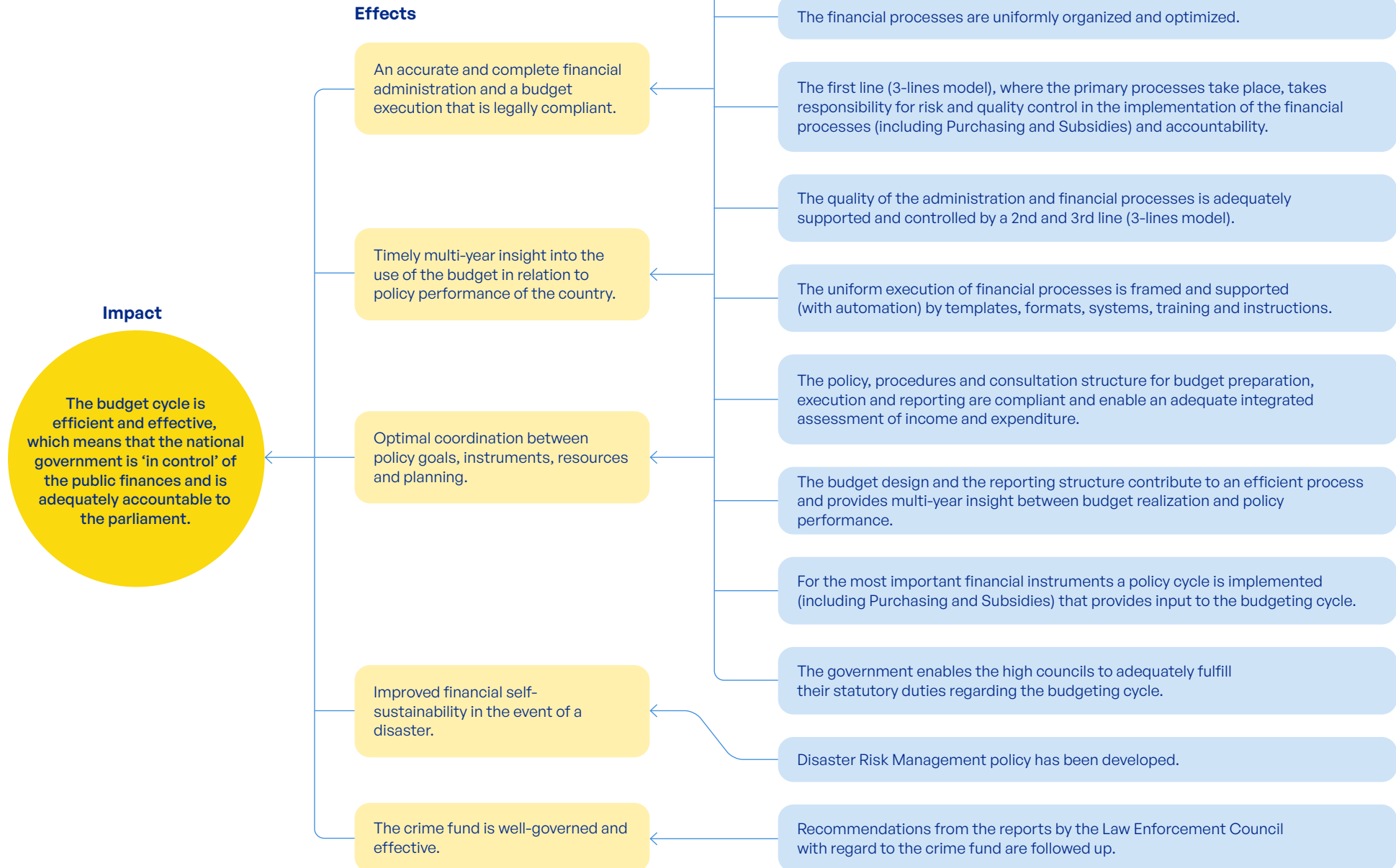
2023

- Improvements in the process and lead time for delivery and audit of annual accounts.

2024

- Period closings and internal controls set up.
- Budgetary policy and budget rules established.
- Budget preparation planning drawn up.
- A central receipt of all invoices at the Ministry of Finance.
- Financial Legal Framework was established.
- Adjustments to optimize the financial regulations in 2025 and 2026, have been identified.
- A functional and technical design and a design of a risk and control framework for the SOLL of the most important financial work processes has been established.
- The control framework for the IST has been designed and implemented.

RESULT CHAIN

RESULTS

Planned	Status	Intermediate results & status			Planned realization date
The legislation, accounting regulations and frameworks for financial management, reporting and control have been optimized.	 Conform the program plan a Financial Legal Framework and optimized financial regulations are prepared, established and implemented to improve compliance with applicable regulations.	An established Financial Legal Framework.	✓	The project deliverables are approved by the steering committee.	Q4 2024
		Adjustments to optimize the financial regulations in 2025 and 2026, have been identified.	✓	The project deliverables are approved by the steering committee.	Q4 2024
		The optimized financial regulations have been implemented.		Based on the results of the analyses the adjustments to the financial regulations will take place in 2025 and 2026.	Q4 2026
The financial processes are uniformly organized and optimized.	 Conform the program plan financial work processes will be designed, established and implemented.	A functional and technical design for the SOLL of the most important financial work processes.	✓	The project deliverables are approved by the steering committee.	Q4 2024
		The most important financial work processes have been established (AO).		The processes are ready to be formalized by CoM.	Q2 2025
		The most important financial work processes have been technically implemented, in line with the new financial system.		Based on the design the technical implementation first takes place for the most important processes.	Q4 2025
		The other financial work processes have been designed, established (AO) and technically implemented, in line with the new financial system.		In a later fase of the program also the other work processes will be designed, established and implemented.	Q4 2026

Planned	Status	Intermediate results & status		Planned realization date
The first line (3-lines model), where the primary processes take place, takes responsibility for risk and quality control in the implementation of the financial processes (including Purchasing and Subsidies) and accountability.	 Conform the program plan a control frame work will be designed, established and implemented for the current IST and the future SOLL situation.	A design of a risk and control framework for the SOLL of the most important financial work processes.	 The project deliverables are approved by the steering committee.	Q4 2024
		Internal control checks of the IST of the most important processes are implemented and being executed by the 1st line.	 The control framework for the IST has been designed and implemented.	Q4 2024
		A risk and control framework for the most important financial work processes has been established.	 The framework is ready to be formalized by CoM.	Q2 2025
		A well-functioning risk and control framework for the most important financial work processes has been implemented.	 Based on the design the implementation first takes place for the most important processes.	Q4 2025
			In a later phase of the program also the control framework for the other processes will be designed, established and implemented.	Q4 2026

Planned	Status	Intermediate results & status		Planned realization date
The quality of the administration and financial processes is adequately supported and controlled by a 2nd and 3rd line (3-lines model).	 Despite the delay in the design of the organizational structure, the planning is still geared towards implementation in Q1 2026.	Internal control checks of the IST of the most important processes are implemented and being executed by the 2nd & 3rd lines.	 The internal control checks by the 2nd line have started, but need further improvement in 2025.	Q4 2025
		Design for the organizational structure of the financial organization (1st, 2nd and 3rd line) based on new policy-based budget cycle, SOLL process design and Cartac recommendations.	 The delay in the formalization of the design of the new policy-based budget cycle has subsequently led to a delay in the design of the organizational structure.	Q3 2025
		Concerning the critical functions, the new organizational structure of the financial organization is established and implemented.	 After the analyses formalization and implementation can take place.	Q1 2026
The uniform execution of financial processes is framed and supported (with automation) by templates, formats, systems, training and instructions.	 Conform the program plan the current financial system and other connecting systems will be replaced by one integrated IT solution that supports the execution of the financial processes.	Foundational set up and go live of Microsoft Dynamics 365 Finance & Operations, replacing the current financial administration system, Decade.	 Due to technical issues the required testing of the foundational set up takes longer. The go live date has shifted from April 1 st to June 1 st .	Q2 2025
		Optimal implementation of the financial processes and their controls through appropriate configurations of these processes in Microsoft Dynamics 365 Finance & Operations, CRM (and / or Azure), supplemented by effective integration of these processes into the organization.	 After the foundational set up and the go live, further development and integration will take place.	Q4 2025

Planned	Status	Intermediate results & status		Planned realization date
The policy, procedures and consultation structure for budget preparation, execution and reporting are compliant and enable an adequate integrated assessment of income and expenditure.	 Despite the delay in the procurement of the external support for design and implementation, the planning is still geared towards Budget 2026 & 2027.	Principles, design, process, roadmap of improving towards a policy-based budget cycle (multi-annual budgeting), regarding Budget 2026 & 2027 established.	 The project has started, but the procurement of the external support, to help with the design, took longer than expected. Although this delay, the planning is still focused on the implementation of the first phase in Budget 2026.	Q4 2025
		Completion of the first phase of plateau 1 of improving towards a policy-based budget cycle (multi-annual budgeting), regarding Budget 2026.	 The project has started, but the procurement of the external support, to help with the design, took longer than expected. Although this delay, the planning is still focused on the implementation of the first phase in Budget 2026.	Q4 2025
		Completion of the second phase of plateau 1 of improving towards a policy-based budget cycle (multi-annual budgeting), regarding Budget 2027.	 Plateau 1 is divided in two phases to manage the impact of the project on the organization. After completion of the first phase, the second phase can start.	Q3 2026
		Completion of the first phase of plateau 1 of improving towards a policy-based budget cycle (multi-annual budgeting), regarding the annual report 2026.	 The annual report 2026 will mirror the changes made in plateau 1 for budget 2026.	Q3 2027

Planned	Status	Intermediate results & status		Planned realization date
The budget design and the reporting structure contribute to an efficient process and provides multi-year insight between budget realization and policy performance.	 Despite the delay in the procurement of the external support for design and implementation, the planning is still geared towards Budget 2026 & 2027.	Completion of the first phase of plateau 1 of improving towards a policy-based budget cycle (multi-annual budgeting), regarding Budget 2026.	 The project has started, but the procurement of the external support, to help with the design, took longer than expected. Although this delay, the planning is still focused on the implementation of the first phase in Budget 2026.	Q4 2025
		Completion of the second phase of plateau 1 of improving towards a policy-based budget cycle (multi-annual budgeting), regarding Budget 2027.	 Plateau 1 is divided in two phases to manage the impact of the project on the organization. After completion of the first phase, the second phase can start.	Q3 2026
		Completion of the first phase of plateau 1 of improving towards a policy-based budget cycle (multi-annual budgeting), regarding the annual report 2026.	 The annual report 2026 will mirror the changes made in plateau 1 for budget 2026.	Q3 2027
For the most important financial instruments a policy cycle is implemented (including Purchasing and Subsidies) that provides input to the budgeting cycle.	 For the time being, this result is contributed by the other deliverables. The planned improvements in financial management, such as organizing the purchasing process, the subsidy process and implementing improvements in the budget and accountability process, will contribute directly and indirectly to an improvement of the policy cycle.	-	 For the time being, this result is contributed by the other deliverables. The planned improvements in financial management, such as organizing the purchasing process, the subsidy process and implementing improvements in the budget and accountability process, will contribute directly and indirectly to an improvement of the policy cycle. To manage the impact on the organization, the program first focuses on improving financial management, which will also form the bases for later improvements in financial policy.	-

Planned	Status	Intermediate results & status		Planned realization date
The government enables the high councils to adequately fulfill their statutory duties regarding the budgeting cycle.	... For the time being, this result is contributed by the other deliverables. The planned improvements in financial management, such as optimizing accounting regulations, the design and control of the financial work processes by means of the 3-lines model and the implementation of improvements in the budget process/design, will help the high councils of state to fulfill their statutory duties.	-	... For the time being, this result is contributed by the other deliverables. The planned improvements in financial management, such as optimizing accounting regulations, the design and control of the financial work processes by means of the 3-lines model and the implementation of improvements in the budget process/design, will help the high councils of state to fulfill their statutory duties. At this point in time no certain activities have been recognized, other then the activities that already are part of the program.	-
Disaster Risk Management policy has been developed.	! The Financial Stability Plan draft is ready but delayed for government discussions, extending the deadline.	Develop Disaster Risk Management policy.	⌚ The draft legislation for the Financial Stability Plan has been completed, but has not yet been adopted due to internal discussions on how to best proceed with this activity. The draft legislation is to be discussed with the new incoming government and then decided whether this activity will remain in implementation agenda. The deadline was moved for this reason.	Q3 2024
Recommendations from the reports by the Law Enforcement Council with regard to the crime fund are followed up.	! This initiative has been delayed with no updates received. Given the importance of regulating the crime fund, it remains a key area of focus.	The crime fund is fully set up and effectively managed and all recommendations are properly followed up.	⌚ This initiative has experienced delays beyond the original schedule. Given the critical importance of properly regulating the crime fund and the potential consequences of insufficient oversight, this initiative continues to be prioritized and remains a key focus of attention moving forward.	Q2 2025

Theme

COSTS AND EFFECTIVENESS IN THE PUBLIC SECTOR

INTRODUCTION

Vision

The reforms and measures related to cost and public sector effectiveness aim to: 1) increasing the efficiency of the public sector by reducing the public wage bill (in line with the Caribbean average of 10 percent of GDP) and reducing the cost of the public sector overall, and 2) increase the quality and effectiveness (including execution power) of the public sector.

Coherence

This theme of the Country Reform Package aligns with National Development Vision theme 3 (A safe, secured, decisive and independent nation), goals 14, 17 and 22. It further contributes to the implementation of Sustainable Development Goal 17 (Strengthen the means of implementation and revitalize the Global Partnership for Sustainable Development).

Owner

Ministry of General Affairs, Ministry of Tourism, Economic Affairs, Transport and Telecommunication.

Completed intermediate results

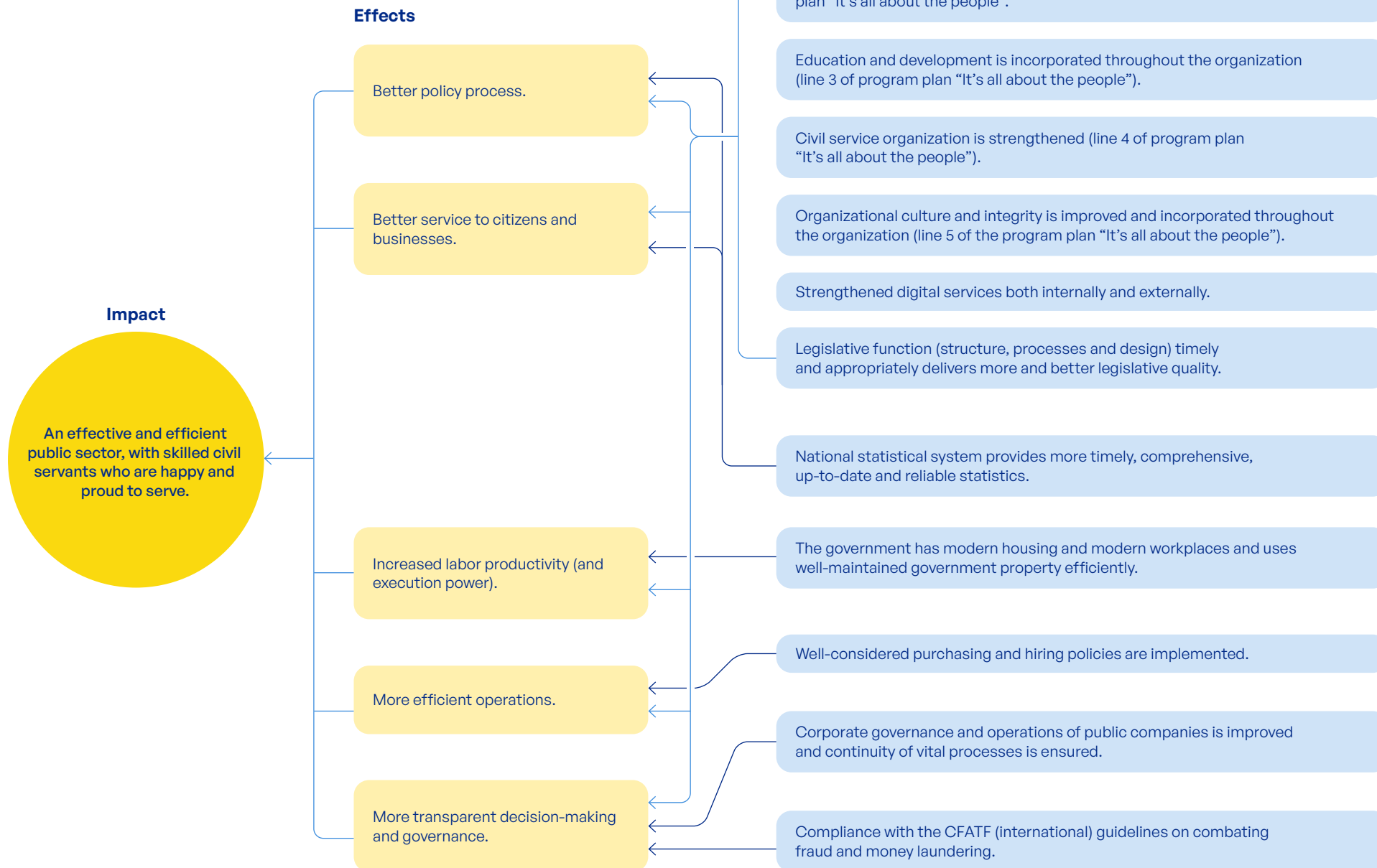
2023

- ICT Incident management process implemented.
- ICT Service request process implemented.
- Software License strategy implemented.
- Employee Satisfaction and Exit survey conducted.
- Management training Sint Maarten Government conducted.
- Review of legislation Sint Maarten conducted.

2024

- Subsidy granted to connect legal department to legal databases and literature.
- Reviewed and set up processes within the IT department.
- Adopted plan of approach 'Rivet the ICT department'.
- Digital legal information systems have been made accessible.
- Peer review conducted at the Department of Statistics (STAT).
- Lists drafted of government buildings (owned and rented).

RESULT CHAIN

RESULTS

Planned	Status	Intermediate results & status	Planned realization date	
HR function is strengthened (line 1 of program plan “It’s all about people”).	 Although the plan of approach has experienced some delays in the approval process it has been fully approved and we are now in the implementation phase. The timeline as outlined in the plan is expected to be met.	HR Business partner is implemented, and line managers have assumed their HR responsibilities as part of integral management.	 The plan of approach has been fully approved, enabling the next steps in the implementation phase to proceed. The Terms of Reference for an HR Business Partner expert have been finalized, and the expert will be tasked with this intermediate result.	Q2 2026
		A clear distinction and separation of personnel responsibilities between managers and HR Business partners.	 The plan of approach has been fully approved, enabling the next steps in the implementation phase to proceed. The Terms of Reference for an HR Business Partner expert have been finalized, and the expert will be tasked with this intermediate result.	Q2 2026
		A training program is developed for existing and incoming P-consultants and P-employees. The same goes for line managers.	 The plan of approach has been fully approved, enabling the next steps in the implementation phase to proceed. The Terms of Reference for an HR Business Partner expert have been finalized, and the expert will be tasked with this intermediate result.	Q2 2026
		Work processes are completed, updated (descriptions), and implemented.	 The plan of approach has been fully approved, enabling the next steps in the implementation phase to proceed. The Terms of Reference for an HR Business Partner expert have been finalized, and the expert will be tasked with this intermediate result.	Q2 2026
		eHRM consisting of a Personnel Information System (PIS); Microsoft Dynamics HR, including a digitalized HR advisory process; and AIMS, Including an Employee Self-service Portal (ESP), have been implemented.	 The plan of approach has been fully approved, enabling the next steps in the implementation phase to proceed. The Terms of Reference for an HR Business Partner expert have been finalized, and the expert will be tasked with this intermediate result.	Q2 2026

Planned	Status	Intermediate results & status		Planned realization date
Strategic human resource management is implemented (line 2 of program plan "It's all about people").	●●● -	A set-up mobility and career center.	●●● -	Q2 2026
		HR communication and promotion is incorporated in the organization.	●●● -	Q4 2025
Education and development is incorporated throughout the organization (line 3 of program plan "It's all about people").	🕒 The plan of approach to set up a Government Training Center (GTC) is still under review. New insights have led to requests for change that will be incorporated leading up to the final version of the plan.	A set-up Government Training Center.	🕒 Plan of approach is currently being finalized.	Q2 2026
		A revamped HR cycle is in place.	🕒 Plan of approach is currently being finalized.	Q1 2026
Civil service organization is strengthened (line 4 of program plan "It's all about people").	●●● -	An effective governance structure is in effect.	↗ A quick scan was conducted on the top structure of Government. No follow-up was scheduled. An additional project file will be drafted to include an assessment of the civil service followed by the drafting of revised function books for all Ministries. Waiting for plan of approach.	Q1 2026
		Revised function books for every ministry.	↗ -	Q1 2026

Planned	Status	Intermediate results & status		Planned realization date
Organizational culture and integrity is improved and incorporated throughout the organization <i>(line 5 of program plan “It’s all about people”).</i>	 An advice to establish the Employee Engagement Council (EEC) through a Ministerial Decree (MB) is waiting for approval by the CoM. An additional project file will be drafted to include a training program for the EEC and a second employee satisfaction survey in 2026.	An effectively functioning Employee Engagement Council.	 A proposal to establish the Employee Engagement Council (EEC) through a Ministerial Decree (MB) is awaiting approval by the Council of Ministers (CoM). Additionally, a project file will be prepared to include a training program for EEC members and a second employee satisfaction survey in 2026.	Q4 2025
		Integrity is incorporated as an effective and integral part of the organization.	 -	Q4 2026
		A set of shared values is adopted and internalized by the organization.	 -	Q4 2026
Strengthened digital services both internally and externally.	 Activities are mostly on track and preparations are made for anchoring the preconditions to secure all progress made in the revamping IT project.	Published IT department function book.	 The function book has not been published but has been fully approved.	Q2 2025
		Reviewed and set up processes within the IT department (Output 6 plan of approach).	 The processes within the department have been reviewed and set up.	Q3 2024
		Selected suitable candidates.	 Three candidates have been selected and are awaiting start date.	Q3 2024
		Delivery of the first progress report for 2024.	 The progress report has been received in addition to continues conversations on the progress.	Q2 2024

Planned	Status	Intermediate results & status		Planned realization date
		Finalize project review	 The evaluation of the Revamping Project has been completed. The final report is currently being prepared and will be shared shortly.	Q1 2025
		Drafted the plan of approach 'Rivet the ICT department'.	 The project 'Rivet the ICT Department' is about anchoring the preconditions to secure all progress made in the revamping project is secured. The formalization of the function book is a prerequisite to support the organizational change in the IT department of Sint Maarten. The process of finalizing the function book stated 2022. But to date, the function book is not formally in place and has now become a major prerequisite for further organizational improvements in the IT department. Without the formalization of the function book before end of 2024, the project Rivet the IT department can and will not start. Another prerequisite is that the SXM IT budget for 2025 and 2026 must cover the three new hires and the replacement of current staff in the roles of the new function book and the SXM IT budget for 2026 must cover the operational manager that will be newly hired in 2024.	Q3 2024
		Adopted plan of approach 'Rivet the ICT department'.	 Wait for plan of approach (previous step).	Q4 2024
		First version of a service book is published.	 This action is part of the Rivet activities, aimed at anchoring all previous efforts. The project started Jan 1st 2025 and is on track.	Q3 2025
		Awareness campaign cyber security is finished.	 This action is part of the Rivet activities, aimed at anchoring all previous efforts. The project started Jan 1st 2025 and is on track.	Q3 2025
		Curriculum to support employee maturity is published.	 This action is part of the Rivet activities, aimed at anchoring all previous efforts. The project started Jan 1st 2025 and is on track.	Q4 2025

Planned	Status	Intermediate results & status		Planned realization date
Legislative function (structure, processes and design) timely and appropriately delivers more and better legislative quality.	⌚ Not on schedule. Preparation of ToR and request for financial contribution takes longer than anticipated.	Access to digital information systems.	✓ The subsidy has been granted; St Maarten can now arrange the necessary subscriptions to legal digital systems.	Q3 2024
		All (consolidated) legislation published.	↗ KOOP (Kennis- en exploitatiecentrum officiële overheid-publicaties) is offering Sint Maarten support with the publication of up-to-date legislation. For now, no assistance from TWO is needed.	Q3 2027
		Legal project manager to support the department head of legislation.	⌚ The legal project manager will help the head of the legal department, with creating a legislation calendar, an education plan, an approach for implementation of the report, etc. Preparations for a subsidy application and the writing of a TOR are going slowly (it's difficult for JZW to make time for this).	Q2 2025
		Up-to-date Draaiboek and Aanwijzingen Regelgeving.	⌚ Draaiboek en Aanwijzingen Regelgeving need to be updated. Preparations for a subsidy application and the writing of a TOR are going slowly (it's difficult for JZW to make time for this).	Q2 2025
National statistical system provides more timely, comprehensive, up-to-date and reliable statistics.	⌚ Personnel changes within the department responsible delayed the progress of this initiative. Meanwhile, the department has been reinforced and progress is expected again.	Conducted peer review at the Department of Statistics (STAT).	✓ Peer review was completed, report and suggestions were given. No follow up with stakeholders done yet.	Q2 2024
		Implemented Department of Statistics Plan of Approach.	⌚ Plan is ongoing with some delays due to personnel changes.	Q1 2025

Planned	Status	Intermediate results & status			Planned realization date
The government has modern housing and modern workplaces and uses well-maintained government property efficiently.	 Despite the challenges and delays encountered, we are now making significant progress and moving in the right direction with the recent arrival of the new department head. This change marks a positive step forward, and we are confident that under their leadership, we will continue to address previous setbacks and drive the project toward its successful completion.	Drafted lists of government buildings (owned and rented).	 The list of government owned buildings is near completion. The new head of facilities started in July of 2024. He will need time to get fully up to speed and complete the activity.	Q4 2024	
		Validated lists of government buildings (owned and rented).	 The validation of government-owned buildings by Kadaster is nearly complete, while the review of rented buildings is yet to begin. An independent auditor and consultant will verify the list of rented properties.	Q1 2025	
		Establish housing guidelines for Government services.	 A housing policy is being drafted by the Integrity chamber.	Q4 2024	
Well-considered purchasing and hiring policies are implemented	 -	-	- -	-	

Planned	Status	Intermediate results & status	Planned realization date
Corporate governance and operations of public companies is improved and continuity of vital processes is ensured.	! Corporate governance and continuity of vital processes is paramount to a well-functioning government. Progress on this topic is foreseen for the upcoming period. An updated plan of action is being drafted, which includes the actions to be taken to achieve well-functioning corporate governance.	Drafted Development, Operation and Maintenance Agreement (DOMA). ! Drafting a Development, Operation and Maintenance Agreement (DOMA), meant for transferring assets of PJIAH and PJIAE to the PJIAA (the asset company). Assets will be leased or given in usufruct (vruchtgebruik) based on legal and financial arrangements. The ToR for someone to draft the DOMA was written by the I-Team, and is on hold. The Airport asked for further legal advice on the structure. This study was conducted by Deloitte and is currently being reviewed by Themis Institute to determine the way forward. This is delaying the DOMA-process. Follow-up of the outcome of this review will be taken into account of the updated plan of action that is being drafted.	Q3 2025
		Established new code and legislation for the airport. ! All documents for the legislative trajectory of the Corporate Governance legislation (ordinance and LBHam Code) have been prepared by the I-team. Before decision making by the Council of Ministers can occur, a meeting between the authors of the draft legislation and the Department JZ&W needs to be scheduled for the final amendments. Once decision making by the Council of Ministers which includes the advice from the Council of Advice has been concluded, the draft legislation can be presented to the Parliament for their further handling.	Q3 2025
		Appointed project manager (if it turns out necessary and possible). 🕒 The appointment of a project manager is being looked into who will also be involved in the drafting of the continued plan of action. Further discussions are also taking place to strengthen the project team with experts and including efforts on WNT and participation- and dividend policy as they are also part of corporate governance.	Q2 2025
		Developed plan of approach to strengthen corporate governance. 🕒 A plan of action for the pending matters is being drafted, which includes the actions to be taken to achieve well-functioning corporate governance.	Q2 2025

Planned	Status	Intermediate results & status	Planned realization date
Compliance with the Caribbean Financial Action Task Force (CFATF), international guidelines on combating fraud and money laundering.	 Caribbean Financial Action Task Force (CFATF) review was conducted in September 2024, results are to be expected in May 2025. Preparations are ongoing but there have been delays in the updating of the FIU registers and updating the legislation. Intensification of deployment on this is planned after the completion of the CFATF evaluation in May 2025. Preparations for the replacement of FIU registries are being made, however, so that this can take place in the 2nd half of 2025.	Implementation of National Risk Assessment (NRA). The assessment phase was finalized in December 2023. From January 2024 to July 2024, the report was being discussed and corrected. The draft NRA report is finalized in July 2024, and ready to be submitted to the CoM for adoption. After adoption by the CoM, the NRA report must be published on the website of the government.	Q2 2025
		Plan of approach concerning preparation for CFATF Mutual Evaluation. Plan of approach is nearly finalized and ready for approval.	Q2 2025

Theme

TAXATION

INTRODUCTION

Vision

The reforms and measures relating to taxes aim to:
1) establish a robust tax system with a broad base, which contributes to a fairer distribution of income, stimulation of the economy and feasibility and controllability by the Tax Office, 2) establish an adequately organized tax authority.

Coherence

This theme of the Country Reform Package aligns with National Development Vision theme 3 (A safe, secured, decisive and independent nation), goals 22 and 23. It further contributes to the implementation of Sustainable Development Goals 10 (Reduce inequality within and among countries), 16 (Promote peaceful and inclusive societies for sustainable development, provide access to justice for all and build effective, accountable and inclusive institutions at all levels), and 17 (Strengthen the means of implementation and revitalize the Global Partnership for Sustainable Development).

Owner

Ministry of Finance.

Completed intermediate results

2023

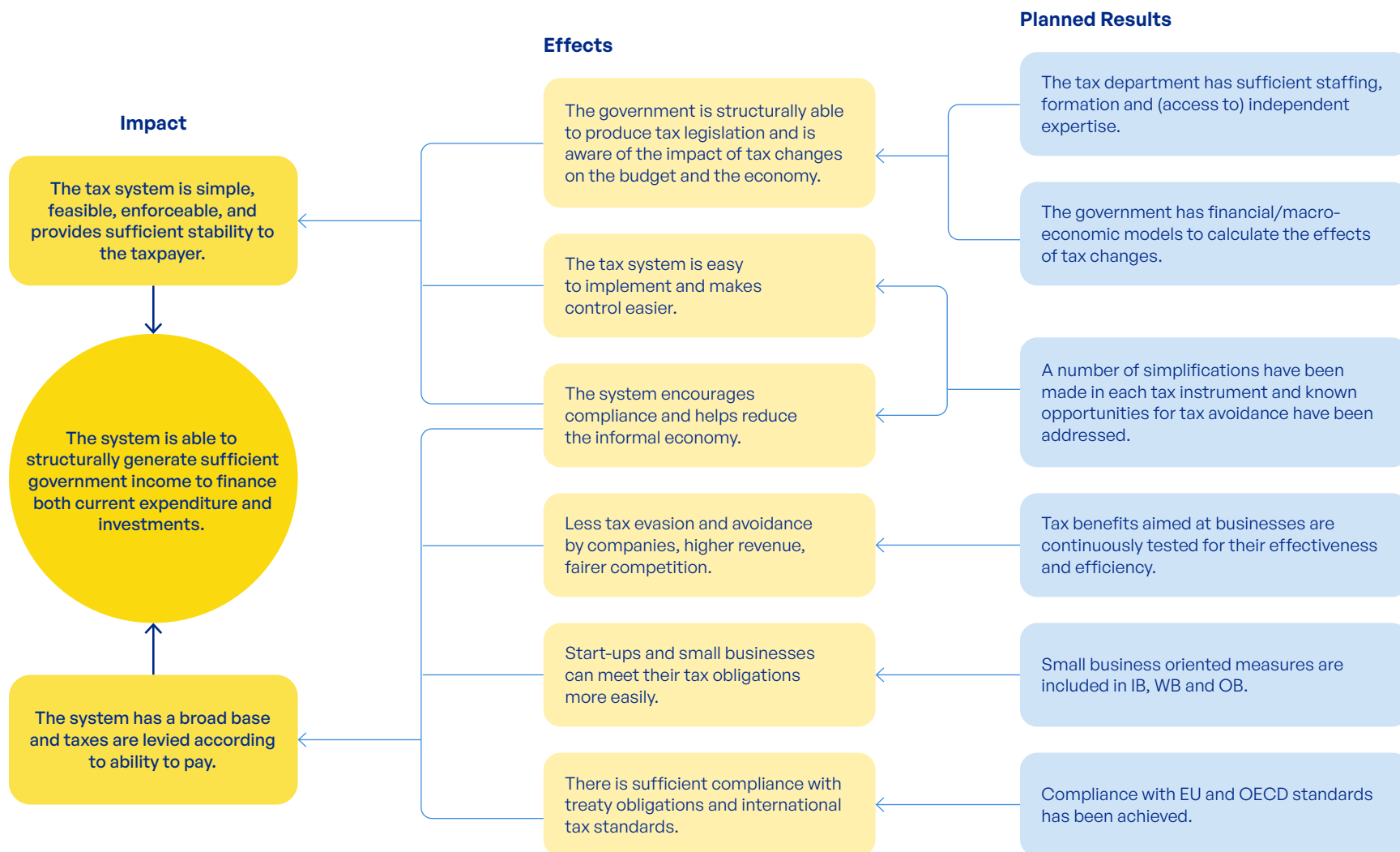
- Capacity problem at the Inspectorate alleviated by audits carried out by the Internal Revenue Service (SBAB).

2024

- “Position paper” tax review agenda adopted by minister and presented to parliament.
- “Quick wins” file clean-up and elimination of implementation backlogs at Tax Administration implemented.
- Project Management Team “transformation tax administration” installed and launched.
- Procurement process of new ICT completed.
- Draft Tax Arrangement Netherlands - St. Maarten completed and on its way to parliaments for approval.

RESULT CHAIN 1

Reform of the tax system

RESULTS 1

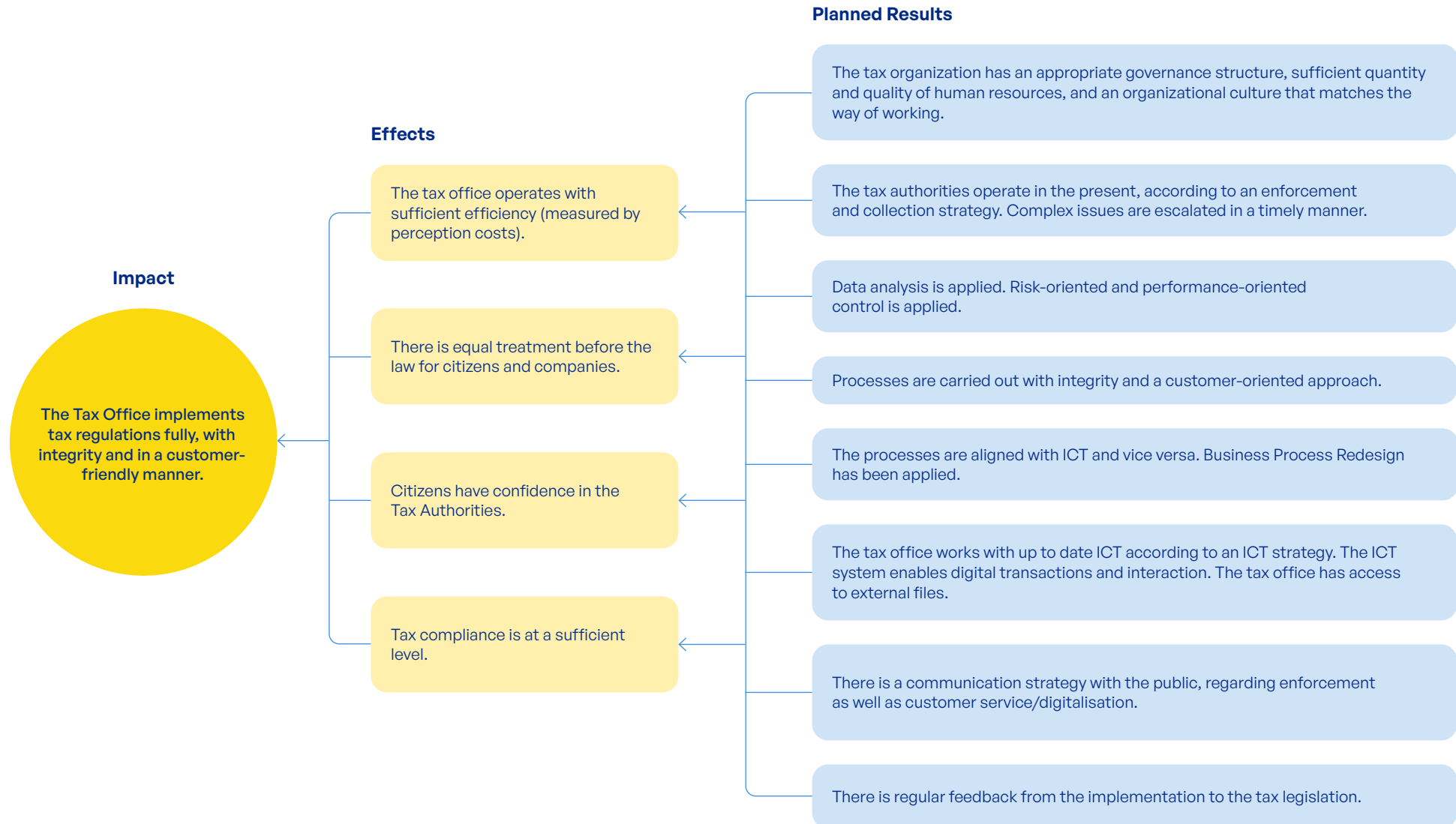
Reform of the tax system

Planned	Status	Intermediate results & status		Planned realization date
The fiscal affairs department has sufficient staffing, formation and (access to) independent expertise.	●●● Fiscal affairs department capacity will be addressed at a later stage.	-	-	-
The government has financial/ macroeconomic models to calculate the effects of tax changes.	●●● Current tax financial modelling needs are being outsourced. Local capacity building will be addressed at a later stage.	-	-	-
A number of simplifications have been made in each tax instrument and known opportunities for tax avoidance have been addressed.	🕒 Some revisions are on course for parliament, a position paper containing important reforms suffered delay.	The tax reform framework (position paper) package of legislation is adopted.	🕒 A position paper consisting of a number of tax reform measures was originally drafted in 2023. This paper is being evaluated by the new government for further handling.	Q2 2025
		Law to eliminate outdated legislation (Landsverordening belastinghervorming fase 1) is adopted.	↗ This law seeks to repair a number of outdated pieces of tax legislation and a number of loopholes.	Q2 2025
		Revision of the General National Ordinance National Taxes (Algemene landsverordening landsbelastingen, ALL) is adopted.	↗ The ALL (Landsverordening herziening formeel belastingrecht) defines the formal tax legislation, the rules by which all taxes are levied. A number of modernisations are needed.	Q2 2025

Planned	Status	Intermediate results & status		Planned realization date
Tax benefits aimed at businesses are continuously tested for their effectiveness and efficiency.	⌚ Analysis and decision making takes longer than anticipated.	Law to eliminate outdated legislation (Landsverordening belastinghervorming fase 1) is adopted.	⌚ Further analysis and discussion on tax holiday legislation need to be conducted after which decisions can be made. This takes longer than initially anticipated.	Q2 2025
Small business oriented measures are included in IB, WB and OB.	... This result will be addressed at a later stage.	-	-	-
Compliance with EU and OECD standards has been achieved.	↗ Tax Regulation Sint Maarten - Netherlands is in final stages.	Adoption and publication Belastingregeling Nederland-Sint Maarten.	Cooperation between Sint Maarten and the Netherlands on the draft law is in its final stages.	Q4 2025

RESULT CHAIN 2

Reform of the tax authority

RESULTS 2

Reform of the tax authority

Planned	Status	Intermediate results & status		Planned realization date
The tax organization has an appropriate governance structure, sufficient quantity and quality of human resources, and an organizational culture that matches the way of working.	 On schedule.	Transformation project. Program governance, planning, budgeting, resourcing approved.	 • Program governance structure has been established. • Program planning and budgeting is ongoing, connected to ICT procurement. • Program resourcing takes place in accordance with planning and funding options.	Q2 2025
		A framework for the Tax Administration's new legal and governance structure has been established.	 Expertise is being sourced to research and provide motivated recommendations for a legal and governance structure that fits the needs of a Tax Authority in government structure of Sint Maarten.	Q1 2026
		An updated function book for the immediate needs.	 Though new ICT will bring personnel efficiencies, additional FTEs is required to manage the workload of the growing population and economy currently vacant or being filled by temp workers. This will allow government to budget for and hire additional FTEs. HR expertise is being sourced to support.	Q4 2025
		A revised organizational structure for the future organization has been established.	 With the legal structure, tax legislation is revised, and clear indication of the impact of new ICT on the processes and activities of the Tax administration, the organizational structure and function book will be revised with a supportive recruitment strategy. The organizational structure and function book will be revised to its definitive form, after the legal structure and the impact of new ICT have become clear. Activities will start Q1 2026.	Q1 2027
		A new organizational culture has been established, training has taken place.	 Sourcing expertise to train Tax administration employees and management to understand the desired culture and their role therein, will start mid-2025.	Q4 2025

Planned	Status	Intermediate results & status		Planned realization date
The tax authorities operate in the present, according to an enforcement and collection strategy. Complex issues are escalated in a timely manner.	↑ On schedule.	Quick wins phase 1. Backlogs, audits, objections.	↑ Quick wins backlog clearance and audit and objections support have been extended through Q4 2025. The focus of the project has shifted to using temp workers to avoid new backlogs in manual activities. 60 tax audits by SBAB have been finalized.	Q4 2025
Data analysis is applied. Risk-oriented and performance-oriented control is applied.	↑ On schedule.	Transformation project - Business process redesign.	... Process improvements are being identified and will be implemented in a phased manner based on priorities determined in collaboration with the Tax Administration.	Q2 2026
		Risk management training has taken place at relevant levels.	... Training will start mid 2025.	Q4 2025
	... -	Risk management strategy and policy have been implemented.	... Activities will start in Q3 2025.	Q2 2026
Processes are carried out with integrity and a customer-oriented approach.	↑ On schedule.	Employees have been coached in a customer-oriented mindset.	... Coaching of Tax administration employees and management to understand and adopt a customer oriented mindset will start mid 2025.	Q4 2025
The processes are aligned with ICT and vice versa. Business Process Redesign has been applied.	... -	Desired status (SOLL) business processes that include the new ICT are implemented.	... The activities to outline the desired business processes will start in Q1 2026, aligned with the new ICT system, starting once the ICT supplier is known.	Q4 2029

Planned	Status	Intermediate results & status		Planned realization date
The tax office works with up to date ICT according to an ICT strategy. The ICT system enables digital transactions and interaction. The tax office has access to external files.	🕒 Procurement of new ICT system suffered delay. Intermediate improvements are being executed.	Intermediate ICT improvements (IST+) have been identified and implemented.	⬆ Includes online filing and automated assessment of income tax returns, automated processing of digital returns. Preparation is possible before new ICT is available and is on schedule.	Q1 2026
		New ICT systems are implemented.	🕒 Activities will start in Q3 2025 with the cleansing of the data and preparation of business requirements.	Q4 2029
		Transformation project - ICT implementation.	🕒 As a result of the judgment of the last court case, the re-tendering for the new ICT has is currently in progress. Deadline has been moved to start of 2026.	Q1 2026
There is a communication strategy with the public, regarding enforcement as well as customer service/ digitalisation.	... -	A communication strategy has been established and implemented.	... Information campaign for online filing of income taxes is planned; further campaigns throughout the program.	Q4 2029
		Customer-oriented taxpayer services implemented.	... Identify necessary service improvements and create training plan; identify possible improvements pre-ICT procurement.	Q4 2026
There is regular feedback from the implementation to the tax legislation.	... This regular feedback will be addressed in a later stage of the transformation process.	-	-	-

Theme

LABOUR MARKET AND SOCIAL SECURITY

INTRODUCTION

Vision

The reforms and measures related to socio-economic matters will result in a resilient, dynamic labor market that is further supported by an affordable and robust social security system that assists those in need.

Coherence

This theme of the Country Reform Package aligns with National Development Vision Theme 2 (A strong and resilient economy) and goals 10 and 14. It further contributes to the implementation of Sustainable Development Goals 1 (End poverty in all its forms everywhere) and 8 (Promote sustained, inclusive and sustainable economic growth, full and productive employment and decent work for all).

Owner

Ministry of Public Health, Social Development and Labor.

Completed intermediate results

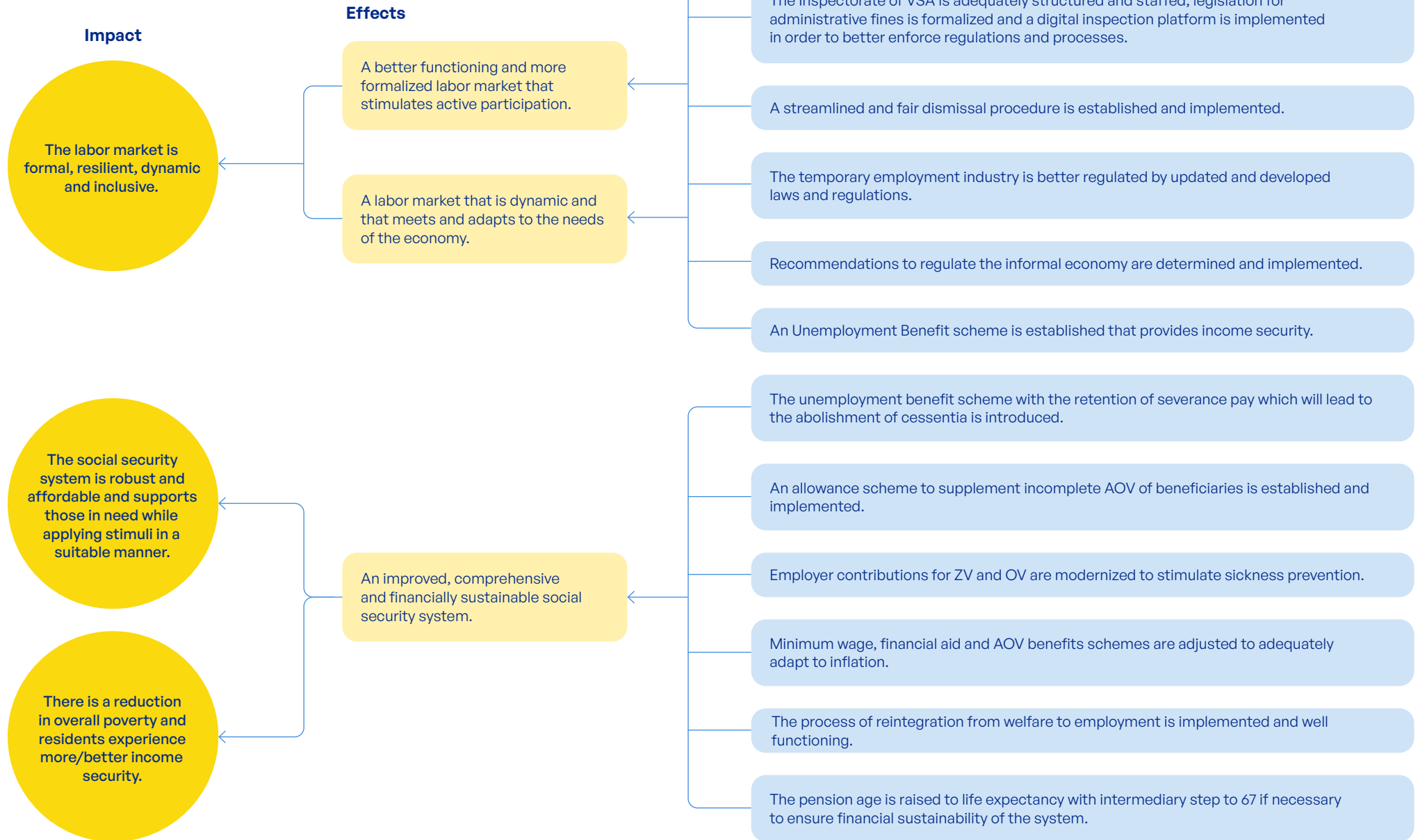
2022

- Integrated analysis of current labor market policies, laws and regulations conducted.
- Examination of the sustainability of the social security system conducted.

2024

- An Integral socio-economic reform agenda (implementation plan) to prioritize, outline and plan the improvements reforms identified in the Labour Market and Social Security studies, addressing the informal economy and the raising of the pension age has been established.

RESULT CHAIN

RESULTS

Planned	Status	Intermediate results & status		Planned realization date
The application procedures for employment and residence permits are streamlined.	 This measure is in progress.	An Integral socio-economic reform agenda (implementation plan) to prioritize, outline and plan the improvements reforms identified in the Labour Market and Social Security studies, addressing the informal economy and the raising of the pension age.	✓ The integrated socio-economic reform agenda, along with an implementation plan for prioritized reforms, was completed in December 2024. This reform has been prioritized.	Q4 2024
		Recommendations from the pilot project conducted by the taskforce in 2023 to streamline the foreign worker hiring process have been implemented.	 Currently sourcing implementation partners to support the Ministries of VSA and Justice with improving public communication and information about the immigration procedures, aligning the timelines of the processes (LTU and LAV), and incorporating immigration jurisprudence decisions into the process.	Q2 2026
		A design to address the multi-ministerial improvements at JUS, VSA, TEATT, ICT, and P&O has been established.	 Once the initial recommendations are tackled, the project team will use additional information gathered to develop a plan to tackle the more complex improvements. These include increasing staffing, investment in ICT, one-stop-shop for work and residence permits.	Q2 2026
		The multi-ministerial improvements at JUS, VSA, TEATT, ICT, and P&O have been implemented.	... Once the plan is approved, execution thereof jointly with the relevant ministries and departments with the involvement of employer organizations.	Q1 2027

Planned	Status	Intermediate results & status		Planned realization date
The Inspectorate of VSA is adequately structured and staffed, legislation for administrative fines is formalized and a digital inspection platform is implemented in order to better enforce regulations and processes.	⌚ The continuation of the legislative approval processes delayed due to the lack of legal technical assistance.	Finalized law on administrative enforcement.	⌚ The ministry of VSA is awaiting the realization of the 'nader rapport' by JUS to finalize the national decrees to enact the law within the ministry of VSA. The delay is due to lack of capacity. Additionally, the ministry will proceed with an inventory of laws affected by the revisions, and then those laws have to be adjusted accordingly. Due date has been adjusted.	Q1 2026
	↗ This project is in progress and should be completed in accordance to the timeline.	Digital inspection platform that consist of an internal process application and an external field application that can be accessed through mobile devices with a new target date.	↗ VSA has completed their part in this project. ICT department (AZ) is currently in lead working with the IT developer. Activities are on schedule and are aimed to be completed by the first half of 2025.	Q2 2025
		Implementation and enforcement of the administrative law.	⌚ When the legislation on administrative enforcement is revised, then the national decrees of IVSA to impose fines in the event of illegal employment can be enacted. Timeline has been adjusted.	Q2 2026
A streamlined and fair dismissal procedure is established and implemented.	↗ This initiative is in progress.	An Integral socio-economic reform agenda (implementation plan) to prioritize, outline and plan the improvements reforms identified in the Labour Market and Social Security studies, addressing the informal economy and the raising of the pension age.	✓ The integrated socio-economic reform agenda, along with an implementation plan for prioritized reforms, was completed in December 2024. This reform has been prioritized.	Q4 2024
		Dismissal committee re-activated with communication campaign.	↗ The department of Labor has already started with the appointment of persons to the committee. Communication expertise will be sourced to support with the information campaign to ensure persons are aware of the procedures.	Q4 2025
		Draft legislation with revisions to improve dismissal procedure completed.	↗ Technical assistance (legal) will be sourced to review and revise the legislation in consultation with social partners.	Q4 2025

Planned	Status	Intermediate results & status		Planned realization date
		Revised legislation to improve dismissal procedures approved and established.	... The draft legislation will go through the legislative approval process of JZW, CoM, SER, Council of Advice and Parliament.	Q3 2026
		Revised legislation to improve dismissal procedures with related communication implemented.	... When the legislation is approved, it will be implemented with the support of a communication expertise to support with the information campaign.	Q1 2027
The temporary employment industry is better regulated by updated and developed laws and regulations, etc.	↑ This initiative is in progress.	An Integral socio-economic reform agenda (implementation plan) to prioritize, outline and plan the improvements reforms identified in the Labour Market and Social Security studies, addressing the informal economy and the raising of the pension age.	✓ The integrated socio-economic reform agenda, along with an implementation plan for prioritized reforms, was completed in December 2024.	Q4 2024
		Study on temporary employment agencies resulting in recommendations for legislative adjustments (Q3-2025).	↑ Researchers to perform study have been engaged and the project has commenced.	Q3 2025
		Updated Law on temporary employment agencies (2026).	↑ With the recommendation for legislative adjustments, legislative lawyers will be engaged to update the laws and have them established.	Q2 2026
Recommendations to regulate the informal economy are determined and implemented.	! This initiative requires further discussions with the TWO Management.	An Integral socio-economic reform agenda (implementation plan) to prioritize, outline and plan the improvements reforms identified in the Labour Market and Social Security studies, addressing the informal economy and the raising of the pension age.	! The definition and scope of the informal economy, as outlined in the Country Packages, have not yet been established. While the identified reforms address certain aspects of the informal economy, the first step must be to define it and determine its scope within the context of Sint Maarten. Due to other priorities and resource constraints, this issue will not be directly addressed in the near future.	Q4 2024

Planned	Status	Intermediate results & status		Planned realization date
An unemployment benefit scheme is established that provides income security.	 The next step of this initiative are being structured.	An Integral socio-economic reform agenda (implementation plan) to prioritize, outline and plan the improvements reforms identified in the Labour Market and Social Security studies, addressing the informal economy and the raising of the pension age.	✓ The integrated socio-economic reform agenda, along with an implementation plan for prioritized reforms, was completed in December 2024. This reform has been prioritized.	Q4 2024
		Parameters for unemployment benefit scheme designed in consultation with social partners and legislation prepared.	 A project manager, econometric expert and legislative lawyer will be sourced to support with the development of the unemployment benefit scheme.	Q3 2026
		Legislation for unemployment benefit scheme approved and established.	... Once the legislation has been drafted in consultation with social partners, it will be submitted for formal legislative approval.	Q2 2027
		Unemployment benefit fund set up and scheme implemented by implementation agency.	... While the legislation is going through the approval process, the implementation agency will collaborate with the government to establish the fund, operations, and communication strategies needed to implement the scheme. Once the legislation is approved and the setup is complete, the unemployment benefit scheme will be launched.	Q4 2028
The unemployment benefit scheme with the retention of severance pay which will lead to the abolishment of cessantia is introduced.	 The next step of this initiative are being structured.	An Integral socio-economic reform agenda (implementation plan) to prioritize, outline and plan the improvements reforms identified in the Labour Market and Social Security studies, addressing the informal economy and the raising of the pension age.	✓ The integrated socio-economic reform agenda, along with an implementation plan for prioritized reforms, was completed in December 2024. This reform has been prioritized as part of the unemployment benefit scheme.	Q4 2024

Planned	Status	Intermediate results & status		Planned realization date
An allowance scheme to supplement incomplete AOV of beneficiaries is established and implemented.	⌚ Despite the delay the timeline has been adjusted to allow more time for the legislative process.	An Integral socio-economic reform agenda (implementation plan) to prioritize, outline and plan the improvements reforms identified in the Labour Market and Social Security studies, addressing the informal economy and the raising of the pension age.	✓ The integrated socio-economic reform agenda, along with an implementation plan for prioritized reforms, was completed in December 2024. This reform has been prioritized.	Q4 2024
		Regulations (Lbham) to increase financial aid and remove the maximum cap for pensioners established & implemented.	⌚ This measure was prioritized as part of the integrated socio-economic reform agenda with implementation plan of prioritized reforms was completed in December 2024. The Ministry will proceed with the legislative changes. Timeline has been adjusted.	Q4 2025
Employer contributions for ZV and OV are modernized to stimulate sickness prevention.	... This initiative was not prioritized as part of the implementation reform agenda.	An Integral socio-economic reform agenda (implementation plan) to prioritize, outline and plan the improvements reforms identified in the Labour Market and Social Security studies, addressing the informal economy and the raising of the pension age.	✓ The integrated socio-economic reform agenda, along with an implementation plan for prioritized reforms, was completed in December 2024. However, this particular reform was not prioritized. As a result, this reform will not be pursued in the coming years.	Q4 2024
Minimum wage, financial aid and AOV benefits schemes are adjusted to adequately adapt to inflation.	⬆ The Plan of Action is in the process of being pre-approved.	Legislation (national ordinance) for adjustment financial aid that includes automatic indexation established.	⬆ The updated legislation for financial aid will include automatic indexation linked to inflation. Legal assistance is being sourced to support.	Q2 2026
	This initiative is in progress.	An Integral socio-economic reform agenda (implementation plan) to prioritize, outline and plan the improvements reforms identified in the Labour Market and Social Security studies, addressing the informal economy and the raising of the pension age.	✓ The integrated socio-economic reform agenda, along with an implementation plan for prioritized reforms, was completed in December 2024. This reform has been prioritized.	Q4 2024

Planned	Status	Intermediate results & status		Planned realization date
The process of reintegration from welfare to employment is implemented and well functioning.	... This initiative was not prioritized as part of the implementation reform agenda.	An Integral socio-economic reform agenda (implementation plan) to prioritize, outline and plan the improvements reforms identified in the Labour Market and Social Security studies, addressing the informal economy and the raising of the pension age.	✓ The integrated socio-economic reform agenda, along with an implementation plan for prioritized reforms, was completed in December 2024. However, this particular reform was not prioritized. Aspects of this reform are being implemented by the ministry of VSA and will be tackled in the unemployment benefit scheme.	Q4 2024
The pension age is raised to life expectancy with intermediary step to 67 if necessary to ensure financial sustainability of the system.	↗ The Plan of Action is in the process of being pre-approved.	An Integral socio-economic reform agenda (implementation plan) to prioritize, outline and plan the improvements reforms identified in the Labour Market and Social Security studies, addressing the informal economy and the raising of the pension age.	✓ The integrated socio-economic reform agenda, along with an implementation plan for prioritized reforms, was completed in December 2024. This reform has been prioritized.	Q4 2024
		The statistical basis and policy on indexation is designed in consultation with social partners and legislation is prepared.	↗ A project manager, statistics expert and legislative lawyer will be sourced to support with the development of the basis for life expectancy and the policy of indexation.	Q4 2026
		Legislation for automatic indexation of AOV age to life expectancy is approved and established.	... Once the legislation has been drafted in consultation with social partners, it will be submitted for formal legislative approval, and then established once approved.	Q4 2027
Insight into poverty line and social minimum as input for improved policy-making and evaluation of the effectiveness of reforms.	↗ This initiative has recently started.	Study on poverty line and social minimum income completed.	↗ The Ministry is gathering existing data from previous studies and defining the research questions.	Q2 2026

Theme

ECONOMY

INTRODUCTION

Vision

The reforms and measures related to the economy aim to achieve a resilient, dynamic and resilient economy.

Coherence

This theme of the Country Reform Package aligns with national Development Vision theme 2 (A strong and resilient economy) goals 10, 11, 12, 13, 14, 15 . It further contributes to the implementation of Sustainable Development Goals 8 (Promote sustained, inclusive and sustainable economic growth, full and productive employment and decent work for all), 9 and 11.

Owner

Ministry of Tourism, Economic Affairs, Transport and Telecommunication, Ministry of Public Housing, Spatial Planning, Environment and Infrastructure.

Completed intermediate results

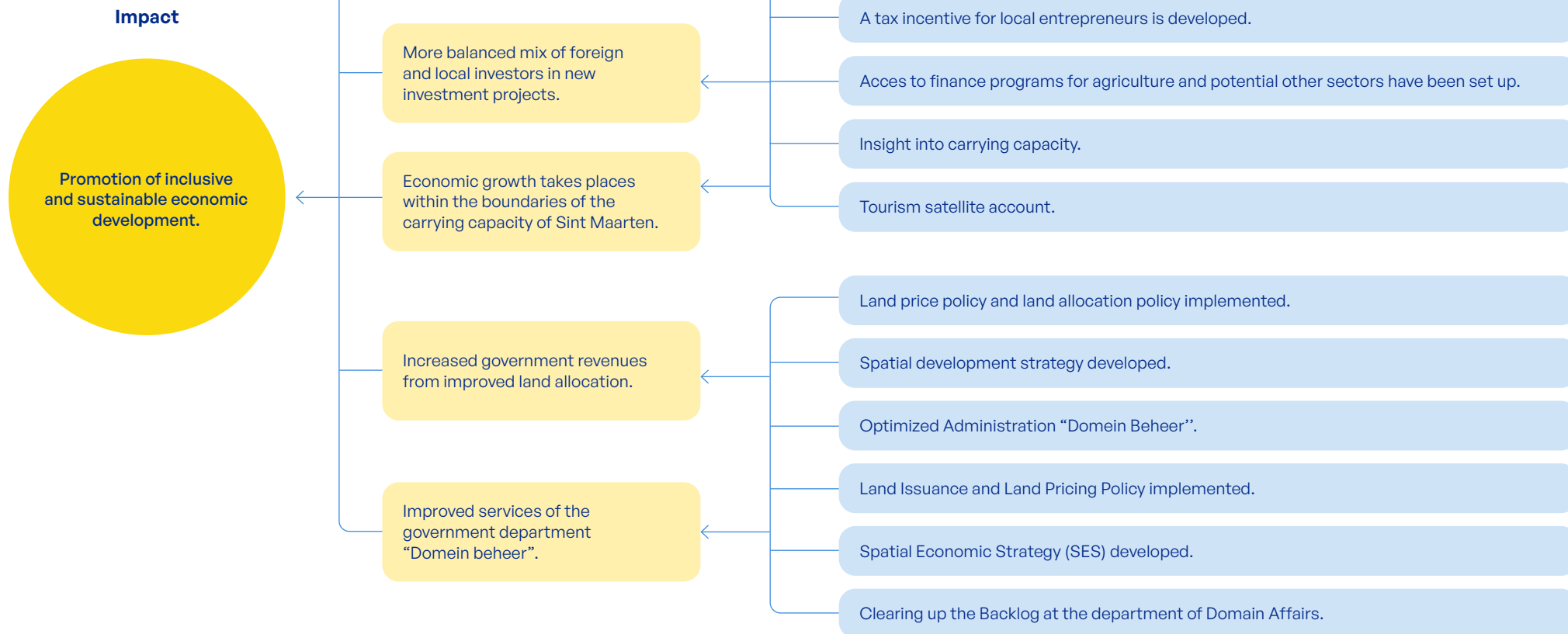
2022

- Conducted research on the investment climate and encouraging entrepreneurship in St. Maarten.
- Improved access of Inspectorate Public Health, Social Affairs and Labor (IVSA) to business information in the Customer Relationship Management (CRM) system. IVSA can now function more efficiently with direct access to labor department information.

2024

- Draft administrative enforcement legislation completed and in the approval process.

RESULT CHAIN

RESULTS

Planned	Status	Intermediate results & status		Planned realization date
All licence and permit procedures of TEATT have been centralised and digitalised.	 The execution party has commenced with the assignment.	Updated Liscence and Permit Ordinance.	 The first stakeholder meetings have taken place and the execution workplan has been presented to the stakeholders.	Q1 2027
		Request for subsidy to hire Project managers to complete and execute the workplan and or program plan.	 Awaiting TWO's approval for funding.	Q2 2025
Clear online process overview for starting entrepreneurs.	... Despite the delay discussions has commenced between the Ministry of Teatt, Legal department and the Chamber of Commerce to digitalize and centralize all licensing procedure of TEATT and digitalize the tax payment.	Request for subsidy to hire Project managers to complete and execute the workplan and or program plan.	... Discussions are being held to indicate the exact dates for when this project can start. Awaiting TWO 'approval for funding.	Q2 2025
Business incubator(s) realised.	... Due to the lack of capacity this project has not been prioritized however preliminary discussions have begun.	Request for subsidy to hire Project managers to complete and execute the workplan and or program plan.	 Awaiting TWO's approval for funding.	Q2 2025
Start-up / scale-up policy.	 Discussions are being held withing the Ministry of TEATT regarding the set up of a red tape research and access to finance for entrepreneurs instead of loan programs.	Assistance for entrepreneurs to access financial instruments beyond loans and research the economic impact of government red tape.	 Awaiting the decision of the Minister to commence addressing the red tape within TEATT and the economic affects.	Q1 2026
			The Terms of Reference for the access to finance evaluations for Small Medium Enterprises (SME) has bee drafted and is awaiting approval in order to be published. In addition RVO has started assessing the RVO financial instruments that are available for Sint Maarten entrepreneurs.	Q1 2026

Planned	Status	Intermediate results & status		Planned realization date
The access to knowledge and skills for entrepreneurs has been increased.	 The Advanced Education Program has been drafted and approved in Q4 2024. The development of the training concept with stakeholders and plan to launch the program in early Q2 2025 is currently taking place.	Advanced education program is drafted and awaiting approval of the Minister.	 Awaiting TWO's approval for funding.	Q2 2025
Access to finance programs for agriculture and potential other sectors have been set up.	 A feasibility study for the Floating Farm was conducted in January 2025 in Sint Maarten. The findings report is expected to be finalized in Q2.	Agriculture scale-up research plan of approach.	 Awaiting the report to assess whether this can be implemented in the Sint Maarten's context. Based on the findings discussions will be held on how this innovative project maybe funded.	Q1 2025
	A pilot program is estimated to begin in May 2025 as a result of the Agri-research.	Agriculture scale-up research plan of approach.	 The bidding procedure has begun.	Q4 2026
	Development of the Agri loan instrument has been discussed with the execution party and has been pre-approved by TWO. Further implementation procedures has to be developed and implemented.	Agriculture scale-up research plan of approach.	 The Agri-Academy lectures are being customized for Sint Maarten's context. The launch of this project is expected in Q2 -Q3 2025, dependent on funding.	Q2 2025
Insight into carrying capacity.	...	-	-	Q1 2026
Land Issuance and Land Pricing Policy implemented.	 The plan of approach was drafted and approved and is now being implemented.	Organizing Land Administration.	 The ToR for a Project Manager on Land Issuance and Pricing Policy has been published for the third time without any bids. If this final call remains unsuccessful, alternative approaches must be considered. Once hired, the Project Manager will lead the project into the implementation phase, starting with organizing the land administration.	Q4 2025

Planned	Status	Intermediate results & status		Planned realization date
Spatial Economic Strategy (SES) developed.	 The plan of approach was drafted and approved and is now being implemented.	Identify and analyze Key Economic Trends Towards 2040 with a Focus on Spatial Impact.	 The ToR for a Project Manager on the Spatial Economic Strategy has closed, resulting in four bids. The evaluation will begin shortly. Once the selection is finalized, the Project Manager will start by identifying and analyzing key trends towards 2040, focusing on spatial impact.	Q2 2025
Clearing up the Backlog at the department of Domain Affairs.	 The plan of approach was drafted and approved and is now being implemented.	Finalize a plan of approach for backlog clearance including prioritization, digitalization requirements and revenue estimation.	 Multiple bids were received in response to the ToR for clearing the Domain department's backlog. The selection process is underway, and one party will be contracted. The first step in the project's execution is to draft a plan of approach for backlog clearance including prioritization, digitalization requirements and revenue estimation.	Q2 2025

Theme

HEALTHCARE

INTRODUCTION

Vision

The reforms and measures related to care aim to: 1) control and manage COVID-19; 2) ensure the continuity of acute care; 3) organize care efficiently and achieve a robust and affordable health care system.

Coherence

This theme of the Country Reform Package aligns with National Development Vision theme 1 (A compassionate and United Nations) and goals 6 and 7. It further contributes to the implementation of Sustainable Development Goals 3 (Ensure healthy lives and promote well-being for all at all ages) and 17 (Strengthen the means of implementation and revitalize the Global Partnership for Sustainable Development).

Owner

Ministry of Public Health, Social Development and Labor.

Completed intermediate results

2022

- Pharmacist Information System implemented at all pharmacies.
- Draft Landsverordening (LV) and Landsbesluit houdenden Algemene Maatregelen van Bestuur (LB-Ham) for General Health Insurance completed.
- National clinical protocol developed for primary care management of people at high risk for cardiovascular disease.

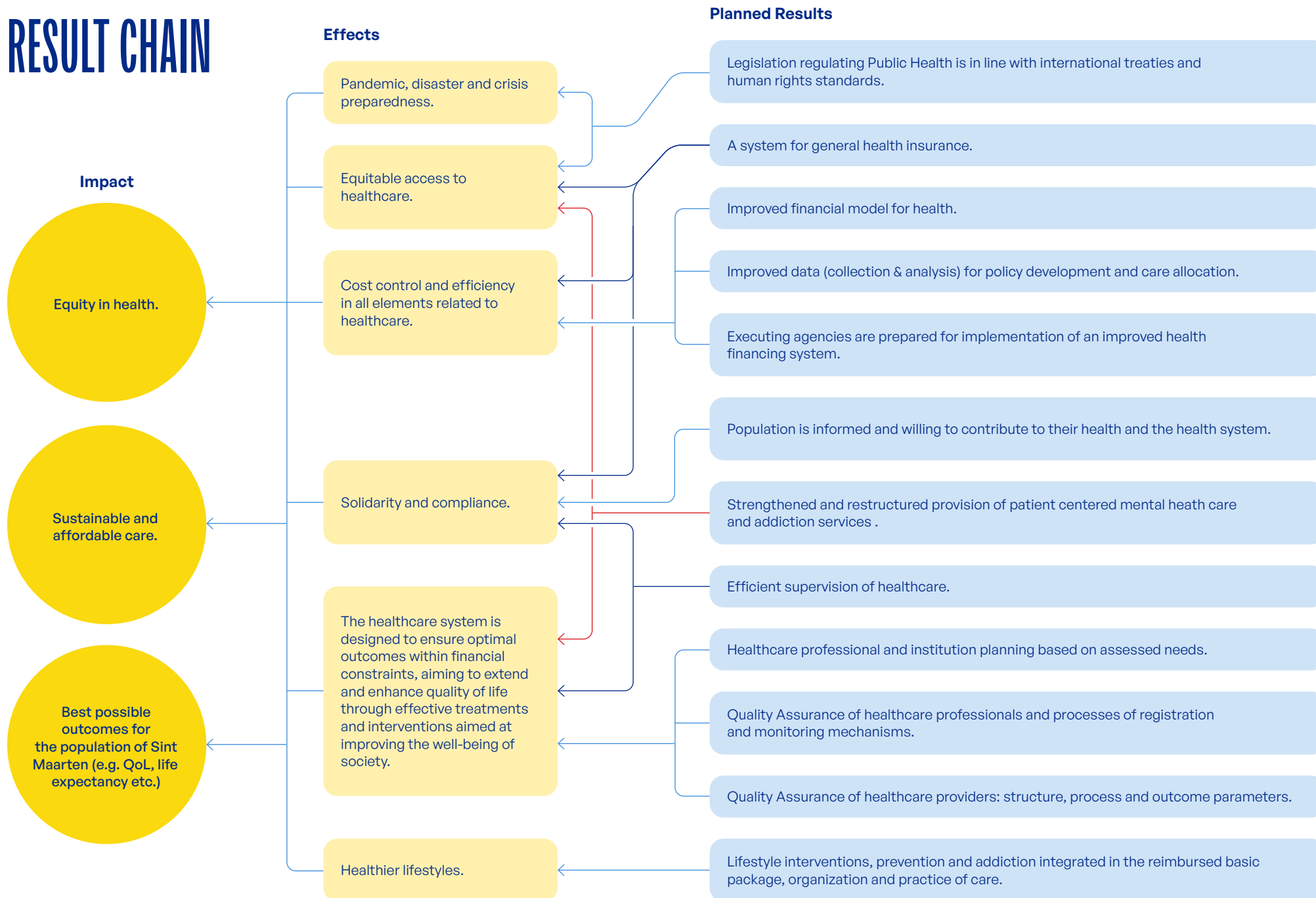
2023

- Conducted studies on efficiency (including financing) and effectiveness of health care. The follow-up to these studies, including the financial forecasting model, scenarios for the implementing agency, was incorporated into the draft National Ordinance and National Decree.
- Pharmaceutical Cost Containment Program Law Amendment Phase I: resulted in millions of savings on medication.
- Technical briefings on the LV and LB Ham for General Health Insurance (GHI) for the SER, Public Health Council (RVZ), Advisory Council (RVA), Parliament, Committee of Civil Servants Unions (CCSU), tripartite consultations held.
- Survey of perceptions in community on health care financing, health care reforms and universal health insurance conducted.

2024

- GP Information System implemented at 9 practices.

RESULT CHAIN

RESULTS

Planned	Status	Intermediate results & status		Planned realization date	
Legislation regulating Public Health is in line with international treaties and human rights standards.		Legislative products for the Public Health and Mental Health Ordinances are being drafted at the Kingdom level with VNG-I support. CoM has approved the initiation of the IVSA POA.	Public Health Ordinance. 	The four countries are working on updating the Public Health Ordinance with a focus on pandemic preparedness. Consultations with different stakeholders are being held to ensure alignment and are taking human rights into consideration.	Q4 2026
			Updated Mental Health Legislation. 	The concept framework law is currently being drafted and it is the intention to develop the mutual arrangement between four countries after the concept framework law has been drafted.	Q4 2026
			Revised Legislation Inspectorate VSA (IVSA). 	ToR for legislative lawyer and other consultant related to this project to be published in Q2 2025.	Q4 2026
A system for general health insurance		The National Ordinance and Decree including memoranda of elucidation for the GHI are in the process of reviews of Advisory Boards since March 2023. The absence of the Board of the Social Economic Council (SER) for more than 1,5 years has caused a serious delay. Parliament approval is needed at least half a year before the introduction of the GHI to allow for sufficient time for the preparations. In the current pace it becomes more and more unlikely that we will meet this deadline.	Approved National Ordinance and Decrees (LV/LB-Ham) for the SAAHA Sustainable Affordable Access to Healthcare Act former GHI. 	The legislative products are currently under review by the Social and Economic Council (SER). The SER Board is managing a backlog of advisory requests following an operational hiatus of approximately 1.5 years. An advisory opinion from SER is anticipated by May 2025. Subsequently, an urgent request for advice will be submitted to the Council of Advice (COA). Once this advice has been received and processed, the legislative products can be submitted to Parliament for approval. At this time, it is not possible to provide a precise timeline for when this will occur. However, it is likely to be after mid-2025, which presents challenges for the preparatory work of the executing organizations.	Q3 2025

Planned	Status	Intermediate results & status	Planned realization date
Improved financial model for health	 The financial model used for the legislative products is based on the October 2022 version. Since then, additional data has become available from subsequent years. Some of the outcomes in the updates following October 2022 raised questions about the underlying assumptions; these have since been resolved. Updated data for 2023 is anticipated to enable refinement of the assumptions and an update of the model.	 Updated financial model for health. Awaiting data on salaries and incomes from the Ministry of Finance to update the model based on the 2023 data. Also, data on care costs to correct the estimate for the extra costs for uninsured persons who will be enrolled in SAAHA. Once this is done, the model can be updated. The update is expected to be completed by 1 April 2025.	Q1 2025
	Finalization of the report is contingent upon the availability of an updated financial model.	 Report on the optimization of health finances. An updated version of the financial model is required to prepare the report. Based on the audited figures from SZV, areas for improvement have been identified.	Q1 2025
	Advice from Council of Advice has been incorporated into the legislative product(s) for Pharmaceutical Cost Containment Project (PCCP) phase 2. The further report and the amended draft legislative products have been submitted to Juridische Zaken en Wetgeving (JZ&W) for review.	 Legislative Amendments for the Pharmaceutical Cost Containment Program Phase 2. Awaiting the review and feedback from Juridische Zaken en Wetgeving (JZ&W) in order to provide the updated legislative products to the Council of Ministers in early Q2 2025.	Q2 2025
Improved data (collection & analysis) for policy development and care allocation.	 Several projects are currently ongoing to improve data collection and analysis.	 Implementation of a Health Information Management System. The implementation of a health information management system remains on track for completion within Q1 2027.	Q1 2027

Planned	Status	Intermediate results & status	Planned realization date
Executing agencies are prepared for implementation of an improved health financing system.	! Awaiting approval of ordinance and decrees from Parliament. Awaiting approval of ordinance and decrees from Parliament before formal preparation for the implementation is initiated.	Executing organizations are prepared for the implementation of SAAHA. ! Awaiting decision making on the unique identifier and the protocols to be used for data exchange. Implementation of formal changes in preparation for SAAHA are only possible after approval of the ordinance and decrees by Parliament. Delays in the review of the legislation by SER have resulted in delays in this aspect of the project.	Q2 2025
Population is informed and willing to contribute to their health and the health system.	↗ Despite the delay most of the activities for phase one has been achieved, however for full completion awaiting TWO financing approval. Additionally transitioning into the second phase of the SAAHA public awareness campaign requires approval of the ordinance and decrees from parliament.	Public Awareness Campaign on SAAHA. ⌚ The campaign has been split in two. The first is a general part about healthcare financing and solidarity, and the second is a GHI-specific campaign. The first part is not dependent on the adoption of the law and can therefore be rolled out now. The second part, however, depends on the specific provisions in the final adopted LB-HAM.	Q4 2025
	The awareness campaign for lifestyle, prevention, and addiction prevention will continue after prevention pilot and the mental health strategic plan is implemented.	Public Awareness Campaign for lifestyle interventions, prevention and addiction. ↗ On schedule.	Q4 2025
	This remains on track. Transitioning into the second phase of the SAAHA public awareness campaign requires approval of the ordinance and decrees from parliament. Awareness campaign for lifestyle and prevention to continue after prevention pilot is complete.	Public Awareness Campaign on SAAHA. ⌚ The campaign has been split in two. The first is a general part about healthcare financing and solidarity, and the second is a GHI-specific campaign. The first part is not dependent on the adoption of the law and can therefore be rolled out now. The second part, however, depends on the specific provisions in the final adopted LB-HAM.	Q4 2025
Strengthened and restructured provision of patient centered mental health care and addiction services.	↗ This project is Integrated with NRPB project , 4 Landen overleg and initiatives locally.	Execution of the Mental National Health Strategic Plan. ↗ On schedule.	Q3 2025

Planned	Status	Intermediate results & status	Planned realization date
Efficient supervision of healthcare.	↗ The full implementation of the IVSA, SAAHA, and Health Care Professionals Registrar projects is required in order to commence an evaluation to assess the effectiveness of these projects on the efficiency of the supervision of healthcare.	Approved National Ordinances and Decrees SAAHA and Registration System for Healthcare Professionals and revised legislation for Inspectorate VSA. ... On schedule.	Q1 2027
Healthcare professional and institution planning based on assessed needs.	↗ This project is being worked on in the 4 Landen overleg with the local initiatives.	Manpower and healthcare institution planning. ↗ On schedule.	Q1 2027
Quality Assurance of healthcare professionals and processes of registration and monitoring mechanisms.	↗ The implementation of this registration system will occur after the legislation is approved by Parliament.	Registration system for healthcare professionals. ↗ The formal development of the system is dependent on the approved Legislation for Healthcare Professionals.	Q1 2027
	The initial stages of this project has started. It remains on track for realization by Q1 2027.	Approved National Ordinance and Decree (LV/LB-Ham) for a registration system for healthcare professionals. ↗ On schedule.	Q1 2027
Quality Assurance of healthcare providers: structure, process and outcome parameters.	... Currently not a high priority considering the other ongoing legislative initiatives.	Updated National Ordinance and/or Decrees (LV/Lbam) regulating healthcare institutions (if necessary). ↗ On schedule.	Q1 2027
Lifestyle interventions, prevention and addiction integrated in the reimbursed basic package, organization and practice of care.	↗ Pilot prevention project plan has been drafted including outcomes and measured indicators. A draft plan of approach was submitted for feedback to TWO for measures to help support the eventual integration of lifestyle interventions, prevention and addiction in the reimbursement package and practice of care.	Business case for the reimbursement of lifestyle interventions and preventative measures. ↗ The outcomes from prevention pilot will be used to determine what lifestyle interventions will be considered for reimbursement. The prevention pilot will be launched by Q2 2025.	Q1 2026

Theme

EDUCATION

INTRODUCTION

Vision

The reforms and measures related to education aim to:
1) achieve a basic quality of education; 2) achieve a good connection between education and the labor market;
3) achieve good progression between systems of education (locally and abroad).

Coherence

This theme of the Country Reform Package aligns with the national Development Vision theme 1 (A compassionate and United Nations) and 2 (A strong and resilient economy), goals 9 and 10. It further contributes to the implementation of and Sustainable Development Goal 4 (Ensure inclusive and equitable quality education and promote lifelong learning opportunities for all).

Owner

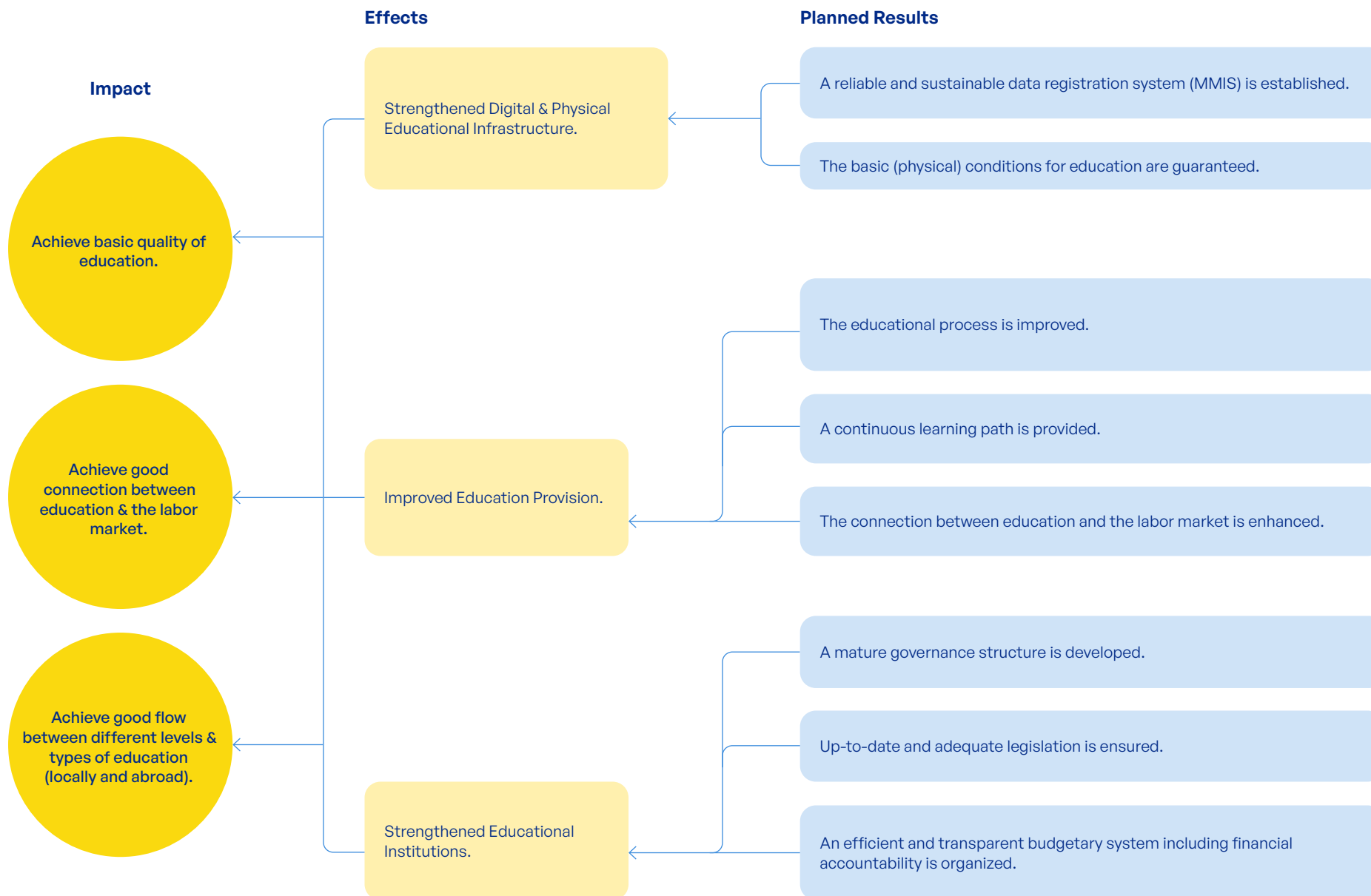
Ministry of Education, Culture, Youth and Sport.

Completed intermediate results

2022

- Education screening carried out by Education Inspections NL / SXM.

RESULT CHAIN

RESULTS

Planned	Status	Intermediate results & status		Planned realization date
A reliable and sustainable data registration system (MMIS) is established.	 Work is in progress, this result is a collaboration between MECYS, NRPB and TWO.	Hire a Statistician and Economist consultant for MMIS.	 Tenders for statistician and economist have been published twice due to lack of response. The second round resulted in multiple bids. The selection process is now ongoing. Tenders needed to be reissued due to a lack of response. If needed the functions will possibly be combined.	Q2 2025
		Hire legal expert to look at legislation and adapt them to implement MMIS system.	 Currently no legal grounds that regulates data processing through MMIS.	Q3 2025
The basic (physical) conditions for education are guaranteed.	●●● -	-	-	-
The educational process is improved.	 This result is not on schedule, the plan of approach has been finalized and is now up for review and to be established.	Finalized plan of approach.	 The overarching plan of approach has been finalized by the Ministry of ECYS. The plan of approach will be discussed with TWO, and once reviewed, will be submitted and established based on procedures regulated in the mutual agreement. This plan of approach is based on the educational review conducted in 2022.	Q2 2025
A continuous learning path is provided.	 The first project leading to a continuous learning path has commenced.	A Curriculum Guide for Early Childhood Development (ECD)	 The plan of approach has been established and the next step, to recruit an ECD expert, is ongoing. The ECD expert will develop an Early Childhood Curriculum Guide for children from birth to four years old in Sint Maarten.	Q1 2027
The connection between education and the labor market is enhanced.	●●● -	-	-	-
A mature governance structure is developed.	●●● -	-	-	-

Planned	Status	Intermediate results & status		Planned realization date
Up-to-date and adequate legislation is ensured.	 Updating legislation is in progress.	Finalize the Higher Education Ordinance.	 Draft law before parliament for ratification. There is a delay due to unforeseen postponements but the estimated date of completions still seems feasible.	Q1 2026
		Amend funding decree LB bekostiging onderwijs.	 In the first half of 2025 the following actions will be taken: • Stakeholders will be consulted regarding the review of the Lump Sum System • A consultant will be hired to provide recommendations for a common reporting framework • A proposal to amend the reporting timelines will be submitted to JZW for vetting	Q3 2026
		Finalize LB-Ham Funding Higher Education.	 In progress, working draft of legislation is available.	Q1 2026
		Draft and finalize the ministeriële regeling (MR) voor Onderwijs Raad.	 Commencement of drafting MR for Onderwijs Raad.	Q4 2025
		Draft and finalize National Decree Study Financing.	 Consultant hired to conduct the drafting Process on schedule.	Q2 2025
		Draft and finalize the Nader Rapport Ordinance Education Supervision, draft the National Decree presenting delegated legislation associated with the implementation of the Law on Education Supervision and draft National Decrees associated with the amendments to FO and VO Ordinances.	 Draft Law on Education Supervision presented to MIN OCJS for ratification.	Q2 2025
An efficient and transparent budgetary system including financial accountability is organized.	●●● -	-	-	-

Theme

RULE OF LAW AND OTHER MEASURES

INTRODUCTION

Vision

The reforms and measures related to the rule of law aim to: contribute to the strengthening of the rule of law, at least by focusing on strengthening border control, addressing financial-economic crime and improving the detention system.

Coherence

This theme of the Country Reform Package aligns with the National Development Vision theme 3 (A safe, secured, decisive and independent nation), goals 16, 17, 18 and 23 and 24. It further contributes to the implementation of Sustainable Development Goals 16 (Promote peaceful and inclusive societies for sustainable development, provide access to justice for all and build effective, accountable and inclusive institutions at all levels) and 17 (Strengthen the means of implementation and revitalize the Global Partnership for Sustainable Development).

Owner

Ministry of Tourism, Economic Affairs, Transport and Telecommunication, Ministry of Justice.

Completed intermediate results

2023

- Trustfund set up and the associated arrangement(s) established to arrive at a long-term plan for the detention situation on St. Maarten.

2024

- The business case to establish the Sint Maarten Gaming Authority has been assigned.
- The research into gambling addiction has been commissioned and the selected party has started the research.

RESULT CHAIN

Gambling sector

Effects

Reduction in the incidence of problem gambling.

Improved public awareness and understanding of responsible gambling practices.

Enhanced support services for individuals affected by gambling-related harm.

Growth in tax revenue and fees collected from licensed gambling operators.

Reduction in revenue leakage from illegal or unlicensed gambling activities.

Improved financial transparency and accountability within the gambling sector.

Improved compliance rates among gambling operators with regulatory requirements.

Reduction of the prevalence of illegal gambling operations.

Increased public trust in the gambling sector due to effective oversight and enforcement.

A fully operational and effective gambling authority that oversees regulation, licensing, and enforcement.

Planned Results

Sint Maarten Gaming Authority (SMGA) is established by law and is able to execute its function.

The (Caribbean Financial Action Task Force / Financial Action Task Force (CFATF/FATF) recommendations, in relation to the establishment of the Sint Maarten Gaming Authority (SMGA), are implemented, enforced, upheld, and evaluated periodically/or as needed.

Research into gambling addiction has been conducted and strategic recommendations to tackle and combat problem and disordered gambling are provided .

Gambling sector stakeholders adhere to the laws and are regulated through control and enforcement.

Key gambling sector stakeholders are aware of their corporate social roles and responsibilities and adhere to their obligations by law.

An updated and modern National ordinance for Games of Chance that will establish a robust regulatory authority with strict control and effective enforcement power, together with implementation regulations for Lottery, Casino and Games of Chance on the Internet.

RESULTS 1

Gambling sector

Planned	Status	Intermediate results & status		Planned realization date
Sint Maarten Gaming Authority (SMGA) is established by law and is able to execute its function.	 The project is progressing well, with key steps completed to establish the SMGA as a regulatory body to improve and oversee gaming and gambling on the island. The focus now is on finalizing the regulatory framework and operational setup, keeping the project on track.	Assign business case assignment.	 The business case has been assigned. Vendor has been informed of approved funding and workgroup is awaiting the draft contract.	Q1 2024
		Finalisation preparation phase business case.	 Contract approved, project plan including timelines established and approved.	Q3 2025
		Stakeholder consultations.	 Part of the execution of the business case are the key stakeholder consultation feedback meetings. This includes main stakeholders like the operators and the banks.	Q2 2025
		Conduct and finalize risk assesment.	 Identification and analysis of potential future risks that may impact the SMGA remain on schedule.	Q2 2025
		Conduct and finalize feasibility study.	 Feasibility study on the SMGA's total operational costs and potential revenue streams (e.g., fees, services) is progressing as planned.	Q3 2025
The (Caribbean Financial Action Task Force / Financial Action Task Force (CFATF/ FATF) recommendations, in relation to the establishment of the Sint Maarten Gaming Authority (SMGA), are implemented, enforced, upheld, and evaluated periodical-ly/or as needed.	 Not started yet.	-	-	-
Research into gambling addiction has been conducted and strategic recommendations to tackle and combat problem and disordered gambling are provided.	 The research has started with some delay.	Commissioning research into gambling addiction on Sint Maarten.	 The research into gambling addiction has been commissioned. The selected party started phase 1 (start-up and orientation).	Q3 2024
		Conclude research into gambling addiction (Analysis, reporting and presentation).	 The steering committee and the selected researcher needed more time to come to an agreed approach than initially anticipated. This led to an unforeseen delay which has led to an adjusted start date. In the meantime they have come to a mutual agreement.	Q3 2025

Planned	Status	Intermediate results & status		Planned realization date
Gambling sector stakeholders adhere to the laws and are regulated through control and enforcement.	 Draft new and update Sint Maarten's gaming and gambling legislation and policies, and establish a gaming/gambling regulator.	St. Maarten drafts the necessary Ordinances and Decrees (LB-Ham).	 The drafting of the LBHam is ongoing. Pertinent information required to finalize the drafting of the LBHam will be discussed with vendor to decide on how best to acquire this information's as part of action plan writing process.	Q4 2025
		The TWO provides feedback/advice on drafted legislation and regulations.	 Feedback was provided. Based on the progress feedback will continuously be provided.	Q4 2025
		Feedback/advice on lower laws and regulations is processed.	 After feedback is provided the recommended adjustments are taken into consideration.	Q4 2025
Key gambling sector stakeholders are aware of their corporate social roles and responsibilities and adhere to their obligations by law.	 Not started yet.	–	–	–
An updated and modern National ordinance for Games of Chance that will establish a robust regulatory authority with strict control and effective enforcement power, together with implementation regulations for Lottery, Casino and Games of Chance on the Internet.	 The updating of the National Ordinance is on schedule.	The National Ordinance is approved bij the minister of TEATT.	 The National Ordinance is currently being vetted by the department of JZW. The next step is ministerial approval.	Q2 2025

RESULTS 2

Other measures

Planned	Status	Intermediate results & status	Planned realization date
A comprehensive review of the system of supervision (laws and regulations, supervisory policy) in the financial markets is being conducted by an external independent party. Based on the results of this review, measures are being formulated to address shortcomings.	●●● As part of the agreements under the Ennia Resolution (i.e., the Outline Agreement dated December 15, 2023 and related State Motions), necessary reforms to strengthen financial sector supervision have been and will be implemented by the CBCS, taking into account IMF advice to the extent possible. The quality of the reforms implemented in the supervisory and regulatory framework can be monitored through a Financial Sector Assessment Program (FSAP), which CBCS will have the IMF conduct in 2024. In view of the independent position of central banks of Aruba, Curacao and St. Maarten, the Curacao Land Package relies on active monitoring by the IMF and possibly in the second instance the deployment of regular monitoring tools as a power holder or through the SB of the CBCS.	- As part of the agreements under the Ennia Resolution (i.e., the Heads of Agreement dated December 15, 2023 and related State motions), the CBCS has implemented and is implementing the necessary reforms to strengthen financial sector supervision, taking IMF advice into account to the extent possible. The quality of the reforms implemented in the supervisory and regulatory framework will be evaluated in 2026 through a Financial Sector Assessment Program (FSAP) conducted at the request of the CBCS. Given the independent position of central banks of Aruba, Curaçao and St. Maarten, the evaluation by the IMF is assumed in the context of the Landspakket Curaçao.	-
Modernization of known deficiencies in laws and regulations is taking place, at least introduction of Deposit Guarantee Scheme DGS and modernization of resolution framework). Overview of what legislation should be amended, then adaptation, decision-making and implementation of legislation.	●●● See status above.	- See status above.	-

Planned	Status	Intermediate results & status		Planned realization date
The governance of the CBCS is being strengthened, in line with international best practices including by separating various tasks within the CBCS.	 See status above.	-	See status above.	-
Countries will work together towards to a harmonised level of protection of personal data within the Kingdom on the basis of a Kingdom Act. A plan of approach will be developed and implemented.	 Implement project phase based on adopted plan of approach. Results are being monitored through the JVO (Justitieel Vierlandenoverleg).	Draft bill prepared and ready for consideration in accordance with the legislative procedure. 	Chapter 4 of the draft bill is in concept form, but has not yet been shared or presented to the JVO. Work has begun on merging the individual chapters into a single draft text.	Q4 2025
			The implementation test for Chapter 2 will be presented in the next JVO meeting. A new version of Chapter 3 was re-submitted to the JVO in June 2022. Work has begun on merging the individual chapters into a single draft text. The procedure for the recruitment and appointment of a coordinator and legislative lawyer has been delayed, as well as the preparation of a shortened action plan for a contribution from TWO.	Q2 2025

TER ONDERTEKENING

Nota actief openbaar
Ja

Onze referentie
2025-0000295106

Datum

Opgesteld door

Samengewerkt met

Bijlage(n)
3

Aan

De Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Van

DGKR

nota

Kamerbrieven Uitvoeringsagenda's en
Uitvoeringsrapportages landspakketten no.1 2025

Aanleiding

Met bijgaande brieven informeert u de Eerste en de Tweede Kamer over de gecombineerde Uitvoeringsagenda's en -rapportages Landspakketten Aruba, Curaçao en Sint Maarten over de periode 1 april 2025 tot en met 30 september 2025.

Geadviseerd besluit

- U wordt verzocht bijgaande Kamerbrieven te ondertekenen. Deze worden vervolgens met de drie bijlagen aan de Eerste en Tweede Kamer verzonden.

Kern

- De Uitvoeringsagenda's en -rapportages Landspakketten no.1 2025 zijn recent ondertekend door de respectievelijke minister-presidenten van de Caribische landen en door uw ambtsvoorganger.
- Conform de Onderlinge Regeling Samenwerking bij Hervormingen worden de Uitvoeringsagenda's en -rapportages na vaststelling toegezonden aan de volksvertegenwoordigingen die het aangaan.

Toelichting

- Eind 2020 heeft Nederland met Aruba, Curaçao en St. Maarten, in ruil voor liquiditeitssteun tijdens de COVID-crisis, afspraken gemaakt over een set hervormingen met als doel de financieel- en sociaaleconomische weerbaarheid van de Landen te versterken, de zgn. Landspakketten.
- De samenwerking tussen Nederland en de Landen is geformaliseerd in de onderlinge regeling *Samenwerking bij hervormingen*. Nederland ondersteunt met kennis, capaciteit en/of geld, en doet samen de met Landen de monitoring. De Tijdelijk Werkorganisatie (TWO) voert de Nederlandse inzet op de landspakketten uit, met inhoudelijke steun van de vakdepartementen. De TWO is vormgegeven als een programmaorganisatie binnen de directie Koninkrijksrelaties.
- De Uitvoeringsagenda's en -rapportages Landspakketten zijn de afgelopen maanden in nauwe samenwerking met de Landen opgesteld en beschrijven op gedetailleerde wijze de voortgang op resultaatniveau over een periode van zes maanden.

- Op het moment dat de Uitvoeringsagenda's en -rapportages naar de Eerste en Tweede Kamer worden gestuurd, worden deze ook in de Caribische Landen naar de staten gestuurd.
- De Uitvoeringsagenda's en -rapportages wordt tevens gecommuniceerd met het publiek via (sociale) media en de website van de TWO.

Onze referentie
2025-0000295106
Datum

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Geen.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Brief Eerste Kamer uitvoeringsagenda's en -rapportages Aruba, Curaçao en Sint Maarten no.1 2025	
2	Brief Tweede Kamer uitvoeringsagenda's en -rapportages Aruba, Curaçao en Sint Maarten no.1 2025	
3	Uitvoeringsagenda en -rapportage Aruba no.1 2025	
4	Uitvoeringsagenda en -rapportage Curaçao no.1 2025	
5	Uitvoeringsagenda en -rapportage Sint Maarten no.1 2025	